

RAPPORT

2021

Stigende mængdesalg øger regionernes udgifter til medicintilskud

Analyse af regionernes udgifter til medicintilskud fra 2010
til 2020

SUNDHEDSDATA-
STYRELSEN

Udgiver	Sundhedsdatastyrelsen, 2021
Ansvarlig institution	Sundhedsdatastyrelsen
Design	Sundhedsdatastyrelsen
Copyright	© Sundhedsdatastyrelsen, 2021. Publikationen kan frit refereres med tydelig kildeangivelse.
Version	1
Versionsdato	18. juni 2021
Web-adresse	www.sundhedsdata.dk
Titel	Stigende mængdesalg øger regionernes udgifter til medicintilskud
Rapport kan frit refereres med tydelig kildeangivelse	

Resumé

I denne analyse belyser Sundhedsdatastyrelsen udviklingen i regionernes udgifter til medicintilskud, i perioden fra 2010 til 2020. Analysen er deskriptiv og indeholder mulige forklaringer bag udviklingen. Analysen består af en overordnet gennemgang af årene 2010 til 2020 samt fem delanalyser. I de fire første delanalyser beskrives betydning af alder, køn, geografi og udvalgte kroniske sygdomme. I den sidste delanalyse ses på forskellige grupper af lægemidler (ATC-grupper). I analysen undersøges effekten fra pris- og mængdeudvikling, samt udviklingen i antallet af personer, som køber tilskudsberettigede lægemidler. Derudover undersøges, hvordan relevante patentudløb, revurderinger og lovændringer har påvirket medicintilskuddet. Nogle af resultaterne indbyder til dybere analyser, som er uden for rammerne af denne analyse.

I perioden fra 2010 til 2020 har regionernes udgifter til medicintilskud i gennemsnit udgjort knap 6 mia. kr. om året. Analysen har vist, at regionernes udgifter til medicintilskud har været faldende fra 2010 til 2013, stigende fra 2018 til 2020¹ og stabile i den mellemliggende periode. Faldet i medicintilskuddet i den første del af perioden skyldes primært et fald i medicinpriserne, mens stigningen de seneste par år er en effekt af stigninger i mængdesalget.

Hovedpointerne fra delanalyserne er:

- Udviklingen i medicintilskuddet afhænger af, hvilken aldersgruppe man undersøger. Blandt personer over 70 år, stiger det samlede medicintilskud. Stigningen skyldes primært et stigende antal personer over 70 år, som køber tilskudsberettigede lægemidler.
- Medicintilskuddet pr. person er højest i landkommunerne og lavest i hovedstadskommunerne, samme tendens gør sig gældende for mængdesalget.
- De geografiske forskelle kan i nogen grad forklares med forskelle i aldersfordelingen.
- Kombinationen af et stigende mængdesalg pr. person og et stigende antal kronikere, som køber tilskudsberettigede lægemidler, betyder, at kronikere og personer med svære psykiske lidelser bidrager væsentligt til det stigende mængdesalg.
- Lægemidler til fordøjelse og stofskifte samt lægemidler til nervesystemet var de mest tilskudstunge i 2020. Dette har ændret sig siden 2010, hvor det var medicintilskud til lægemidler til nervesystemet og åndedrætsorganer, som udgjorde den største andel af det samlede medicintilskud.

---

¹ For yderligere indsigt i medicintilskuddets udvikling i perioden fra år 2018 til 2020 henvises til analysen *Regionernes udgifter til medicintilskud, 2018-2020*, Sundhedsdatastyrelsen

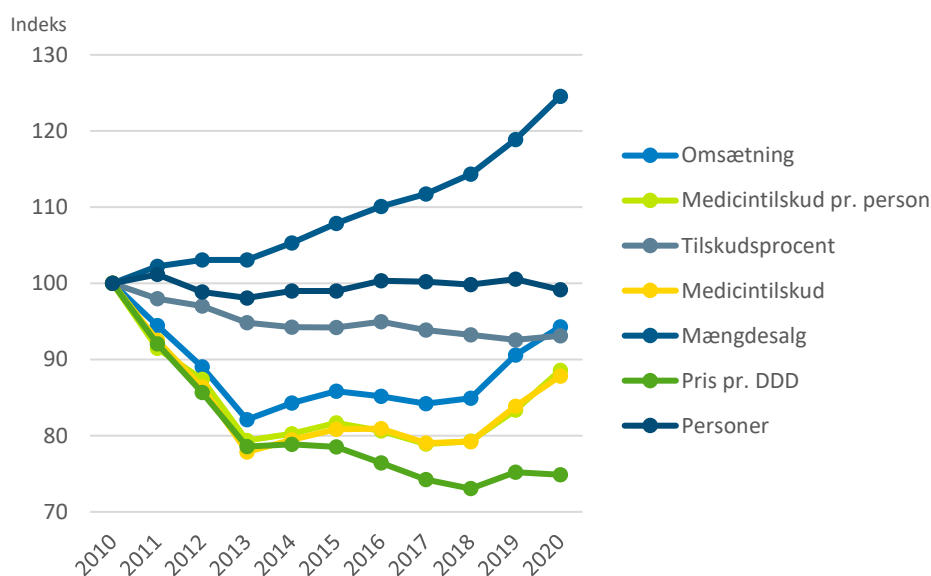
Indholdsfortegnelse

1. Medicintilskud	5
2. Mængdesalg og medicintilskud	9
2.1 Faktorer med indflydelse på mængdesalget	9
2.2 Faktorer med indflydelse på medicintilskuddet	10
2.3 Fordeling af medicintilskud	10
3. Udvalgte hændelser med indvirkning på medicintilskuddet	13
3.1 Patentudløb af væsentlig økonomisk betydning	13
3.2 Revurderinger af væsentlig økonomisk betydning	16
3.3 Udvalgte lovændringer	18
3.4 Prisloftaftaler	19
4. Prisen og mængdesalgets betydning for den samlede omsætning	21
5. Aldersinddelt medicintilskud	23
5.1 Udviklingen i medicintilskud fordelt efter aldersgrupper	23
5.2 Udviklingen i mængdesalget fordelt efter aldersgrupper	26
6. Medicintilskud fordelt på køn	28
7. Geografisk fordeling af medicintilskud	31
7.1 Medicintilskud fordelt på regioner	31
7.2 Medicintilskud fordelt på kommuner	33
Kan aldersforskelle forklare de geografiske forskelle?	37
8. Kronikere og personer med svære psykiske lidelser	40
8.1 Medicintilskud til kronikere fordelt på køn og alder	42
8.2 Medicintilskud og antal personer fordelt på kronisk sygdom og psykisk lidelse	43
9. Medicintilskud fordelt på lægemidlers indholdsstof og virkeområde	47
10. Tillægsanalyser	52
10.1 Analyse af de mest tilskudstunge personer efter aldersgruppe	52
10.2 Person- og mængdeeffekt på mængdesalget	54
10.3 Udvalgte aldersgruppers kendetegn	57
10.4 Fordeling af medicintilskud for udvalgte ATC-hovedgrupper	61
Bilag	63

1. Medicintilskud

Siden 2010 har regionernes udgifter til medicintilskud (herefter blot kaldet medicintilskud) udvist både fald, begrænsede ændringer og stigninger fra år til år jf. Figur 1. Ser man på udviklingen fra 2010 er medicintilskuddet faldet med 21 procent til indeks 79 i 2013 (fra 7.059 mio. kr. til 5.496 mio. kr.). I år 2015 steg medicintilskuddet 3 procentpoint til indeks 82 (5.708 mio. kr.), mens det i 2017 var nede på indeks 79 (5.580 mio. kr.). Årene 2019 og 2020 skiller sig ud fra perioden før, fordi medicintilskuddet steg betragteligt til henholdsvis indeks 83 (5.919 mio. kr.) og 89 (6.198 mio. kr.). Samlet set udgjorde medicintilskuddet 65,5 mia. kr. i perioden 2010-2020, hvilket svarer til en gennemsnitlig årlig udgift på 5.954 mio. kr. Tallene bag indekstallene i Figur 1 findes i Tabel 1 på side 9 og indekstallene findes i Bilagstabel 1.

Figur 1 Indekseret udvikling i antal personer, omsætning, medicintilskud, medicintilskud pr. person, medicintilskudsprocent, mængdesalg og pris pr. DDD, år 2010 = indeks 100, år 2010-2020

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret d. 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Medicintilskuddet pr. person er opgjort for de 3,6-3,7 mio. personer, der har foretaget et tilskudsberettiget køb af lægemidler i løbet af perioden.

Medicintilskuddets størrelse afhænger af mængdesalget, prisen pr. solgt DDD (defineret døgndosis) og den gennemsnitlige medicintilskudsprocent. Mængdesalget har som den eneste faktor bidraget positivt til medicintilskuddet over hele perioden. Mængdesalgets udvikling understøttes ikke i særlig grad af et større antal personer, men at hver person i gennemsnit køber en større mængde tilskudsberettigede lægemidler. En persons forbrug af lægemidler er ofte en kombination af tilskudsberettigede lægemidler og ikke-tilskudsberettigede lægemidler. Et sti-

gende mængdesalg pr. person kan derfor ikke automatisk sidestilles med et højere gennemsnitligt forbrug af lægemidler generelt. Hvis flere lægemidler i analyseperioden er blevet tilskudsberettigede, vil det være en medvirkende faktor til et større mængdesalg af tilskudsberettigede lægemidler. Prisen pr. solgt DDD har påvirket medicintilskuddets udvikling negativt frem til år 2018. Mulige forklaringer på de faldende priser belyses senere i analysen.

Faktaboks 1 - Om analysen

Primær kilde:

Lægemiddelstatistikregisteret, Sundhedsdatastyrelsen.

Registeret for udvalgte kroniske sygdomme og svære psykiske lidelser (RUKS), Sundhedsdatastyrelsen.

Population:

Opgørelserne er baseret på det tilskudsberettigede personhenførbare salg af lægemidler og tilknyttede dosisdispenseringsgebyrer. Det vil sige salg af lægemidler, hvor til der kan tilknyttes et CPR-nummer, og hvor personen med CPR-nummeret samtidig er berettiget til medicintilskud i forbindelse med sit køb.

Salg af ernæringspræparater og medicinsk cannabis under forsøgsordningen er ikke inkluderet, da medicintilskud til disse reguleres særskilt².

Medicintilskud:

Ved opgørelser af medicintilskud er den aftalebestemte rabat fra apotekerne til regionerne på 1,72 pct. ekskl. moms fratrukket medicintilskuddet. Medicintilskuddet angiver derfor regionernes udgifter til medicintilskud, og ikke det højere medicintilskud som personer med tilskudsberettigede lægemiddelkøb reelt modtager.

Kommunale medicintilskud indgår ikke. Det gælder f.eks. sociale tilskud som bevilges i henhold til pensionsloven, lov om aktiv socialpolitik og lov om social service. I 2020 udgjorde de kommunale tilskud cirka 375 mio. kr., til sammenligning udgjorde de regionale medicintilskudsudgifter cirka 6.198 mio. kr., jf. Lægemiddelstatistikregisteret.

---

² Sundhedsloven § 159 giver ret til 60 pct. i tilskud til tilskudsberettigede ernæringspræparater, som er ordineret af en læge i forbindelse med sygdom eller alvorlig svækkelse.

Tilskuddet til medicinsk cannabis administreres i tilskudssystemet CTR-C. Der gives 50 pct. tilskud op til et maksimum på 10.000 kr. pr. tilskudsperiode jf. <https://laegemiddelstyrelsen.dk/da/nyheder/2018/tilskud-til-medicinsk-cannabis-i-forsogsordningen-traeeder-i-kraft-den-1-januar-2019/>.

Pris pr. solgt DDD:

Gennemsnitsprisen pr. solgt defineret døgndosis (DDD) viser, hvad én DDD af et lægemiddel eller en gruppe af lægemidler er blevet solgt for over en afgrænset periode. Prisen måles i kroner og opgøres kun for den del af lægemiddelsalget, hvor lægemidlernes mængde kan opgøres i DDD.

PL-regulering:

Tallene i analysen er ikke PL-regulerede, og opgøres derfor i løbende priser.

Medicintilskuddets størrelse afhænger dels af omsætningen og dels af medicintilskudsprocenten se *Faktaboks 2 - Medicintilskud*. Den gennemsnitlige medicintilskudsprocent har de seneste år ligget på mellem 62 og 63 pct. Det vil sige, at ca. to tredjedele af den tilskudsberettigede omsætning af lægemidler udbetales/finansieres af regionerne som medicintilskud. Den resterende tredjedel udgøres hovedsageligt af borgernes egenbetaling og i en mindre grad af apotekernes rabat til regionerne. Se *Faktaboks 1 - Om analysen* vedr. apotekernes rabat til regionerne.

Faktaboks 2 - Medicintilskud

$$\text{Medicintilskud} = \text{Mængdesalg} * \text{Pris. pr DDD} * \text{Medicintilskudsprocent}$$

Ovenstående ligning beskriver, hvordan medicintilskuddet både afhænger af omsætningen (Mængdesalg*Pris. pr DDD) og medicintilskudsprocenten.

Faktaboks 3 - Medicintilskudsprocent

Der er medicintilskud til meget af den medicin, der bliver udskrevet på recept af lægerne i Danmark. Tilskuddet fratrækkes automatisk prisen, når medicinen købes på apoteket. Jo større udgifter, en person har til tilskudsberettiget medicin, jo mere får personen i medicintilskud inden for en periode på ét år (tilskudsperioden). Derudover afhænger tilskuddets størrelse også af, om personen er under eller over 18 år ved starten af sin tilskudsperiode.

Beløbsgrænserne for medicintilskud reguleres én gang årligt den 1. januar i henhold til Sundhedsloven § 149 a. Beløbsgrænserne, nævnt i § 146, stk. 2 og 3, reguleres med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent, og beløbsgrænserne afrundes nedad til nærmeste hele kronebeløb, der kan deles med fem.

I finansåret 2020 var satsreguleringsprocenten 2,0 procent³.

Stiger beløbsgrænserne mens prisen pr. solgt DDD falder, så vil færre personer nå et udgiftsniveau, som berettiger dem til de øvre medicintilskudsprocenter. Denne sammenhæng gælder dog ikke nødvendigvis, hvis mængdesalget pr. person samtidig stiger mere, end prisen pr. solgt DDD falder.

Tilskudsgrænser 2020

Årlig udgift pr. person til tilskudsberettigede lægemidler før medicintilskud er trukket fra	Tilskud til personer over 18 år	Tilskud til personer under 18 år
0 - 995 kr.	0%	60%
995 - 1.655 kr.	50%	60%
1.655 - 3.590 kr.	75%	75%
Over 3.590 kr.	85%	85%
Personer over 18 år: Over 19.465 kr. (egenbetaling= 4.190 kr.)	100%	
Personer under 18 år: Over 23.885 kr. (egenbetaling= 4.190 kr.)		100%

Kilde: <https://laegemiddelstyrelsen.dk/da/tilskud/beregn-dit-tilskud/tilskudsgraenser/>

³ <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2019/855>, Bekendtgørelse om satsreguleringsprocenten, tilpasningsprocenten og sats-tilpasningsprocenten for finansåret 2020, Retsinformation

2. Mængdesalg og medicintilskud

I dette afsnit dykkes dybere ned i udviklingen i medicintilskuddet illustreret i Figur 1. Afsnittet beskriver nogle af de faktorer, som påvirker medicintilskuddet. Det belyses, hvordan et øget mængdesalg pr. person er med til at øge medicintilskuddet. Derudover beskrives andre faktorer, som kan påvirke medicintilskuddet, f.eks. patentudløb, revurderinger og lovændringer. Disse faktorer kan påvirke medicintilskuddet i begge retninger. For flere af disse faktorer er det svært at opgøre den samlede effekt, da effekterne kan være modsatrettede og strække sig over flere år. Alligevel gives bud på effekterne af relevante patentudløb og revurderinger i perioden fra 2010 til 2020.

2.1 Faktorer med indflydelse på mængdesalget

Antallet af personer der har foretaget et tilskudsberettiget køb i perioden 2010-2020, har årligt ligget på ca. 3,6-3,7 mio. personer uden store udsving. Udviklingen i antallet af personer kan derfor ikke forklare det konstant stigende mængdesalg. Det stigende mængdesalg skyldes derimod, at den enkelte person i gennemsnit køber en større og større mængde tilskudsberettigede lægemidler jf. Tabel 1. Det stigende mængdesalg pr. person kan skyldes forskellige faktorer, som kan være enten selvforstærkende eller modsatrettede. En ikke udtømmende række af faktorer er behovet for anvendelse af lægemidler i behandling, mængden af tilskudsberettigede lægemidler til rådighed, udbredelsen af individuelle tilskud, behandlingsvarighed og udviklingen i priserne, som har indflydelse på lægemidlernes økonomiske tilgængelighed for den enkelte person.

Tabel 1 Antal personer, omsætning, medicintilskud, medicintilskud pr. person, medicintilskudsprocent, mængdesalg, mængdesalg pr. person og pris pr. DDD, år 2010-2020

	Omsætning	Medicintilskud	Medicintilskudsprocent	Mængdesalg	Pris pr. solgt DDD	Antal personer	Medicintilskud pr. person	Mængdesalg pr. person*
	Mio. kr.	Mio. kr.	Pct.	Mio. DDD	Kr. pr. DDD		Kr.	DDD
2020	9.888	6.198	62,7	2.827	3,3	3.631.801	1.707	830
2019	9.497	5.919	62,3	2.698	3,3	3.683.724	1.607	779
2018	8.904	5.590	62,8	2.595	3,2	3.657.684	1.528	753
2017	8.830	5.580	63,2	2.536	3,3	3.670.576	1.520	732
2016	8.932	5.711	63,9	2.499	3,4	3.675.628	1.554	719
2015	9.000	5.708	63,4	2.449	3,5	3.625.827	1.574	715
2014	8.837	5.607	63,5	2.390	3,5	3.625.993	1.546	697
2013	8.610	5.496	63,8	2.340	3,5	3.593.045	1.530	689
2012	9.337	6.098	65,3	2.339	3,8	3.621.063	1.684	683

	Omsætning	Medicintilskud	Medicintilskudsprocent	Mængdesalg	Pris pr. solgt DDD	Antal personer	Medicintilskud pr. person	Mængdesalg pr. person*
2011	9.905	6.532	66,0	2.320	4,1	3.705.843	1.763	659
2010	10.487	7.059	67,3	2.270	4,4	3.663.083	1.927	653

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret d. 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: *Mængdesalg pr. person er opgjort som det samlede DDD-målbare mængdesalg divideret med det antal personer, som har foretaget de DDD-målbare køb. Antallet af personer udgør ca. 3,4-3,5 mio. kr. hvert år i perioden 2010 til 2020, og er lavere end det samlede antal personer, som har foretaget et tilskudsberettiget køb af lægemidler.

2.2 Faktorer med indflydelse på medicintilskuddet

Medicintilskuddet udgjorde ca. 7 mia. kr. i 2010 og faldt efterfølgende 0,5 mia. kr. årligt frem til 2013, hvor det udgjorde 5,5 mia. kr. I perioden 2014 til 2018 var niveauet stabilt på 5,6-5,7 mia. kr. I 2019 og 2020 steg udgifterne og endte i 2020 på 6,2 mia. kr.

Det konstant stigende mængdesalg ville med uændrede priser pr. solgt DDD have medført en højere omsætning målt i kr. fra år til år. Prisen pr. solgt DDD er imidlertid faldet 25 pct. fra 4,4 kr. i 2010 til 3,3 kr. i 2020. Omsætningen og prisen pr. DDD har hvert år bevæget sig i samme retning, med undtagelse af år 2015, 2018 og 2020, hvor stigningen i mængdesalget opvejede prisfaldet.

Hvert år reguleres medicintilskudsgrænserne og dermed personers maksimale årlige egenbetaling til tilskudsberettiget køb af lægemidler, se *Faktaboks 3 – Medicintilskudsprocent* for mere information om reguleringen. Kombinationen af højere egenbetalingsgrænser og faldende priser pr. solgt DDD har medført, at den enkelte person skal købe en større mængde tilskudsberettigede lægemidler, for at opnå en gennemsnitlig medicintilskudsprocent på niveau med årene før. Denne udvikling har en direkte effekt på medicintilskuddets størrelse.

2.3 Fordeling af medicintilskud

Fordelingen af medicintilskuddet viser, hvor mange personer der modtager medicintilskud fra regionerne og hvor stort et medicintilskud de modtager. Medicintilskuddet er skævt fordelt, fordi en stor gruppe personer, grundet det behovsafhængige medicintilskudssystem, køber tilskudsberettigede lægemidler for et beløb, som ikke er stort nok til, at personerne kan få medicintilskud. Se medicintilskudsgrænserne for 2020 i *Faktaboks 3 – Medicintilskudsprocent* ovenfor.

Faktaboks 4 - Median og percentiler

Percentil:

Medicintilskuddet kan deles op i 100 percentiler, hvor 25-percentilen (også kaldet nedre kvartil) angiver det medicintilskud, som 25 procent af populationen ligger på eller under.

Median:

Medianen eller 50-percentilen angiver det "midterste" medicintilskud, og er defineret som det medicintilskud, der deler gruppen, så medicintilskuddet til hver person i halvdelen af populationen er højere og medicintilskuddet til den anden halvdel er lavere.

Kvartil:

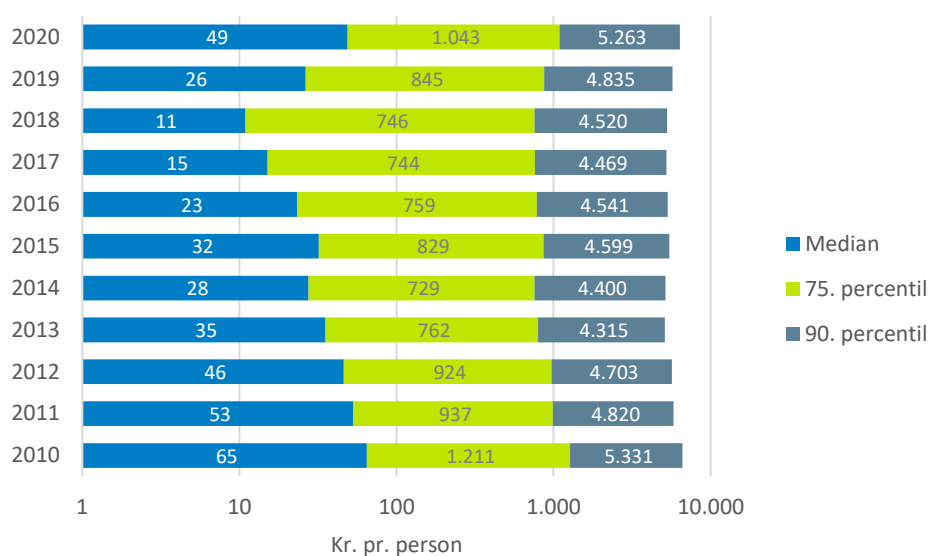
Nedre kvartil, eller 25-percentilen, er det medicintilskud, som 25 procent af populationen ligger på eller under. Øvre kvartil, eller 75-percentilen, er det medicintilskud, som 75 procent af populationen ligger på eller under.

Eksempel

Når 25-percentilen, også kendt som den nedre kvartil, er 650 kr., betyder det, at 25 pct. af populationen modtager maksimalt 650 kr. i medicintilskud.

I 2010 toppede medianværdien af medicintilskuddet pr. person med 65 kr., mens det var på sit laveste i 2018 med 11 kr. En medianværdi på 11 kr., betyder at 50 pct. af de personer, som købte tilskudsberettigede lægemidler i 2018, fik 11 kr. eller mindre i medicintilskud fra regionerne. Medicintilskuddet til de 10 pct. af personerne, hvortil medicintilskuddet har været højest, har minimum ligget i intervallet 4.315-5.331 kr. siden 2010, jf. 90-percentilen. I 2020 var 90-percentilen, også kendt som den øvre decil, 5.263 kr., jf. Figur 2. Det vil sige, at 90 pct. af de personer, som købte tilskudsberettigede lægemidler i 2020, modtog 5.263 kr. eller mindre i medicintilskud. Hvis man vender forklaringen om, modtog de 10 pct. af personerne, hvortil medicintilskuddet var størst, mere end 5.263 kr. i medicintilskud fra regionerne.

Figur 2 Medicintilskud pr. person, kr., fordelt på udvalgte percentiler, år 2010-2020

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret d. 11.maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

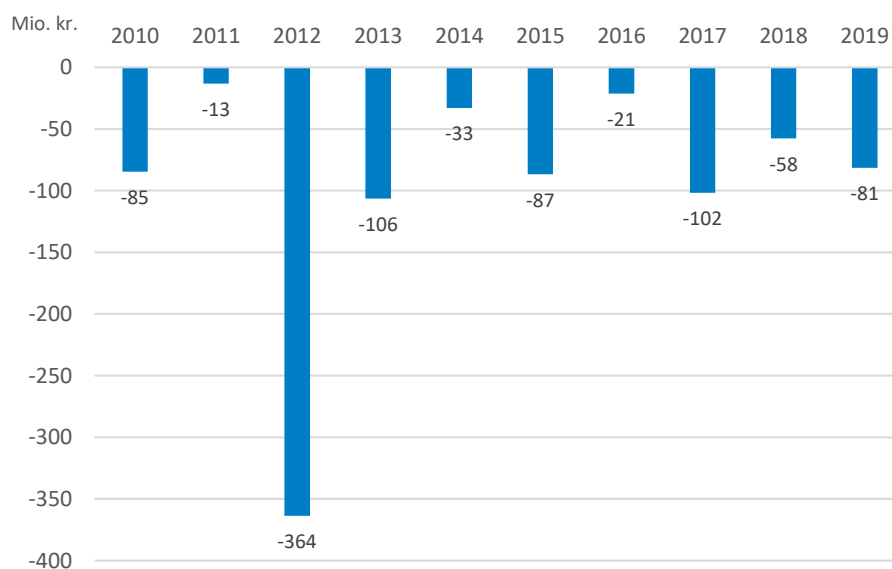
3. Udvalgte hændelser med indvirkning på medicintilskuddet

Patentudløb, revurdering af lægemidlers tilskudsstatus, lovændringer og prisloftaftaler er hændelser, som har effekt på medicintilskuddet. I dette afsnit estimeres effekten af udvalgte patentudløb og revurderinger i perioden fra 2010 til 2020. Derudover beskrives udvalgte lovændringer, som kan have påvirket medicintilskuddet i perioden. Effekten af lovændringerne på medicintilskuddet og mængdesalget vurderes ikke i dette afsnit, da omfanget af en sådan vurdering er uden for rammerne af denne analyse.

3.1 Patentudløb af væsentlig økonomisk betydning

Patentudløb gør det muligt for konkurrerende virksomheder at markedsføre generika (kopimedicin) med samme indholdsstof som i originallægemidlet. Hvis konkurrencen indtræffer, er det ofte på prisen. Priskonkurrencen kan blive så stor, at regionernes medicintilskud til lægemidler med det pågældende indholdsstof falder, også selvom mængdesalget måske stiger.

Figur 3 Udvikling i medicintilskud 12 måneder efter patentudløb under ATC-koder (indholdsstoffer) med patentudløb fordelt efter hvilket år patentudløbet indtraf, mio. kr., år 2010-2019*

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret d. 11.maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Udviklingen efter patentudløb er opgjort som forskellen mellem de 12 måneder efter hvert patentudløb (ekskl. måneden med patentudløb) i forhold til de 12 måneder før patentudløb (inkl. måneden med patentudløb). For hvert patentudløb det enkelte år, er udviklingen beregnet med udgangspunkt i salget af lægemidler under hver ATC-kode som helhed.

* År 2020 indgår ikke i Figur 3, da der endnu ikke er data for 12 måneders salg efter patentudløb for alle patentudløb i 2020.

År 2012 skiller sig ud fra de andre år. Medicintilskuddet til lægemidler med patentudløb faldt samlet 364 mio. kr. i de første 12 måneder efter patentudløb, jf. Figur 3. I resten af årene fra 2010 til 2019 var de tilsvarende fald mellem 13 og 106 millioner kr. Effekten af patentudløb kan ikke nødvendigvis måles fuldt ud efter 12 måneder. Effekten forsætter gerne mere end 12 måneder, men er forskellig fra patentudløb til patentudløb. Den fulde effekt af patentudløb de enkelte år, kan derfor med rimelig sikkerhed, antages at være større end opgjort i Figur 3.

Siden 2010 er der 15 lægemidler med patentløb, hvor medicintilskuddet i året efter patentudløb er faldet 20 mio. kr. eller mere inden for den ATC-gruppe lægemidlet tilhører, for uddybning af ATC-systemet se *Faktaboks 5 – ATC-systemet* nedenfor. De 15 patentudløb fremgår kronologisk i Tabel 2. Blandt patentudløbene er 7 på lægemidler til behandling af nervesystemet (N), 4 til behandling af hjerte- og kredsløb (C) og to til behandling af åndedrætsorganer (R), jf. Tabel 2.

Faktaboks 5 - ATC-systemet

ATC-systemet er et system til klassifikation af lægemidler efter deres primære indholdsstof samt virkeområde. Systemet inddeler de humane lægemidler i fjorten anatomiske hovedgrupper (1. niveau) med en terapeutisk/farmakologisk undergruppe (2. niveau), to kemiske/terapeutiske/farmakologiske undergrupper (3. og 4. niveau) og en undergruppe for kemisk substans (5. niveau).

ATC-hovedgrupper (1. niveau i ATC-systemet)

- A: Fordøjelse og stofskifte
- B: Blod og bloddannende organer
- C: Hjerte og kredsløb
- D: Hudmidler
- G: Kønshormoner og midler til kønsorganer og urinvejsmidler
- H: Hormoner til systemisk brug, ekskl. kønshormoner og insuliner
- J: Systemiske lægemidler mod infektionssygdomme
- L: Cancermidler og lægemidler til immunsystemet
- M: Muskler, led og knogler
- N: Nervesystemet
- P: Parasitmidler
- R: Åndedrætsorganer
- S: Sanseorganer
- V: Diverse

De gældende regler for ATC-systemet (Anatomical Therapeutic Chemical Classification System) er defineret af WHO Collaborating Centre for Drug Statistics, Oslo, Norge

Kilde: <https://sundhedsdatastyrelsen.dk/da/tal-og-analyser/analyser-og-rapporter/laegemidler/atc-og-ddd>

I Figur 3 fremgik det, at 2012 skilte sig ud fra de andre år. I Tabel 2 fremgår en del af årsagerne bag. Medicintilskuddet til lægemidler med samme indholdsstof som lægemidlerne Zarator og Seroquel faldt henholdsvis 118,5 mio. kr. og 135,7 mio. kr. i de første 12 måneder efter patentudløb. Lægemidlet Zarator indeholder atorvastatin og anvendes til sænkning af total-kolesterol. Lægemidlet Seroquel indeholder quetiapin og anvendes mod psykoser. I de senere år har patentudløb på lægemidlerne Abilify, Crestor, Ezetrol og Stratterra, hver bidraget til, at medicintilskuddet til lægemidler med samme de indholdsstoffer faldt mere end 50 mio. kr. 12 måneder efter patentudløb.

Tabel 2 Udvikling i omsætning (mio. kr.), medicintilskud (mio. kr.), pris pr. DDD (pct.) og mængde (pct.) 12 måneder efter patentudløb, år 2010-2019

Patent-udløb (dato)	Lægemiddelnavn	ATC-kode	Indholdsstof	Omsætning, mio. kr.	Medicintilskud, mio. kr.	Pris pr. DDD, pct.	Mængde (DDD), pct.
Udvikling efter patentudløb							
2019-05	Strattera	N06BA09	Atomoxetin	-78,1	-66,1	-82,6	2,6
2018-04	Ezetrol	C10AX09	Ezetimibe	-68,8	-51,8	-91,5	19,9
2017-12	Crestor	C10AA07	Rosuvastatin	-101,3	-73,4	-86,9	10,2
2016-03	Spiriva	R03BB04	Tiotropiumbro-mid	-26,0	-20,5	-4,6	-6,4
2015-04	Abilify	N05AX12	Aripiprazol	-73,0	-65,2	-58,9	0,0
2014-05	Cipralex	N06AB10	Escitalopram	-31,7	-23,3	-73,8	9,8
2013-06	Viagra	G04BE03	Sildenafil	-29,9	-24,8	-85,1	20,0
2013-03	Zeldox	N05AE04	Ziprasidon	-24,6	-22,1	-82,3	-10,9
2013-02	Singulair	R03DC03	Montelukast	-61,9	-49,1	-85,4	5,2
2012-05	Zarator	C10AA05	Atorvastatin	-152,6	-118,5	-88,5	60,7
2012-03	Seroquel	N05AH04	Quetiapin	-156,0	-135,7	-54,1	3,8
2012-02	Aricept	N06DA02	Donepezil	-66,9	-53,5	-94,4	-10,7
2012-01	Xalatan	S01EE01	Latanoprost	-34,8	-25,9	-78,5	6,5
2010-12	Sifrol	N04BC05	Pramipexol	-44,6	-38,9	-56,1	5,2
2010-03	Cozaar	C09CA01	Losartan	-62,8	-51,0	-82,5	113,6

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret d. 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Afgrænset til det personhenførbare tilskudsberettigede salg. Omsætning og medicintilskud er opgjort pba. alt salg, mens pris pr. DDD og mængde er opgjort for den del af salget, som kan opgøres i DDD.

Udviklingen efter patentudløb er opgjort som forskellen mellem de 12 måneder efter patentudløb (ekskl. måneden med patentudløb) i forhold til de 12 måneder før patentudløb (inkl. måneden med patentudløb). Udviklingen er beregnet for salg af lægemidler under ATC-koderne som helhed.

3.2 Revurderinger af væsentlig økonomisk betydning

Lægemiddelstyrelsen foretager løbende revurderinger af lægemidlers tilskudsstatus. Siden 2010 har revurderingerne været af mere eller mindre væsentlig økonomisk betydning, jf. Tabel 3. Revurderingernes effekt på medicintilskuddet skal imidlertid tolkes med forsigtighed, da effekten nogen gange skal ses i sammenhæng med andre faktorer. I Tabel 3 vurderes effekten af udvalgte revurderinger, med hensyntagen til samtidige patentudløb.

Tabel 3 Udvikling i medicintilskud (mio. kr.) 12 måneder efter ikrafttrædelse af udvalgte revurderinger korrigeret for effekt af patentudløb med udløb i de samme 12 måneder, år 2010-2020

ATC-gruppe	Dato	Revurdering			Lægemiddelnavn	Patentudløb		Isoleret effekt
		Før	Efter	Forskel		Dato	Effekt	
Mavesårsmedicin (A02)	15-11-2010	198,7	52,4	-146,3	Lanzo (A02BC03)	2011-02	-8,9	-137,4
Midler mod funktionelle gastrointestinale forstyrrelser (A03)	02-03-2015	7,0	6,0	-1,0				-1,0
Midler mod diare og tarminflammation/-infektion (A07)	02-03-2015	90,7	94,9	4,2				4,2
Antidiabetika (A10)	11-11-2013	641,6	683,1	41,5				41,5
Calciumantagonister (C08)	13-07-2009	82,7	76,0	-6,7	Zanidip (C08CA13)	2010-02	-1,8	-4,9
Hjerte-kar-lægemidler (C09)	13-07-2009	530,5	368,2	-162,4	Cozaar (C09CA01)	2010-03	-37,4	-125,0
NSAID'er og lægemidler mod svage smerter (M01A m.fl. ekskl. glucosamin)	29-02-2016	118,0	116,3	-1,7				-1,7
Opioider (N02A m.fl.)	04-03-2013	330,2	195,1	-135,1				-135,1
Migræne (N02C inkl. N07CA03)	09-04-2018	34,1	26,6	-7,5				-7,5

	Revurdering				Patentudløb			Isoleret effekt
Antiepileptika (N03 ekskl. N03AX16)	12-05-2014	139,6	150,5	10,9				10,9
(N04) Parkinson	09-04-2018	172,3	184,7	12,4				12,4
(N05A) Antipsykotika	02-03-2015	395,5	277,2	-118,3	Abilify (N05AX12)	201504	-66,8	-51,5
(N06A m.fl.) Antidepressiva	12-03-2012	418,6	382,3	-36,3	Yentreve (N06AX21)	201212	-0,8	-35,6

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret d. 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Sammenfald af patentudløb og revurdering betød lavere medicintilskud til mavesårsmedicin (A02)

I november 2010 trådte en revurdering af Mavesårsmedicin (A02) i kraft, og ét år senere var medicintilskuddet faldet ca. 146 mio. kr. Effekten af patentudløb på lægemidlet Lanzo (A02BC03) i samme periode var ca. -9 mio. kr. Det ville derfor være nærliggende at konkludere, at revurderingen alene betød et fald i medicintilskuddet på 137 mio. kr., jf. Tabel 3. Patentudløb og revurderinger følger dog nogle gange tidsmæssigt hinanden, og kan have en selvforstærkende effekt på medicintilskuddet i op- og nedadgående retning.

Faldet i medicintilskuddet til Mavesårsmedicin (A02) på 146 mio. kr. året efter revurderingen d. 15 november 2010 startede allerede i 2009. I maj 2009 udløb patentet på lægemidlet Pantoloc, som indeholder pantoprazol (A02BC02). Den gennemsnitlige pris pr. solgt DDD pantoprazol faldt fra 11,4 kr. i 2008 til 5,1 kr. i 2009, mens medicintilskuddet faldt 74,4 mio. kr. I 2010 var prisen faldet yderligere til 1 kr., og medicintilskuddet var faldet yderligere 39,3 mio. kr. til trods for en stigning i mængdesalg på ca. 34 pct. Den største effekt af patentudløbet på pantoprazol på medicintilskuddet ligger umiddelbart før revurderingen af Mavesårsmedicin (A02). Effekten skal dog ses i sammenhæng med, at tilskuddet til lægemidler med indholdsstoffet esomeprazol (A02BC05) bortfaldt i forbindelse med revurderingen.

Gruppen af protonpumpehæmmere (heriblandt pantoprazol og esomeprazol) anbefales ligeværdigt i behandlingsvejledninger⁴. I 2009 købte 103.000 personer esomeprazol med medicintilskud til en gennemsnitlig pris pr. DDD på 10,5 kr. og medicintilskuddet udgjorde 152 mio. kr. I 2011 var antallet faldet til ca. 2.000 personer, prisen pr. solgt DDD steget til 12,6 kr. og medicintilskuddet faldet til 6,6 mio. kr. Til sammenligning steg antallet af personer, som købte pantoprazol fra ca. 88.000 til 167.000 i samme periode til en pris på under 1 kr. pr. DDD.

Medicintilskud til hjerte-kar-lægemidler (C09) påvirket af revurdering, patentudløb og generiskkonkurrence

⁴ Nyhed om Ændret tilskud til mavesårsmedicin – baggrund og betydning, Lægemiddelstyrelsen, d. 14 juni 2010.

Ligesom udviklingen i medicintilskuddet til mavesårsmedicin (A02) blev medicintilskuddet til hjerte-kar-lægemidler (C09) påvirket af andet end revurdering i året efter revurderingen d. 13 juli 2009. Efter Lægemiddelstyrelsen orienterede om de kommende tilskudsændringer steg andelen af nye patienter, som blev sat i behandling med billige frem for dyre ACE-hæmmere⁵. Efterfølgende udløb patentet på lægemidlet Cozaar med indholdsstoffet losartan (C09CA01). Med patentudløbet kom generisk konkurrence og en faldende pris pr. DDD. Den faldende pris på losartan betød, at Lægemiddelstyrelsen foretog endnu en revurdering d. 15 november 2010. Den anden revurdering betød, at tilskuddet til enkeltstoflægemidler i ATC-gruppe C09C (angiotensin-II antagonist) og C09X (reninhæmmere) samt kombinationslægemidler i ATC-grupper C09D (angiotensin-II antagonist) og C09X bortfaldt⁶. Udviklingen i medicintilskuddet til hjerte-kar-lægemidler fra år 2009 og de efterfølgende år, er påvirket af en blanding af gentagne revurderinger, patentudløb og generisk konkurrence.

3.3 Udvalgte lovændringer

Lovændringer har i analyseperioden reguleret medicintilskudsområdet. Nedenfor er listet fire relevante lovændringer. Lovændringernes effekt på mængdesalget og medicintilskuddet er ikke belyst i denne analyse.

Bortfald af pensionisters automatiske ret til medicintilskud til håndkøbslægemidler

Fra 1. januar 2013 bortfaldt pensionisternes automatiske ret til at få medicintilskud til tilskudsberettigede håndkøbslægemidler, der ordineres på recept. Medicintilskuddet skulle i stedet målrettes de pensionister, som opfylder de lægefaglige klausuler for medicintilskud opstillet af Lægemiddelstyrelsen (tidl. Sundhedsstyrelsen)⁷.

Automatisering af kronikertilskud

D. 1. januar 2016 blev kronikertilskuddet automatiseret som følge af lov om ændring af sundhedsloven, lægemiddeloven og vævsloven af 29. april 2015⁹. Før 1. januar 2016 skulle en læge søge om kronikertilskud på vegne af en person, hvorefter personen kunne modtage 100 pct. i medicintilskud. Personen skulle have et stort, vedvarende og fagligt veldokumenteret behov for lægemidler. Fra 1. januar 2016 var det ikke længere nødvendigt at bede en læge, om at søge det individuelle kronikertilskud. I stedet tildeles en person automatisk 100 pct. medicinskud, når den øvre medicintilskudsgrænse nås.

---

⁵ Notat om udviklingen i forbruget af hjerte-karlægemidler, Sundhedsstyrelsen, d. 22 juni 2012.

⁶ Ad hoc revurdering af tilskudsstatus for lægemidler i ATC-gruppe C09C, C09D og C09X, Lægemiddelstyrelsen, d. 11 juni 2010.

⁷ Nyhed om pensionisters automatiske ret til tilskudsberettigede håndkøbslægemidler bortfalder 1. januar 2013, Lægemiddelstyrelsen, d. 7. december 2012.

⁸ Lov om ændring af sundhedsloven LOV nr. 1260 af 18. december 2012, Retsinformation.

⁹ Lov om ændring af sundhedsloven, lægemiddeloven og vævsloven af 29. april 2015, Retsinformation.

Tidsbegrænsning af terminaltilskud

Fra 1. juli 2016 blev nye bevillinger af terminaltilskud begrænset til 1 år, men kan genansøges af en læge, jf. bekendtgørelse om medicintilskud nr. 671 af 3. juni 2016¹⁰. Bevillingerne var tidligere tidsbegrænsede.

Enkeltilskud bestemmes af tilskudspris

Fra 1. januar 2018 blev medicintilskud til lægemidler købt med enkeltilskud beregnet ud fra den laveste pris (tilskudsprisen) blandt lægemiddelpakninger inden for en pakningssubstitutionsgruppe¹¹. Enkeltilskuddet blev tidligere beregnet ud fra en lægemiddelpaknings fulde pris uden at skele til prisen på andre lægemiddelpakninger i samme pakningssubstitutionsgruppe.

3.4 Prisloftaftaler

Siden 2007 har Lægemedielindustriforeningen (Lif) og Sundhedsministeriet indgået frivillige prisloftaftaler for lægemidler solgt med generelt (klausuleret) tilskud i primærsektoren. Danske Regioner har været aftalepart siden 1. juli 2016. Aftalerne omfatter lægemidler solgt af Lif's medlemsvirksomheder, men med mulighed for at andre lægemiddelvirksomheder frivilligt har kunne tilslutte sig aftalerne.

Tabel 4 Aftalebestemte prisloftjusteringer i aftale om loft over lægemiddelpriserne

Dato	Prisloftjustering, pct.
1. januar 2010	2
1. januar 2011	2
1. april 2013	1,5
1. april 2014	1,5

Kilde: <https://www.lif.dk/politik/prisloftaftaler/>, Lægemedielindustriforeningen

Note: Prisloftjusteringerne omhandler receptpligtige lægemidler med generelt tilskud og generelt klausuleret tilskud, herunder også generiske lægemidler, som markedsføres af Lif's medlemsvirksomheder.

Prisloftaftalerne har fungeret, som et ekstra værn mod pludselige prisstigninger på tilskudsberettigede lægemidler, og dermed som værn mod øgede udgifter for personer og regioner. For at imødekomme den generelle prisudvikling har prisloftaftalerne indeholdt en aftale om regulering af prislofterne. I praksis betyder prisloftaftalerne, at Lægemedielstyrelsen fastsætter et prisloft (maksimalpris) på en lægemiddelpakning i forbindelse med, at lægemiddelpakningen bliver tildelt generelt (klausuleret) tilskud. Typisk vil den pris, som en virksomhed har lagt til grund for sin tilskudsansøgning, efterfølgende udgøre prisloftet, fordi det generelle tilskud bl.a. er tildelt

¹⁰ Nyhed om tidsbegrænsning af terminaltilskud fra 1. juli 2016, Lægemedielstyrelsen, d. 10 juni 2016.

¹¹ Nyhed om tilskuddet til din medicin kan ændre sig, hvis du har en bevilling til enkeltilskud, Lægemedielstyrelsen, d. 11. december 2017.

ud fra en vurdering af, om prisen står i rimeligt forhold til den behandlingsmæssige værdi. Lægemiddelstyrelsen overvåger løbende om priserne, ligger inden for prisloftet. Siden seneste prisloftjustering 1. april 2014 har aftaleparterne været enige om, at prislofterne som udgangspunkt ikke reguleres i aftaleperioden.

4. Prisen og mængdesalgets betydning for den samlede omsætning

I dette afsnit undersøges effekten af pris- og mængdeudviklingen på omsætningen fra 2010 til 2020. Figur 4 viser, at det er forskelligt fra år til år, om pris- og/eller mængdeudviklingen, giver et positivt eller negativt vækstbidrag til den tilskudsberettigede omsætning. I løbet af perioden har priseffekten samlet bidraget negativt, mens mængdeeffekten har bidraget positivt til det samlede vækstbidrag.

Faktaboks 6 - Pris- og mængdeeffekt, eksempel 2020

Det er muligt at dekomponere udviklingen i omsætningen i forhold, der skyldes ændring i henholdsvis priserne og mængdesalget. Prisernes og mængdesalgets effekt på omsætningen (mio. kr.) kaldes henholdsvis pris- og mængdeeffekt. Summen af pris- og mængdeeffekt benævnes samlet vækstbidrag, og er lig med udviklingen i omsætningen. Effekten af pris og mængdesalg på medicintilskuddet fremgår ikke, og afhænger af medicintilskudsprocenten. Den gennemsnitlige medicintilskudsprocent på tværs af alle tilskudsberettigede lægemiddelsalg er omkring 62 til 63 pct., men varierer når lægemiddelsalget f.eks. brydes ned på ATC-hovedgruppe. salg af lægemidler, hvor mængden kan måles i definerede døgndoser (DDD).

$$\begin{aligned} \text{Omsætning}_{2020} &= \text{Pris pr. solgt DDD}_{2020} \times \text{Mængdesalg}_{2020} \\ \text{Priseffekt}_{2020} &= \text{Omsætning}_{2020} - (\text{Mængdesalg}_{2020} \times \text{Pris pr. solgt DDD}_{2019}) \\ \text{Mængdeeffekt}_{2020} &= (\text{Mængdesalg}_{2020} \times \text{Pris pr. solgt DDD}_{2019}) - \text{Omsætning}_{2019} \\ \text{Samlet vækstbidrag}_{2020} &= \text{Priseffekt}_{2020} + \text{Mængdeeffekt}_{2020} \end{aligned}$$

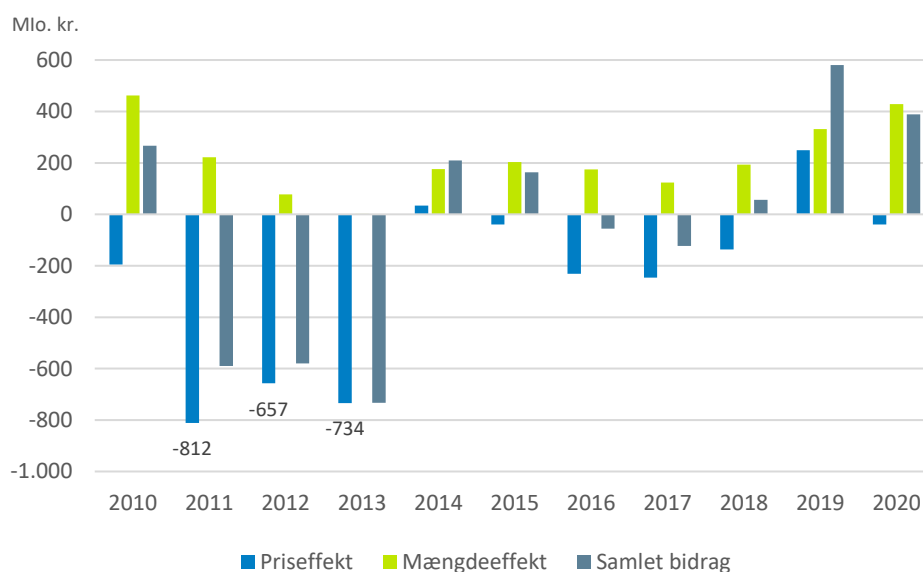
En positiv priseffekt kan f.eks. skyldes generelle prisstigninger eller skift af forbrug til (nye) dyrere lægemidler. En negativ priseffekt kan omvendt skyldes generelle prisfald eller skift af forbrug til billigere lægemidler.

En positiv mængdeeffekt kan f.eks. skyldes et stigende antal personer eller mængdesalg pr. person. En negativ mængdeeffekt kan omvendt skyldes færre personer eller et lavere mængdesalg pr. person.

Med undtagelse af 2014 og 2019 har prisudviklingen haft en negativ effekt på den årlige omsætning. Preiseffekten har samlet set bidraget negativt til vækstbidraget i årene fra 2010 til 2020, jf. Figur 4 og Bilagstabel 2. Preiseffekten var mest negativ i årene 2011, 2012 og 2013, hvilket skal ses i sammenhæng med de tidligere omtalte patentudløb og revurderinger i og omkring de år.

Mængdesalget har til gengæld bidraget positivt til det samlede vækstbidrag alle år, hvilket også er beskrevet tidligere i analysen, jf. Figur 1. I årene 2010 til 2020 bidrog prisseffekten samlet med et vækstbidrag på -2.807 mio. kr. og mængdeeffekten med 2.392 mio. kr., så det samlede vækstbidrag over perioden var -415 mio. kr.

Figur 4 Pris- og mængdeeffekt (mio. kr.) på omsætningen i forhold til omsætningen året forinden, år 2010-2020

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret d. 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Pris- og mængdeeffekt er opgjort for den del af omsætningen, hvor mængdesalget kan opgøres i DDD.

5. Aldersinddelt medicintilskud

Dette afsnit belyser, hvordan udviklingen i demografien påvirker medicintilskuddet og mængdesalget. Overordnet viser analysen at det samlede medicintilskud fra 2010 til 2020 er faldet for personer under 70 år og steget for personer over 70 år. I samme periode er mængdesalget pr. person stigende for alle aldersgrupper, de største stigninger ses blandt personer over 70 år. Kombinationen af de store stigninger i mængdesalget og et øget antal personer i aldersgrupperne over 70 år, gør denne gruppe tilskudstung og derfor relevant til videre analyse.¹²

5.1 Udviklingen i medicintilskud fordelt efter aldersgrupper

Siden 2010 er det samlede medicintilskud faldet med 861 mio. kr., fra 7.059 mio. kr. i 2010 til 6.198 mio. kr. i 2020 jf. Tabel 5. Det samlede fald i medicintilskuddet i denne periode skyldes primært et stort fald i perioden 2010 til 2013, som tidligere belyst. På trods af et samlet fald i medicintilskuddet fra 2010 til 2020 er medicintilskuddet for visse aldersgrupper steget. Stigningen findes hos de tre ældste grupper og er størst for aldersgruppen 70-74 år, hvor medicintilskuddet siden 2010 er steget med 153 mio. kr. til 853 mio. kr. i 2020 jf. Tabel 5.

Tabel 5 Medicintilskud (mio. kr.) fordelt efter alder, år 2010 - 2020

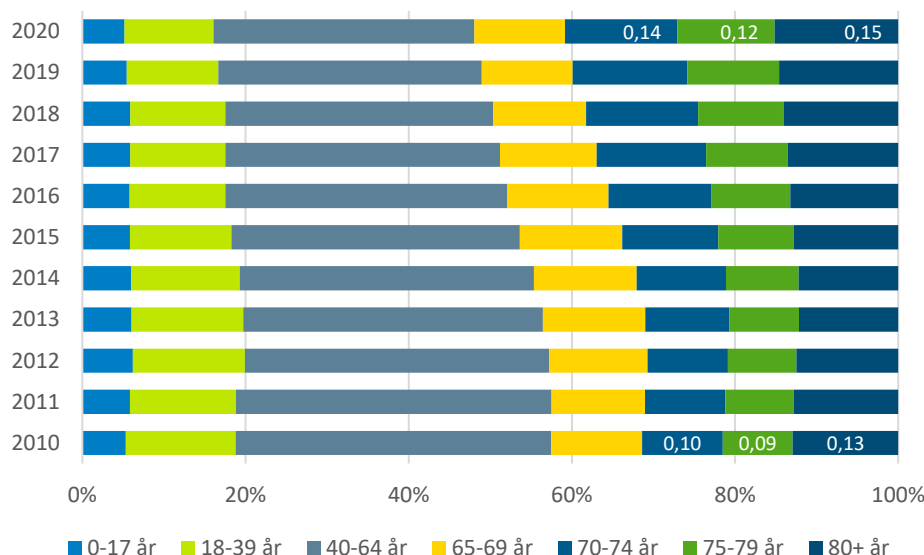
Alder	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
0-17 år	319	323	329	329	331	332	336	331	379	382	376
18-39 år	676	663	650	649	670	710	745	753	836	848	950
40-64 år	1.983	1.911	1.836	1.880	1.975	2.018	2.022	2.020	2.275	2.526	2.729
65-69 år	687	661	635	660	708	716	707	690	733	749	787
70-74 år	853	831	768	750	722	672	613	564	602	644	700
75-79 år	739	666	588	557	549	530	498	471	512	549	604
80+ år	940	864	783	756	756	729	685	668	760	835	913
TOTAL	6.198	5.919	5.590	5.580	5.711	5.708	5.607	5.496	6.098	6.532	7.059

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Figur 5 viser aldersgruppernes andel af det samlede medicintilskud i perioden fra 2010 til 2020. Tallene for alle aldersgrupper fremgår af Bilagstabel 3. I tolkningen af tallene, er det vigtigt at huske, at en stigende andel ikke nødvendigvis er et udtryk for et stigende medicintilskud inden for den enkelte gruppe. En stigende andel kan også være udtryk for et fald i det samlede medicintilskud.

¹² I de aldersinddelte opgørelser defineres alderen på en person, som den alder personen havde ved første tilskudsberettigede køb i det pågældende år. Der findes enkelte salg, hvor alder ikke er opgivet, disse indgår ikke i de aldersopdelte opgørelser, men er med i totalerne.

Figur 5 Aldersgruppernes medicintilskud som andel af det samlede medicintilskud, år 2010 – 2020

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

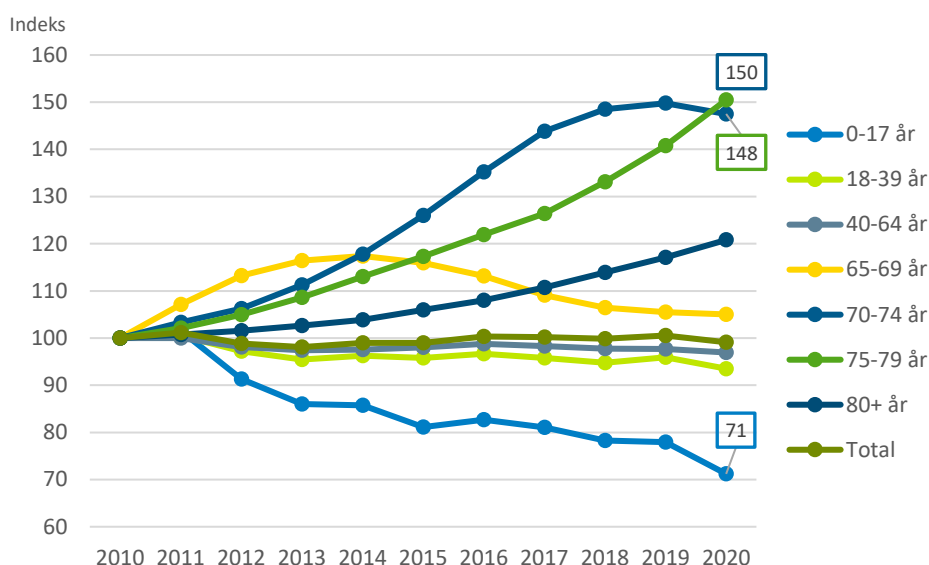
Note: Tallene bag figuren kan findes i Bilagstabel 3.

De tre aldersgrupper med personer over 70 år, har øget deres andel af det samlede medicintilskud siden 2010. Stigningen er en effekt af det generelt faldende medicintilskud og samtidig stigende medicintilskud for de tre ældste aldersgrupper. Som i Tabel 5 skiller aldersgruppen 70-74 år sig ud. Fra 2010 har denne gruppe øget deres andel af det samlede medicintilskud med 4 pct. point, til at udgøre 14 pct. af det samlede medicintilskud i 2020 jf. Figur 5. Lignende tendenser gør sig gældende for aldersgrupperne 75-79 år og 80+ år, hvor andelen er steget med hhv. 3 og 2 pct. point i løbet af perioden.

Stigningen i medicintilskuddet blandt personer over 70 år skyldes bl.a. en stigning i antallet af personer over 70 år, som køber tilskudsberettigede lægemidler. Antallet af personer i de tre aldersgrupper 70-74 år, 75-79 år og 80+ år har været stigende over de seneste 10 år jf. Figur 6 og Bilagstabel 4. Den største stigning i antallet af personer findes i grupperne 70-74 år og 75-79 år. Siden 2010 er antallet af personer i disse grupper steget med hhv. 48 og 50 pct. jf. Figur 6. Stigningen i antallet af ældre personer, som køber tilskudsberettigede lægemidler, modvirkes af et fald i antallet af personer under 65 år. Det største fald i antallet af personer findes hos gruppen 0-17 år, hvor antallet af personer er faldet med 29 pct. fra 2010 til 2020. De faktiske tal og indekssværdierne bag Figur 6 findes i Bilagstabel 4.

Det fremgår af Bilagstabel 4, at det samlede antal personer, der køber tilskudsberettigede lægemidler, er stabilt i den 10-årige periode. I alle årene har mellem 3,6 mio. og 3,7 mio. personer købt tilskudsberettigede lægemidler.

Figur 6 Indekseret udvikling i antal personer fordelt efter alder, år 2010 = indeks 100, år 2010 - 2020

Kilde: Lægemedelstatistikregisteret (opdateret den 25. marts 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Antal personer er opgjort som det antal personer, der har foretaget køb af tilskudsberettigede lægemidler i det pågældende år.

For børn og unge i gruppen 0-17 år er både det samlede medicintilskud og antallet af personer, som modtager medicintilskud, faldet fra år 2010 til 2020. Der er altså færre børn og unge under 18 år, som køber tilskudsberettigede lægemidler i 2020, end der var 10 år tidligere. Samtidig er tilskuddet pr. person steget med 129 kr. fra 672 kr. i 2010 til 801 kr. i 2020, jf. Tabel 6. For de resterende aldersgrupper har der været et fald i medicintilskuddet pr. person fra 2010 til 2020 på trods af, at tendensen fra 2018 til 2020 har været stigende medicintilskud pr. person.

Tabel 6 Medicintilskud pr. person (kr.) fordelt efter alder, år 2010 - 2020

Alder	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
0-17 år	801	739	750	725	714	731	700	686	740	672	672
18-39 år	816	780	775	765	782	836	873	890	971	952	1.072
40-64 år	1.479	1.414	1.358	1.382	1.445	1.488	1.498	1.499	1.677	1.827	1.973
65-69 år	2.491	2.384	2.271	2.303	2.378	2.351	2.292	2.253	2.464	2.657	2.992
70-74 år	2.905	2.788	2.596	2.618	2.682	2.681	2.615	2.546	2.846	3.129	3.515
75-79 år	3.251	3.130	2.921	2.917	2.982	2.990	2.919	2.871	3.230	3.557	3.997
80+ år	3.529	3.348	3.120	3.097	3.175	3.121	2.993	2.952	3.395	3.763	4.142
TOTAL	1.707	1.607	1.528	1.520	1.554	1.574	1.546	1.530	1.684	1.763	1.927

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Antal personer er opgjort som det antal personer, der har foretaget køb af tilskudsberettigede lægemidler i det pågældende år. Medicintilskuddet pr. person er således det gennemsnitlige medicintilskud, blandt de personer, som har købt tilskudsberettigede lægemidler.

I tillægsanalysen 10.1 - Analyse af de mest tilskudstunge personer efter aldersgruppe, undersøges fordelingen af medicintilskuddet indenfor de syv aldersgrupper. Analysen viser bl.a., at de 10 pct. i alderen 70-74 år, som modtog størst medicintilskud i 2020, modtog mere end 8.193 kr. Det samlede medicintilskud til de 10 pct. udgjorde 55 pct. af aldersgruppens samlede medicintilskud i 2020.

5.2 Udviklingen i mængdesalg fordelt efter aldersgrupper

Til at undersøge, hvad der ligger bag udviklingen i medicintilskuddet inden for de forskellige aldersgrupper undersøges udviklingen i mængdesalg. Blandt alle aldersgrupper ses en stigning i mængdesalg fra 2010 til 2020, jf. Tabel 7. Stigningen i mængdesalg varierer dog på tværs af aldersgrupperne. Blandt personer i alderen 0-17 år har mængdesalg være relativt stabilt imellem 32 mio. DDD og 37 mio. DDD i hele perioden, dog med en lille stigning i perioden fra 2013 til 2020. Faldet i det samlede medicintilskud for personer under 18, som er belyst tidligere i analysen, kan altså ikke tilskrives et lavere mængdesalg.

Tabel 7 Mængdesalg opgjort i mio. DDD, fordelt efter alder, år 2010 - 2020

Alder	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
0-17 år	37	36	35	35	34	33	33	32	35	35	35
18-39 år	186	175	168	165	164	160	158	156	160	161	157
40-64 år	1.007	969	941	928	923	912	899	891	903	916	916
65-69 år	360	349	342	346	358	366	367	361	353	334	310
70-74 år	434	426	410	391	367	342	315	297	288	282	272
75-79 år	365	330	304	287	277	268	258	248	244	238	232
80+ år	438	412	394	384	376	369	360	354	358	354	347
TOTAL	2.827	2.698	2.595	2.536	2.499	2.449	2.390	2.340	2.339	2.320	2.270

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Mængdesalg er opgjort som det samlede DDD-målbare mængdesalg.

Blandt personer over 70 år er det tidligere belyst, at medicintilskuddet er stigende i perioden fra 2010 til 2020. En del af denne stigning kan tilskrives et øget mængdesalg. Fra 2013 til 2020 er mængdesalg for de tre grupper, med personer over 70 år, steget stødt hvert eneste år. Både den faktiske og den relative stigning er størst for gruppen 70-74 år. Fra 2010 til 2020 er mængdesalg for denne gruppe steget med 162 mio. DDD til 434 mio. DDD i 2020, jf. Tabel 7. Denne stigning svarer til en stigning på 59 pct. fra år 2010 til 2020.

Mængdesalget afhænger af det gennemsnitlige mængdesalg pr. person samt antallet af personer, som køber tilskudsberettigede lægemidler. For at undersøge, hvad der driver udviklingen i mængdesalget inden for de syv aldersgrupper undersøges person- og mængdeeffekten i tillægsanalyse 10.2 - Person- og mængdeeffekt på mængdesalget.

Generelt skyldes det stigende mængdesalg, at hver person i gennemsnit køber en større mængde tilskudsberettigede lægemidler. Hvis man ser nærmere på de enkelte aldersgrupper, findes der dog forskellige årsager til det stigende mængdesalg. Blandt personer over 70 år, er det primært den store stigning i antallet af personer, som er årsagen til det stigende medicintilskud. Effekten forstærkes dog af, at det gennemsnitlige mængdesalg pr. person også stiger i disse grupper.

Årsagen til, at person- og mængdeeffekterne varierer på tværs af aldersgrupperne er at alderssammensætningen i populationen ændrer sig i løbet af perioden. Ændringen i alderssammensætningen skyldes, at der er flere ældre personer og færre yngre personer, som modtager tilskudsberettigede lægemidler. Denne demografiske ændring kan forklare 47 pct. af den stigning i mængdesalget, som finder sted fra 2010 til 2020.

6. Medicintilskud fordelt på køn

I dette afsnit undersøges udviklingen i medicintilskuddet, fordelt efter både køn og alder. Overordnet ses det, at udviklingen i medicintilskuddet afhænger både af køn og alder, mens udviklingen i mængdesalget i mindre grad afhænger af køn.

Det fremgår tidligere i analysen, at medicintilskuddet er faldet fra år 2010 til 2020. Det samme gør sig gældende for medicintilskuddet for både børn og voksne. I samme periode har der været tendens til, at forskellen i medicintilskuddet mellem mænd og kvinder er blevet mindre.

Tabel 8 Mænd og kvinders andel af det samlede medicintilskud, opdelt efter alder, år 2010-2020

	Børn			Voksne		
	Piger	Drenge	Samlet medicintilskud blandt børn	Kvinder	Mænd	Samlet medicintilskud blandt voksne
	Andel (pct.)		Mio. kr.	Andel (pct.)		Mio. kr.
2020	43	57	319	52	48	5.879
2019	42	58	323	52	48	5.596
2018	41	59	329	53	47	5.261
2017	40	60	329	53	47	5.251
2016	40	60	331	53	47	5.380
2015	40	60	332	54	46	5.376
2014	39	61	336	54	46	5.271
2013	40	60	331	55	45	5.166
2012	40	60	379	55	45	5.719
2011	40	60	382	55	45	6.150
2010	40	60	376	56	44	6.683

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Børn er defineret som personer i alderen 0-17 år og voksne er defineret som personer på 18 år og op.

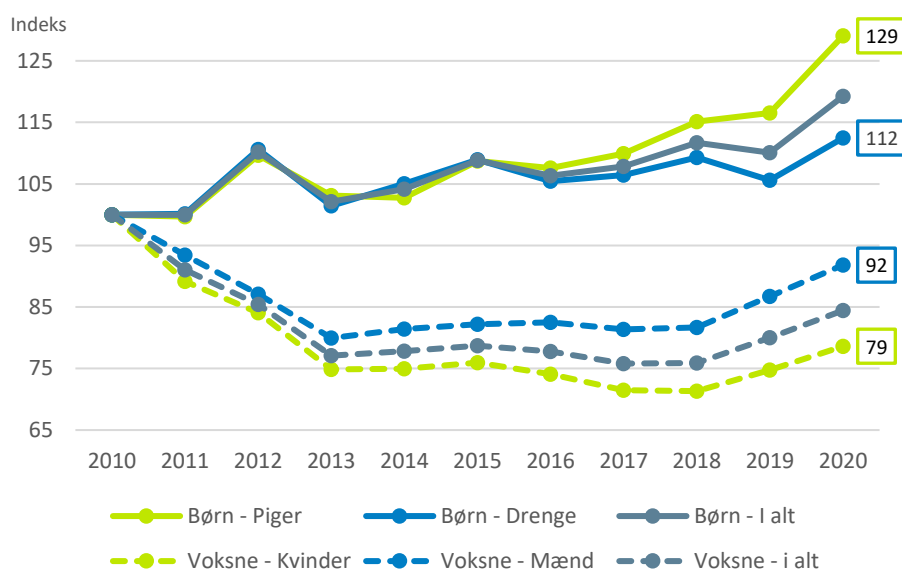
Blandt børn har drenge modtaget den største andel af medicintilskuddet i hele perioden fra 2010 til 2020. Fra 2010 til 2017 var andelen stabil omkring 60 pct., men siden 2017 er andelen faldet med 3 pct. point til 57 pct. i 2020, jf. Tabel 8. De seneste 10 år er forskellen mellem piger og drenge således blevet mindre.

Blandt voksne gælder den modsatte fordeling mellem kønnene. I perioden fra 2010 til 2020 har kvinder modtaget den største andel af medicintilskuddet. I 2010 modtog kvinder 56 pct. af det samlede medicintilskud blandt voksne, siden er dette tal langsomt faldet. Denne tendens har resulteret i, at kvinders andel over hele perioden er faldet med 4 pct. point til 52 pct. i 2020 jf. Tabel 8.

Når man ser på det samlede medicintilskud, er der altså en mindre forskel mellem kønnene i 2020 sammenlignet med 2010. Den indekserede udvikling i medicintilskuddet pr. person opdelt efter køn og alder er illustreret i Figur 7. Figuren viser, hvordan medicintilskuddet pr. person blandt børn er steget i perioden, modsat er medicintilskuddet pr. person blandt voksne faldet i perioden.

Blandt børn ses hos pigerne en stigning i medicintilskuddet pr. person på 29 pct. fra 2010 til 2020, blandt drengene er den tilsvarende stigning blot 12 pct., jf. Figur 7. Denne udvikling kan være en del af forklaringen på, hvorfor andelen af de samlede medicinudgifter for hhv. piger og drenge nærmer sig hinanden i perioden fra 2010 til 2020.

Figur 7 Indekseret udvikling i medicintilskuddet pr. person opdelt efter køn og alder, år 2010 = indeks 100, år 2010 – 2020

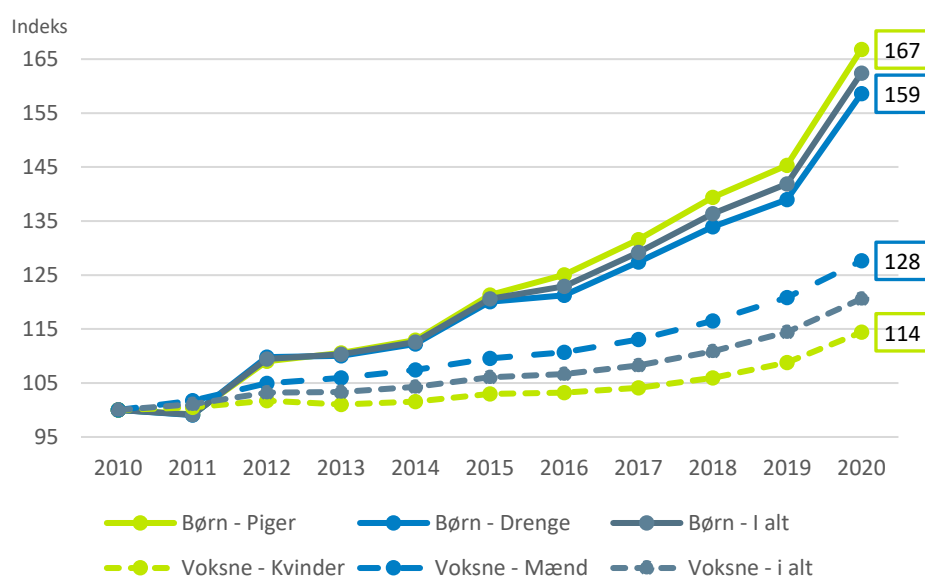
Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Antal personer er opgjort som det antal personer, der har foretaget køb af tilskudsberettigede lægemidler i det pågældende år. Medicintilskuddet pr. person er således det gennemsnitlige medicintilskud, blandt de personer, som har købt tilskudsberettigede lægemidler. Tallene bag figuren kan findes i Bilagstabel 5.

Figur 7 illustrerer også, hvordan den modsatte udvikling gør sig gældende for gruppen af voksne. Generelt er medicintilskuddet pr. person faldet blandt voksne, hos kvinderne ses dog et større fald end hos mændene. Mændene ender på indeks 92 i 2020, hvilket svarer til et fald i medicintilskuddet pr. person på 8 pct. fra år 2010 til 2020. I samme periode er medicintilskuddet pr. person for kvinderne faldet med 21 pct. jf. Figur 7. Det relativt store fald i medicintilskuddet pr. person blandt kvinderne, kan være en årsag til at kvindernes andel af det samlede medicintilskud falder.

Tidligere i analysen er det beskrevet, hvordan mængdesalg har været stigende i hele perioden fra 2010 til 2020. Det er ligeledes beskrevet, at denne udvikling drives af et større mængdesalg pr. person, idet antallet af personer som køber tilskudsberettigede lægemidler har været stabilt i samme periode. Stigningen i mængdesalg er også tydelig, når man kigger på mængdesalg pr. person, fordelt efter alder og køn. For både piger, drenge, kvinder og mænd er mængdesalg pr. person steget i perioden fra 2010 til 2020 jf. Figur 8.

Figur 8 Indekseret udvikling i mængdesalg pr. person, fordelt efter alder og køn, år 2010 = indeks 100, år 2010 – 2020

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Mængdesalg pr. person er opgjort som det samlede DDD-målbare mængdesalg divideret med det antal personer, som har foretaget de DDD-målbare køb. Antallet af personer udgør ca. 3,4-3,5 mio. kr. hvert år i perioden 2010 til 2020. Antallet af personer i denne opgørelse er altså lavere end det samlede antal personer, som har foretaget et tilskudsberettiget køb af lægemidler. Tallene bag figuren kan findes i Bilagstabel 5.

I perioden fra år 2010 til 2020 er mængdesalg pr. barn steget med hhv. 67 og 59 pct. for piger og drenge jf. Figur 8. Den procentvise stigning i mængdesalg er altså større for piger end for drenge. Udviklingen i mængdesalg kan derfor være en forklaring på, hvorfor pigers andel af børnenes samlede medicintilskud vokser. Andre forklaringer kan være forskellig prisudvikling for de lægemidler, som benyttes af hhv. piger og drenge. Forskellig prisudvikling kan opstå, hvis piger og drenge generelt får forskellige diagnoser og/eller behandles med lægemidler i forskellige prisniveauer.

Blandt voksne ses ligeledes en stigning i mængdesalg i hele perioden fra år 2010 til 2020. Blandt kvinder er mængdesalg pr. person steget med 14 pct. fra 2010 til 2020, blandt mænd er stigningen på 28 pct. i samme periode jf. Figur 8. Mængdesalg pr. person stiger altså mere blandt mænd end blandt kvinder. Det kan være en del af forklaringen på, hvorfor mænds andel af det samlede medicintilskud stiger. Et stigende mængdesalg er ikke nødvendigvis et udtryk for

et højere medicinforbrug. Mængdesalget afhænger også af tilskudsændringer samt behandlings- og præparatskift.

For voksne ses en udvikling, hvor medicintilskuddet pr. person er faldende samtidig med at mængdesalget pr. person er stigende. Det kan være en effekt af de generelt faldende priser kombineret med stigende tilskudsgrænser. Samlet betyder disse effekter, at en person i 2020 skal købe en større mængde lægemidler for at opnå samme medicintilskud som i 2010.

Det vil kræve en detaljeret opgørelse af kvinder, mænd, piger og drenge lægemiddelkøb at undersøge hvorfor medicintilskuddet pr. person og mængdesalget pr. person udvikler sig forskellige afhængigt af både alder og køn. En sådan opgørelse er uden for rammerne af denne analyse.

7. Geografisk fordeling af medicintilskud

I dette afsnit undersøges, hvordan regionernes udgifter til medicintilskud har udviklet sig fra år 2010 til 2020, når udgifterne fordeles efter tilskudsmodtagernes bopæl. Udviklingen i medicintilskuddet og mængdesalget undersøges både ift. regioner og kommuner. Opgørelserne viser, at der findes geografiske forskelle, som i nogen grad kan forklares med forskel i alderssammensætningen mellem de enkelte kommuner.

7.1 Medicintilskud fordelt på regioner

De seneste 10 år er det samlede medicintilskud faldet fra 7.059 mio. kr. i 2010 til 6.198 mio. kr. i 2020, jf. Tabel 9. I løbet af perioden har der været både stigninger og fald i det samlede medicintilskud. Udviklingen i medicintilskuddet tilknyttet den enkelte region følger udviklingen i det samlede medicintilskud i løbet af analyseperioden.

Med 1.962 mio. kr. i 2010 og 1.725 mio. kr. i 2020 er Region Hovedstaden den kommune med højest udgifter til medicintilskud i hele perioden. Det samlede medicintilskud afhænger i høj grad af antallet af personer, som køber tilskudsberettigede lægemidler og dermed også indirekte af antallet af indbyggere i den enkelte region. For at undersøge, om der er nogle regionale forskelle fokuseres derfor på medicintilskuddet pr. person, som er opgjort i Tabel 10.

Tabel 9 Medicintilskud (mio. kr.) fordelt på regioner, år 2010-2020

Region	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Region Hovedstaden	1.725	1.658	1.563	1.550	1.580	1.570	1.548	1.517	1.693	1.811	1.962
Region Midtjylland	1.434	1.368	1.309	1.310	1.338	1.337	1.305	1.274	1.412	1.496	1.613
Region Nordjylland	669	641	615	622	636	638	618	604	670	716	777
Region Sjælland	1.001	950	883	880	904	901	885	868	957	1.037	1.114
Region Syddanmark	1.366	1.298	1.216	1.216	1.250	1.256	1.245	1.226	1.358	1.471	1.591

Region	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Total	6.198	5.919	5.590	5.580	5.711	5.708	5.607	5.496	6.098	6.532	7.059

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: For enkelte personhenførbare salg er region ikke oplyst, disse salg indgår ikke i den regionsopdelte opgørelse.

I 2010 var Region Nordjylland med 1.988 kr. pr. person, den region med det højeste medicintilskud pr. person, blandt de personer, som købte tilskudsberettigede lægemidler jf. Tabel 10. I samme år var Region Hovedstaden den eneste region, som skilte sig ud. Mens medicintilskuddet pr. person i de fire andre regioner var mellem 1.955 kr. og 1.988 kr., lå Region Hovedstaden væsentligt lavere med 1.787 kr. pr. person jf. Tabel 10.

Tabel 10 Medicintilskud pr. person (kr.) fordelt på regioner, år 2010-2020

Region	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Region Hovedstaden	1.569	1.482	1.415	1.394	1.422	1.428	1.412	1.398	1.555	1.623	1.787
Region Midtjylland	1.729	1.636	1.578	1.578	1.615	1.642	1.609	1.594	1.750	1.819	1.982
Region Nordjylland	1.767	1.665	1.598	1.614	1.640	1.674	1.612	1.588	1.740	1.807	1.988
Region Sjælland	1.821	1.709	1.594	1.577	1.617	1.639	1.614	1.593	1.738	1.827	1.984
Region Syddanmark	1.725	1.619	1.525	1.520	1.558	1.585	1.565	1.549	1.703	1.794	1.955
TOTAL	1.707	1.607	1.528	1.520	1.554	1.574	1.546	1.530	1.684	1.763	1.927

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Antal personer er opgjørt som det antal personer, der har foretaget køb af tilskudsberettigede lægemidler i det pågældende år. Medicintilskuddet pr. person er således det gennemsnitlige medicintilskud, blandt de personer, som har købt tilskudsberettigede lægemidler.

I løbet af de seneste 10 år er forskellen i medicintilskuddet pr. person imellem de fem regioner vokset. I 2020 var Region Hovedstaden fortsat den region med lavest medicintilskud pr. person, med en gennemsnitlig tilskudsudgift på 1.569 kr. pr. person, jf. Tabel 10. De resterende fire regioner har ligesom Region Hovedstaden alle oplevet fald i det gennemsnitlige medicintilskud pr. person, over de seneste 10 år. Når forskellen i medicintilskuddet pr. person imellem regionerne alligevel er vokset, skyldes det, at medicintilskuddet pr. person i Region Sjælland kun er reduceret med 163 kr. til 1.821 kr. i 2020, jf. Tabel 10. I samme periode er medicintilskuddet pr. person i de andre regioner reduceret med mellem 218 kr. og 253 kr. pr. person.

Tabel 11 Mængdesalg pr. person (DDD) fordelt på regioner, år 2010 - 2020

Region	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Region Hovedstaden	719	672	653	632	623	619	607	603	604	585	584
Region Midtjylland	853	803	775	755	742	739	720	713	703	677	668
Region Nordjylland	924	873	842	824	808	806	784	776	763	732	728
Region Sjælland	869	816	784	759	745	740	721	709	697	672	665
Region Syddanmark	865	817	789	767	752	748	728	716	709	682	672

Region	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
TOTAL	830	779	753	732	719	715	697	689	683	659	653

Kilde: Lægemedelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Mængdesalg pr. person er opgjort som det samlede DDD-målbare mængdesalg divideret med det antal personer, som har foretaget de DDD-målbare køb. Antallet af personer udgør ca. 3,4-3,5 mio. kr. hvert år i perioden 2010 til 2020. Antallet af personer i denne opgørelse er altså lavere end det samlede antal personer, som har foretaget et tilskudsberettiget køb af lægemidler.

I perioden fra år 2010 til 2020 har det gennemsnitlige mængdesalg været stødt stigende i alle regioner. Det faldende medicintilskud pr. person og det stigende mængdesalg pr. person kan forklares med faldende priser og stigende tilskudsgrænser i perioden fra år 2010 til 2020. Kombinationen af disse effekter betyder, at en person i 2020 skal købe en større mængde tilskudsberettigede lægemidler for at opnå samme medicintilskud som i 2010.

Fra år 2010 til 2020 er stigningen i mængdesalget pr. person mindst i Region Hovedstaden, med en stigning på 135 DDD og størst i Region Sjælland, med en stigning på 203 DDD. Den store stigning i mængdesalget pr. person i Region Sjælland kan være en del af forklaringen på, hvorfor medicintilskuddet pr. person er faldet mindre i Region Sjælland end i de resterende regioner.

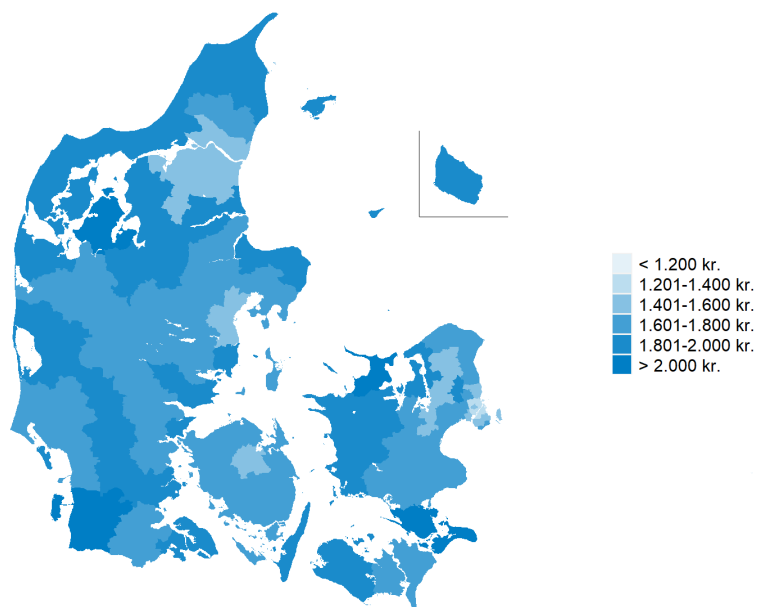
7.2 Medicintilskud fordelt på kommuner

I 2020 var de fem kommuner med højest medicintilskud pr. person Odsherred, Vordingborg, Tønder, Skive og Vesthimmerlands Kommune, jf. Bilagstabel 6. I løbet af perioden fra 2010 til 2020 har 16 forskellige kommuner være repræsenteret blandt de fem kommuner med højest medicintilskud pr. person, jf. Bilagstabel 6. Odsherred kommune skiller sig ud ved at have haft det højeste medicintilskud pr. person i alle årene fra 2010 til 2020. Medicintilskuddet pr. person er højest i landkommunerne i hele perioden fra 2010 til 2020. Tendensen med højere medicintilskud pr. person i landkommunerne fremgår, når man sammenholder Figur 9 med kortet over kommunegrupperne i *Faktaboks 7 - Kommunegrupper* nedenfor.

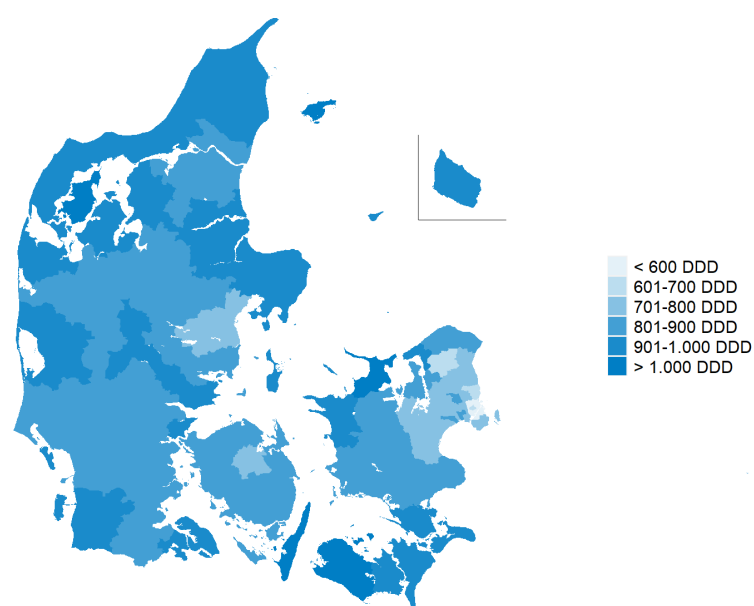
I perioden fra 2010 til 2020 er det de samme ti kommuner, som har ligget blandt de fem kommuner med lavest medicintilskud pr. person jf. Bilagstabel 6. Københavns Kommune har haft det laveste medicintilskud pr. person i alle årene fra 2013 til 2020. Før 2013 var Egedal den kommune med lavest medicintilskud pr. person. Blandt kommunerne med lavt medicintilskud pr. person findes både oplandskommuner, storbykommuner og hovedstadskommuner. Som det også fremgår af Figur 9 er der en overvægt af hovedstadskommuner, når man ser på kommuner med lavt medicintilskud pr. person.

Ved at sammenligne Figur 9 og Figur 10, ses en positiv sammenhæng mellem mængdesalg og medicintilskud på kommuneniveau. Ligesom med medicintilskuddet pr. person, er mængdesalget pr. person lavest i kommunerne omkring hovedstaden og storbyer som Odense og Århus, jf. Figur 10. Mængdesalget pr. person er højest i landkommuner som Lolland, Langeland og Odsherred Kommune.

Figur 9 Medicintilskud pr. person (kr.) fordelt efter kommune, år 2020

Figur 10 Mængdesalg pr. person (DDD) fordelt efter kommune, år 2020

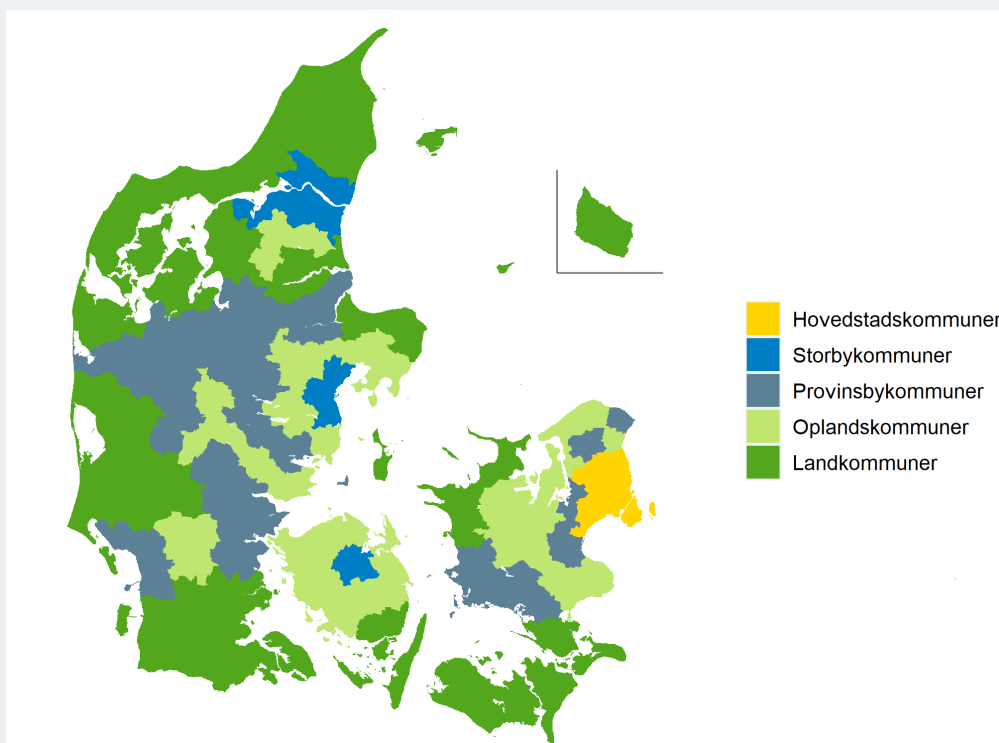
Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Medicintilskuddet pr. person er opgjort for de 3,6-3,7 mio. personer, der har foretaget køb af tilskudsberettigede lægemidler i løbet af perioden. For enkelte personhenførbare salg er kommune ikke oplyst, disse salg indgår ikke i den kommuneopdelte opgørelse. Christiansø er ikke en del af kommuneopgørelsen. Tallene bag figuren kan findes i Bilagstabel 7.

Analysen på kommuneniveau giver altså et indtryk af, at der er forskel på by- og landkommuner. Disse forskelle undersøges nærmere ved at benytte Danmarks Statistiks kommunegrupper.

Faktaboks 7 - Kommune-grupper

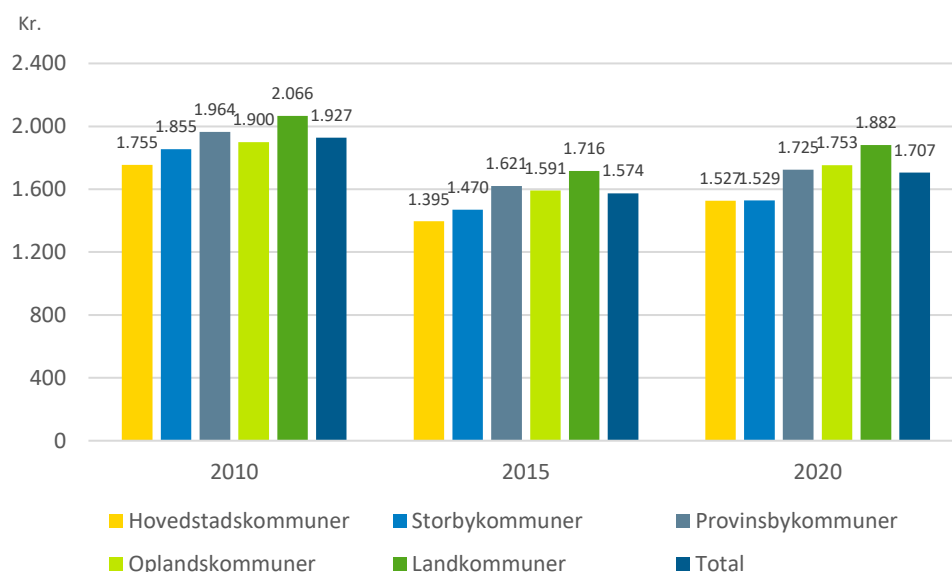
Til analysen af medicintilskud på kommunalt niveau anvendes Danmarks Statistiks definition af kommune-grupper. Danmarks kommuner er inddelt i fem kommune-grupper, som det fremgår af kortet nedenfor.

En liste med kommunerne i de enkelte kommegrupper fremgår af Bilagstabel 7, bemærk Christiansø er ekskluderet fra kommuneopgørelserne.

Figur 11 viser medicintilskuddet pr. person opdelt efter de fem kommune-grupper. Årene 2010, 2015 og 2020 er udvalgt, da de afspejler den udvikling, som har fundet sted i perioden fra 2010 til 2020. Landkommunerne har det højeste medicintilskud pr. person i alle årene fra 2010 til 2020. Hovedstadskommunerne det laveste medicintilskud pr. person i hele perioden fra 2010 til 2020.

Figur 11 Medicintilskud pr. person (kr.) opdelt efter kommune-grupper, år 2010, 2015 og 2020

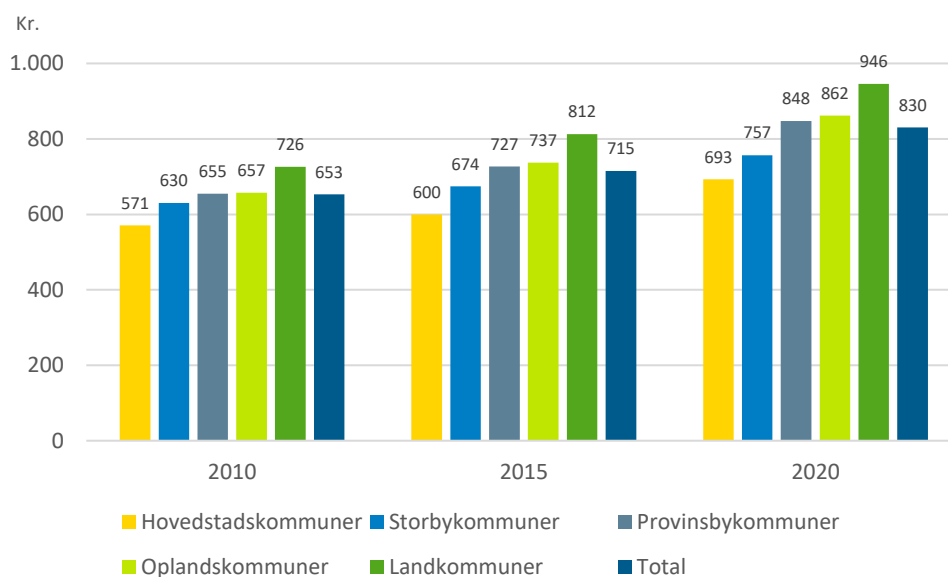
Kilde: Lægemedelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Antal personer er opgjort som det antal personer, der har foretaget køb af tilskudsberettigede lægemidler i det pågældende år. Medicintilskuddet pr. person er således det gennemsnitlige medicintilskud, blandt de personer, som har købt tilskudsberettigede lægemidler. Tallene for hele perioden fra 2010 til 2020 findes i Bilagstabel 8.

I løbet af perioden har der været både fald og stigninger i medicintilskuddet pr. person blandt alle kommune-grupperne. Udviklingen i de enkelte kommune-grupper følger de udsving, der generelt har været i det gennemsnitlige medicintilskud. Fra år 2010 til og med år 2016 har der været både stigninger og fald i medicintilskuddet pr. person for alle kommune-grupper. I denne periode har udviklingen overordnet været ens på tværs af kommune-grupperne, jf. Bilagstabel 8. Siden 2016 har medicintilskuddet pr. person udviklet sig forskelligt i kommune-grupperne. Denne udvikling har bl.a. ført til, at medicintilskuddet pr. person fra 2018 til 2020 er højere i oplandskommunerne end i provinsbykommunerne, hvilket ikke har været tilfældet i de tidligere år.

De høje udgifter til medicintilskud i landkommunerne kan bl.a. forklares med et højt mængdesalg pr. person i netop disse kommuner. I hele perioden fra år 2010 til 2020 har landkommunerne været den gruppe af kommuner med det højeste mængdesalg pr. person, jf. Bilagstabel 8. Fra 2010 til 2020 er mængdesalget pr. person steget med 220 DDD i landkommunerne, hvilket er den største stigning blandt de fem kommune-grupper.

Figur 12 Mængdesalg pr. person (DDD) opdelt efter kommunegrupper, år 2010, 2015 og 2020

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Mængdesalg pr. person er opgjort som det samlede DDD-målbare mængdesalg divideret med det antal personer, som har foretaget de DDD-målbare køb. Antallet af personer udgør ca. 3,4-3,5 mio. kr. hvert år i perioden 2010 til 2020. Antallet af personer i denne opgørelse er altså lavere end det samlede antal personer, som har foretaget et tilskudsberettiget køb af lægemidler. Tallene for hele perioden fra 2010 til 2020 kan findes i Bilagstabel 8.

I 2010 var forskellen i mængdesalget pr. person imellem de fem kommunegrupper relativt lille. Det laveste mængdesalg pr. person fandtes i hovedstadskommunerne, hvor det gennemsnitlige mængdesalg var 571 DDD pr. person. Det højeste mængdesalg fandtes i landkommunerne, hvor det gennemsnitlige mængdesalg var 726 DDD. Forskellen i det gennemsnitlige mængdesalg imellem hovedstadskommunerne og landkommunerne var altså 155 DDD pr. person i 2010. Siden er denne forskel vokset, så forskellen imellem de to kommunegrupper i 2020 var 253 DDD pr. person.

Kan aldersforskelle forklare de geografiske forskelle?

Den aldersopdelte analyse gjorde det klart, at alder er en væsentlig faktor, når det kommer til mængdesalget og dermed også medicintilskuddet. Derfor undersøges det, om de geografiske forskelle kan forklares med en skæv aldersfordeling imellem kommuner og kommunegrupper.

Der ses en klar sammenhæng mellem udviklingen i gennemsnitsalderen i de enkelte kommunegrupper og udviklingen i mængdesalget pr. person. Mængdesalget pr. person i landkommunerne er fra år 2010 steget med 30 pct. til 946 DDD i 2020. I samme periode er gennemsnitsalderen på personer bosat i landkommunerne, som køber tilskudsberettigede lægemidler, steget med 5 år jf. Tabel 12. Udviklingen med stigende mængdesalg og stigende gennemsnitsalder gør sig gældende for alle kommunegrupper i perioden fra 2010 til 2020.

Tabel 12 Udvikling i mængdesalg pr. person og gennemsnitsalderen fra år 2010 til 2020 fordelt efter kommunegruppe

	Mængdesalg pr. person		Gennemsnitsalder	
	Faktisk stigning (DDD)	Stigning i pct.	Faktisk stigning (år)	Stigning i pct.
Hovedstadskommuner	122	21	2,9	7
Storbykommuner	127	20	2,3	5
Provinsbykommuner	193	29	4,3	10
Oplandskommuner	204	31	5,0	11
Landkommuner	220	30	5,0	11

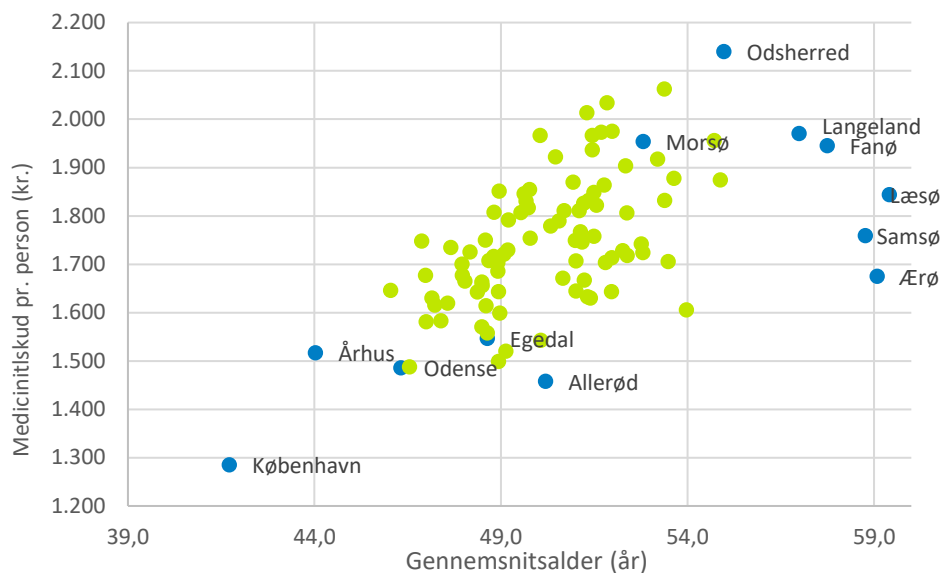
Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Mængdesalg pr. person er opgjort som det samlede DDD-målbare mængdesalg divideret med det antal personer, som har foretaget de DDD-målbare køb. Gennemsnitsalderen er beregnet blandt de personer, der har foretaget køb af tilskudsberettigede lægemidler i det pågældende år.

Den procentvise stigning i mængdesalg afhænger af kommunegruppen, jf. Tabel 12. Mængdesalg pr. person i provinsbykommuner, oplandskommuner og landkommuner er steget mellem 29 og 31 pct. fra år 2010 til 2020, mens den tilsvarende stigning for storby- og hovedstadskommuner er hhv. 20 og 21 pct. I samme periode er gennemsnitsalderen steget mellem 4,3 og 5,0 år i provinsbykommuner, oplandskommuner og landkommuner, mens den kun er steget mellem 2,3 til 2,9 år i storby- og hovedstadskommuner. En af forklaringerne på den voksende forskel imellem kommunegrupperne, både hvad angår medicintilskuddet og mængdesalg, kan altså være den tiltagende forskel i aldersfordelingen imellem kommunegrupperne.

Sammenhængen mellem alder og medicintilskud gælder også på kommuneniveau, det fremgår tydeligt af Figur 13. Københavns Kommune, som har ligget blandt de fem kommuner med lavest medicintilskud pr. person i hele perioden fra 2010 til 2020, er også den kommune med lavest gennemsnitsalder i hele perioden. I den anden ende af skalaen findes Odsherred Kommune, som har haft det højeste medicintilskud pr. person i alle årene fra 2010 til 2020. I hele perioden ligger Odsherred Kommune også blandt de ti kommuner med højest gennemsnitsalder.

Figur 13 Sammenhæng mellem gennemsnitsalderen og det gennemsnitlig medicin-tilskud pr. person på kommune-niveau, år 2020

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Gennemsnitsalderen og medicintilskuddet pr. person er beregnet blandt de personer, der har foretaget køb af tilskudsberettigede lægemidler i det pågældende år. Tallene bag figuren kan findes i Bilagstabel 7.

I tillægsanalysen 10.3 - Udvalgte aldersgruppers kendetegn undersøges forskellene mellem Københavns og Odsherred Kommune nærmere. Samtidig dykkes der lidt dybere ned i de tilskudsberettigede lægemiddelkøb blandt personer over 70 år. Analysen viser bl.a., at der ikke er store forskelle i medicintilskuddet og mængdesalget imellem Odsherred og Københavns Kommune, når man begrænser analysen til personer over 70 år.

8. Kronikere og personer med svære psykiske lidelser

Kronikere og personer med svære psykiske lidelser er i denne analyse identificeret via Registeret for udvalgte kroniske sygdomme og svære psykiske lidelser (RUKS). Analyseperiodens slut år ændres til år 2019, da RUKS kun er opdateret til og med dette år.

Faktaboks 8 - Registeret for udvalgte kroniske sygdomme og svære psykiske lidelser (RUKS)

Ved hjælp af data fra nationale sundhedsregistre og algoritmer (regelsæt) udarbejdet af Sundhedsdatastyrelsen, identificeres personer, som formodes at have udvalgte kroniske sygdomme og/eller svære psykiske lidelser. De udvalgte sygdomme/lidelser er:

- Astma
- Demens
- Kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL)
- Leddegigt
- Osteoporose
- Skizofreni
- Diabetes, type 1
- Diabetes, type 2

Personer inkluderes i en given sygdomspopulation på baggrund af relevante diagnosekoder fra Landspatientregistret og receptindløsninger på relevant medicin registreret i Lægemiddelstatistikregistret. CPR-registret anvendes desuden til at afgrænse populationerne til kun at indeholde personer med gyldigt CPR-nummer, der bor i Danmark. Algoritmerne er forskellige for hver sygdom/lidelse og udbygges og justeres, når mere relevant viden opbygges, eller datagrundlaget ændres.

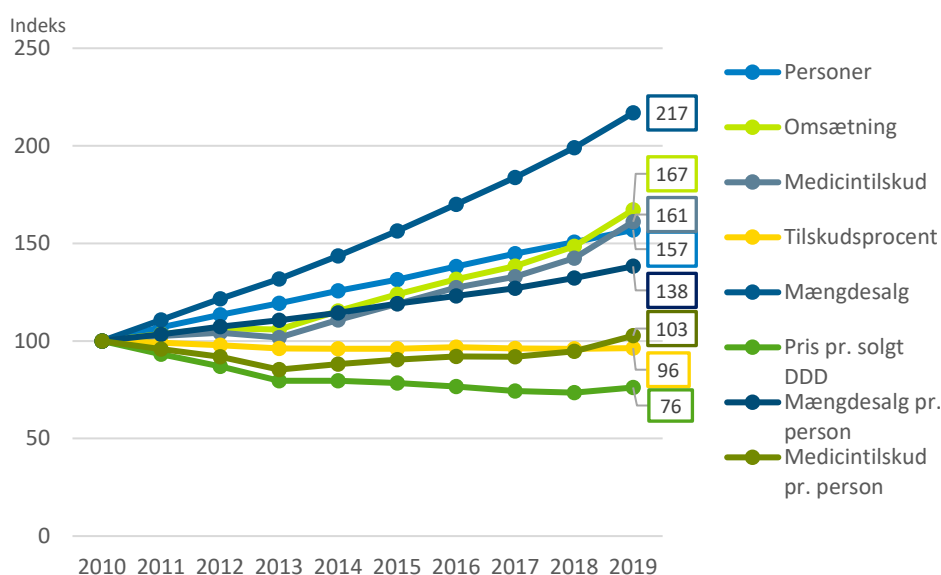
Kilde: <https://www.esundhed.dk/Registre/Register-for-udvalgte-kroniske-sygdomme>, Sundhedsdatastyrelsen

Det stigende antal kronikere og personer med svære psykiske lidelser kan være en konsekvens af f.eks. bedre/ændret registreringspraksis i Lægemiddelstatistikregistret og Landspatientregisteret eller øget fokus på opsporing og behandling i perioden fra år 2010.

Resultaterne omhandlende kronikere og personer med svære psykiske lidelser i indeværende analyse skal tolkes med forbehold, da populationen afviger fra Sundhedsdatastyrelsens andre offentliggjorte opgørelser.

Udviklingen i antallet af personer, som vises i Figur 14, skal tolkes med forbehold, jf. *Faktaboks 8 - Registeret for udvalgte kroniske sygdomme og svære psykiske lidelser (RUKS)*. De faktiske tal samt indekssværdierne bag Figur 14 findes i Bilagstabel 9. Det er ikke overraskende, at personer med kroniske sygdomme og/eller svære psykiske lidelser køber en større mængde lægemidler pr. person end gennemsnittet. I år 2019 var mængdesalg pr. person blandt kronikere og personer med svære psykiske lidelser 1.450 DDD, jf. Bilagstabel 9, og 779 DDD pr. person for populationen i indeværende analyse som helhed, jf. Tabel 1.

Figur 14 Indekseret udvikling for kronikere i antal personer, omsætning, medicintilskud, medicintilskud pr. person, medicintilskudsprocent, mængdesalg og pris pr. solgt DDD, år 2010 = indeks 100, år 2010-2019

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen
Registeret for udvalgte kroniske sygdomme og svære psykiske lidelser, RUKS, Sundhedsdatastyrelsen

Note: Forekomsten af en sygdom bestemmes af en algoritme, der identificerer en given sygdom/lidelse hos en person pr. 1. januar i et givent år.

Senest anvendelige data fra RUKS er fra år 2019.

Opgørelsen afviger fra offentliggjorte data på eSundhed, fordi populationen i indeværende analyse er afgrænset til det personhenførbare tilskudsberettigede salg. Antallet af personer i indeværende analyse er undervurderet som følge heraf.

Mængdesalget pr. person blandt kronikere og personer med svære psykiske lidelser er stigende jf. Figur 14 og Bilagstabel 9, og afspejler udviklingen blandt den afgrænsede population inkluderet i indeværende analyse som helhed jf. Tabel 1. I 2019 stod kronikere og personer med svære psykiske lidelser for lidt mere end halvdelen af det samlede tilskudsberettigede personhenførbare mængdesalg, så denne gruppe personer kan også siges, at være en væsentlig bidragsyder til det stigende mængdesalg.

8.1 Medicintilskud til kronikere fordelt på køn og alder

Blandt børn med kronisk sygdom eller svær psykisk lidelse har medicintilskuddet til drenge ligget mellem 60 og 63 procent i årene fra 2010 til 2019, mens medicintilskud til piger har udgjort mellem 37 og 40 procent. Den procentvise fordeling skal ses i sammenhæng med fordelingen af antallet af drenge og piger. Der har været en fast fordeling med 57 procent drenge og 43 procent piger, jf. Tabel 13. At pigerne udgør 43 procent af børnene, men kun mellem 37 og 40 pct. af medicintilskuddet, betyder, at piger med kronisk sygdom eller svær psykisk lidelse i gennemsnit modtager mindre medicintilskud end tilsvarende drenge. Det er ikke undersøgt om sygdomsbilledet hos piger henholdsvis drenge kan forklare, hvorfor piger modtager mindre medicintilskud.

Blandt voksne med kronisk sygdom eller svær psykisk lidelse er fordelingen af medicintilskuddet en anden. Her har medicintilskud til mænd udgjort mellem 44 og 49 procent i årene fra 2010 til 2019, mens medicintilskud til kvinder har udgjort mellem 51 og 56 procent. I forhold til børnene er de voksne også anderledes fordelt, når der måles på antal personer, da kvinderne udgør en større andel end mændene. Kvinderne udgør mellem 56 og 58 procent. De voksne ligner dog børn, når det gælder, hvilket køn der modtager højest medicintilskud pr. person. Medicintilskuddet til mændene udgør konsekvent en større andel af det samlede medicintilskud til voksne, end den andel mændene udgør af antal voksne personer. Der går således mere medicintilskud pr. person til mænd i forhold til kvinder, ligesom det gennemsnitlige medicintilskud for drenge var højere end for piger.

Tabel 13 Andel (pct.) af medicintilskud (mio. kr.) og antal personer fordelt på køn blandt børn og voksne kronikere eller personer med svære psykiske lidelser, år 2010 -2019

Børn				Voksne		
	Medicintilskud					
	Piger	Drenge	Samlet medicintilskud blandt børn	Kvinder	Mænd	Samlet medicintilskud blandt voksne
	Andel (pct.)		Mio. kr.	Andel (pct.)		Mio. kr.
2019	39	61	76	51	49	3.791
2018	37	63	80	52	48	3.341
2017	37	63	82	52	48	3.109
2016	37	63	85	53	47	2.972

	Børn			Voksne		
2015	39	61	86	54	46	2.769
2014	39	61	89	54	46	2.570
2013	40	60	92	54	46	2.351
2012	40	60	112	55	45	2.387
2011	40	60	112	55	45	2.350
2010	40	60	114	56	44	2.287
	Antal personer					
	Piger	Drenge	Samlet antal børn	Kvinder	Mænd	Samlet antal voksne
	Andel (pct.)		Antal	Andel (pct.)		Antal
2019	43	57	51.914	56	44	916.168
2018	43	57	56.573	56	44	872.314
2017	43	57	61.226	57	43	831.177
2016	43	57	65.382	57	43	787.447
2015	43	57	68.448	57	43	742.639
2014	43	57	72.726	57	43	702.455
2013	43	57	75.147	57	43	660.773
2012	43	57	79.972	58	42	619.507
2011	44	56	84.987	58	42	575.584
2010	43	57	84.236	58	42	532.728

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen
 Registeret for udvalgte kroniske sygdomme og svære psykiske lidelser, RUKS, Sundhedsdatastyrelsen

Note: Senest anvendelige data fra RUKS er fra år 2019.

Opgørelsen afviger fra offentliggjorte data på eSundhed, fordi populationen i indeværende analyse er afgrænset til det personhenførbare tilskudsberettigede salg. Antallet af personer i indeværende analyse er undervurderet som følge heraf.

Børn er personer, som ved sit første køb et givent år er under 18 år.

Voksne er personer, som ved sit første køb et givent år er minimum 18 år.

8.2 Medicintilskud og antal personer fordelt på kronisk sygdom og psykisk lidelse

Antallet af personer i indeværende analyse som kan karakterises som kronikere eller personer med svære psykiske lidelser, er stigende for alle sygdomme og lidelser i perioden år 2010 til 2019. Fælles for alle sygdomme og lidelser er, at medicintilskuddet tilknyttet personer under hver sygdom og lidelse ligger over 150 mio. kr. i år 2019. I alle årene fra 2010 til 2019 har personer med astma udgjort den største gruppe. Det samlede medicintilskud til personer med astma har ligeledes i hele perioden været det tredje højeste, jf. Tabel 14.

Der er knap så mange personer med KOL og type 2 diabetes, som der er personer med astma. Til gengæld er medicintilskuddet til personer med KOL og type 2 diabetes højere end medicin-

tilskuddet til personer med astma. Stigningen i medicintilskuddet fra 2010 til 2019 er også væsentlige højere for personer med KOL og type 2 diabetes, end den er for personer med astma. Tolkningen af disse forskelle skal foretages med visse forbehold. Forskellen kan være et udtryk for forskellig behandlingspris, men medicintilskuddets størrelse blandt astmatikere, KOL-patienter og type 2 diabetikere er også afhængig af sygdomsbilledet under hver kronisk sygdom. F.eks. spiller typen og mængden af behandlingskrævende følgesygdomme ind, fordi den medicinske behandling af følgesygdommene kan være ledsaget af betydeligt medicintilskud. Med forbeholdene in mente er medicintilskuddet til personer med KOL og/eller type 2 diabetes steget betragteligt. I begge grupper af kronikere har det årlige medicintilskud rundet én mia. kr., hvilket skete for gruppen med type 2 diabetes i år 2015 og gruppen med KOL i år 2018. I år 2019 var medicintilskuddet til type 2 diabetikere steget til 1.647 mio. kr., jf. Tabel 14.

Tabel 14 Medicintilskud (mio. kr.) og antal personer fordelt på kronisk sygdom og psykisk lidelse

	Astma	Demens	Hjertesvigt	KOL	Leddegigt	Osteoporose	Skizofreni	Type 1 diabetes	Type 2 diabetes
	Medicintilskud, mio. kr.								
2019	731	197	517	1.127	152	674	180	178	1.647
2018	676	148	450	1.019	133	563	170	170	1.411
2017	649	114	406	957	127	497	167	166	1.285
2016	639	95	369	942	125	450	178	165	1.177
2015	631	76	332	881	117	389	188	160	1.041
2014	592	58	297	818	104	329	234	157	925
2013	560	48	261	741	99	282	230	150	816
2012	610	44	259	733	102	269	258	156	777
2011	587	46	247	700	99	247	351	146	691
2010	593	36	251	674	97	217	343	150	627
	Antal personer								
2019	365.252	34.906	77.441	175.637	47.187	168.773	26.302	25.954	236.899
2018	357.048	28.119	74.846	170.146	45.681	153.923	25.243	24.951	222.682
2017	351.375	22.029	72.320	163.625	44.165	139.392	24.116	24.061	208.404
2016	343.494	16.963	69.502	156.612	42.409	125.178	22.980	23.161	193.626
2015	333.170	12.832	66.651	149.319	40.288	111.043	21.703	22.335	180.028
2014	324.656	9.740	63.966	142.448	38.202	98.910	20.871	21.628	168.343
2013	313.750	7.474	61.254	135.479	35.985	86.577	19.785	20.877	156.159
2012	307.801	5.727	58.662	128.769	33.825	74.527	18.583	20.196	140.029
2011	301.985	4.393	56.066	121.782	31.459	61.869	17.424	19.505	122.156
2010	288.372	3.230	53.186	114.596	29.151	51.531	16.280	18.812	107.173

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen
Registeret for udvalgte kroniske sygdomme og svære psykiske lidelser, RUKS, Sundhedsdatastyrelsen

Note: Senest anvendelige data fra RUKS er fra år 2019.

Opgørelsen afviger fra offentliggjorte data på eSundhed, fordi populationen i indeværende analyse er afgrænset til det personhenførbare tilskudsberettigede salg. Antallet af personer i indeværende analyse er undervurderet som følge heraf. En person kan indgå under flere forskellige kroniske sygdomme eller psykiske lidelser.

En person indgår med al det medicintilskud, som er tilknyttet personen et givent år, uanset hvilke typer lægemidler der ligger til grund for medicintilskuddet. Dvs. at opgørelsen af medicintilskud til astmatikere også dækker over astmatikeres medicintilskud til lægemidler, som ikke anvendes i behandlingen af astma.

Type 2 diabetikere behandles ikke blot med insulin

At personer med type 2 diabetes er i risiko for at få eller allerede har andre sygdomme fremgår af Tabel 15. I Tabel 15 ses andelen af personer med type 2 diabetes, som også foretager et tilskudsberettiget køb af lægemidler i andre ATC-hovedgrupper end hovedgruppe A-Fordøjelse og stofskifte, hvor insulinpræparaterne ellers befinder sig. Hos diabetikere vil der ofte være fokus på at behandle eller forebygge blandt andet forhøjet kolesterol og blodtryk¹³. Op mod 90 procent af personer med type 2 diabetes køber derfor også hjerte- og kredsløbsrelaterede lægemidler (C). Forhøjet kolesterol kan behandles med kolesterolsænkende lægemidler såsom statiner. Disse lægemidler befinder sig i ATC-gruppen med lipid-modificerende midler (C10). Forhøjet blodtryk kan behandles med blodtryksænkende lægemidler, som befinder sig i ATC-gruppen med midler med virkning på renin-angiotensin systemet (C09). Af Tabel 15 fremgår det ligeledes, at ca. halvdelen af personer med type 2 diabetes køber lægemidler til behandling af blod og bloddannende organer (B). Under ATC-hovedgruppe B findes de blodfortyndende lægemidler, som kan være en del af behandlingen af hjerte-kar-sygdomme.

Tabel 15 Andel af personer med type 2 diabetes, som foretager et tilskudsberettiget køb af et lægemiddel fordelt på ATC-hovedgrupper (pct.)

	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Fordøjelse og stofskifte (A)	94	94	94	94	93	93	94	94	94	93
Blod og bloddannende organer (B)	49	49	49	48	48	47	47	49	49	49
Hjerte og kredsløb (C)	90	90	89	89	89	89	89	89	88	88
Hudmidler (D)	18	18	18	17	17	17	17	18	18	18
Kønshormoner og midler til kønsorganer og urinveje (G)	16	16	16	15	15	15	15	14	14	14
Hormoner til systemisk brug, ekskl kønshormoner og insulin (H)	14	14	14	13	13	12	12	12	12	12
Systemiske lægemidler mod infektionssygdomme (J)	38	38	38	39	39	38	39	39	41	41
Cancermidler og lægemidler til immunsystemet (L)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Muskler, led og knogler (M)	25	25	26	27	29	29	28	29	33	33

¹³ <https://diabetes.dk/sundhed/kroppen/folgesygdomme/hjertet>, diabetesforeningen.

	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Nervesystemet (N)	59	58	56	54	47	45	41	40	39	38
Parasitmidler (P)	2	4	4	4	5	5	5	5	5	5
Åndedrætsorganer (R)	25	24	24	23	23	22	21	21	22	21
Sanseorganer (S)	15	14	14	14	14	14	14	14	14	14
Diverse (V)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dosisdispenseringsgebyr	10	8	8	9	8	9	11	12	12	10
Lægemidler uden ATC-kode	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen
 Registeret for udvalgte kroniske sygdomme og svære psykiske lidelser, RUKS, Sundhedsdatastyrelsen

Note: Senest anvendelige data fra RUKS er fra år 2019.
 Opgørelsen afviger fra offentliggjorte data på eSundhed, fordi populationen i indeværende analyse er afgrænset til det personhenførbare tilskudsberettigede salg. Antallet af personer i indeværende analyse er undervurderet som følge heraf.

9. Medicintilskud fordelt på lægemidlers indholdsstof og virkeområde

I dette afsnit beskrives, hvordan medicintilskuddet har udviklet sig inden for de forskellige ATC-hovedgrupper. For fem udvalgte ATC-hovedgrupper undersøges også, hvordan pris- og mængdeeffekten har påvirket udviklingen i omsætningen. Derudover beskrives effekten på omsætningen, i form af pris- og mængdeeffekter samt af de patentudløb og revurdering, som er beskrevet i afsnit 3. Udvalgte hændelser med indvirkning på medicintilskuddet. Resultaterne viser bl.a., at priseffekten i perioden fra 2010 til 2020 har gjort lægemidler til nervesystemet (N) billigere, mens lægemidler til fordøjelse og stofskifte (A) og blod (B) er blevet dyrere.

Det fremgik tidligere i analysen, at den faldende pris pr. solgt DDD og det stigende mængdesalg pr. person har haft en henholdsvis negativ og positiv påvirkning på omsætningen og medicintilskuddet. Den negative priseffekt har samlet set været dominerende. De mest omkostningstunge lægemidler i år 2020 var lægemidler til behandling af fordøjelse og stofskifte (A), blod og bloddannende organer (B), hjerte og kredsløb (C), nervesystemet (N) og åndedrætsorganer (R). I perioden år 2010 til 2020 har disse ATC-hovedgrupper hver især vist en overvejende faldende eller stigende tendens. Tendensen gør, at medicintilskuddet inden for hver ATC-hovedgruppe, har nået en relativt høj spredning i perioden år 2010 til 2020. Fordelingen, herunder spredningen inden for de fem udvalgte ATC-hovedgrupper, undersøges nærmere i tillægsanalysen 10.4 - Fordeling af medicintilskud for udvalgte ATC-hovedgrupper.

Fra 2010 til 2020 er både det gennemsnitlige medicintilskud og spredningen i medicintilskuddet højest for lægemidler til fordøjelse og stofskifte (A). Blandt de fem udvalgte ATC-hovedgrupper er medicintilskuddet til lægemidler til blod og bloddannende organer (B) det laveste, målt på det gennemsnitlige tilskud i perioden fra 2010 til 2020.

I Figur 15 og Bilagstabel 10 fremgår andelene af medicintilskuddet tilknyttet ATC-hovedgrupperne, opgjort af det samlede medicintilskud. En stigende andel kan ikke nødvendigvis sidestilles med stigende medicintilskud inden for en ATC-hovedgruppe. En stigende andel kan lige så vel være en konsekvens af fald i det samlede medicintilskud, hvis faldet i det samlede medicintilskud er afledt af faldende medicintilskud i en anden ATC-hovedgruppe. Det er derfor nødvendigt, at have udviklingen i det absolutte medicintilskud i mente, ved tolkning af udviklingen i andelene, jf. Tabel 1 og Bilagstabel 11.

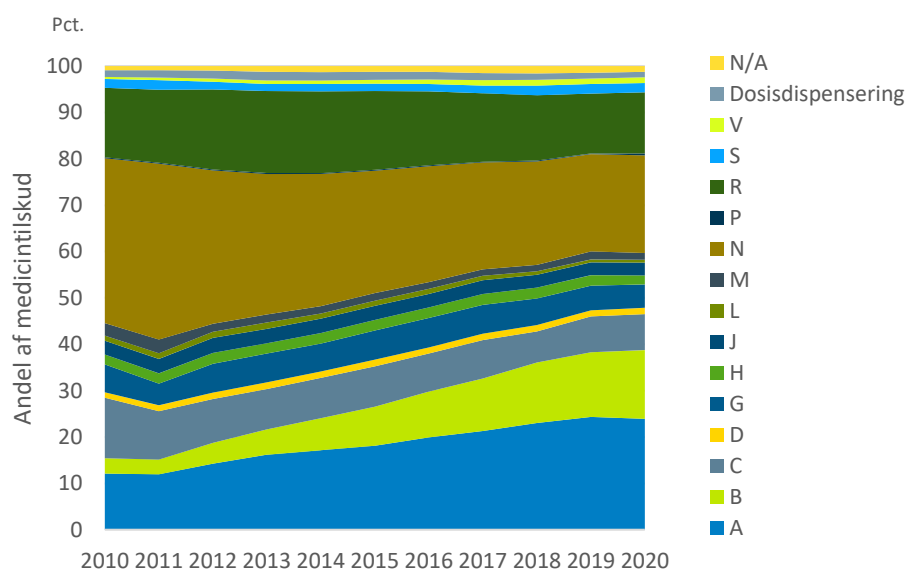
Fordøjelse, stofskifte og nervesystem udgør en betragtelig del af samlede medicintilskud

Medicintilskuddet til lægemidler til fordøjelse og stofskifte (A) var 852 mio. kr. i år 2010 og udgjorde ca. 12 pct. af det samlede medicintilskud. Fra år 2010 til 2020 er medicintilskuddet steget 73 pct. til 1.484 mio. kr. og andelen af det totale medicintilskud fordoblet til 24 pct. Andelen steg

primært i årene fra 2012 til 2019. Andelen på 24 pct. betød, at det i år 2020 var lægemidler til fordøjelse og stofskifte (herunder diabetes) som var de mest medicintilskuds-tunge jf. Bilagstabel 10.

Ud over lægemidler til fordøjelse og stofskifte (A), er det kun lægemidler til nervesystemet (N), hvortil medicintilskuddet har udgjort mere end 20 pct. af det samlede medicinskud i perioden år 2010 til 2020. I år 2011 udgjorde medicintilskuddet til lægemidler til nervesystemet (N) ca. 38 pct. (2.477 mio. kr.) af det samlede medicintilskud. De tidligere omtalte patentudløb og revurderinger har gjort, at medicintilskuddet til lægemidler til nervesystemet (N) i år 2020 var reduceret til en andel på 21 pct. (1.303 mio. kr.) af det samlede medicintilskud.

Figur 15 Andel af det samlede medicintilskud fordelt på ATC-hovedgrupper, pct., år 2010-2020

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Tallene bag figuren kan findes i Bilagstabel 10.

Siden 2010 har cancermidler og lægemidler til immunsystemet (L) kun udgjort mellem 0,6 og 1,4 pct. af det samlede medicintilskud. I medier og opgørelser refereres løbende til stigende medicinudgifter, som følge af særligt nye dyre kræftlægemidler. Kræftlægemidler vil dog oftest indgå som led i behandling på sygehus, hvor regionerne afholder hele udgiften, og ikke være afspejlet i de tilskudsudgifter, som analyseres i denne rapport. Behandling i eget hjem kan desuden foregå ved vederlagsfri udlevering af lægemidler fra et sygehusapotek. I Region Syddanmark er det dog

også muligt, at få udleveret vederlagsfri medicin til færdigbehandlede patienter med prostatakræft fra privat apotek, fordi behandlingen her er overgået til almen praksis¹⁴.

Priseffekten gør, at lægemidler til nervesystemet koster mindre, mens lægemidler til fordøjelse, stofskifte og blod er blevet dyrere

Pris- og mængdeeffekten varierer på tværs af ATC-hovedgrupper. Summen af pris- og mængdeeffekt angiver det samlede vækstbidrag ift. den DDD-målbare omsætning, jf. *Faktaboks 6 - Pris- og mængdeeffekt, eksempel 2020*. Lægemidler til fordøjelse og stofskifte (A) har siden 2010 bidraget med 834 mio. kr. i tilskudsudgifter, hvoraf 228 mio. kr. tilskrives priseffekten. Det positive vækstbidrag på samlet 834 mio. kr. svarer til 76 mio. kr. pr. år, med en gennemsnitlig årlig priseffekt på 21 mio. kr. I årene fra 2012 til og med 2019 var priseffekten positiv, oversteg mængdeeffekten og udgjorde samlet 512 mio. kr., hvilket svarer til en gennemsnitlige årlig priseffekt i disse år på 64 mio. kr. Mængdeeffekten har modsat priseffekten været positiv i hele perioden fra 2010, og har samlet bidraget med 606 mio. kr. svarende til 55 mio. kr. årligt jf. Figur 16 og Bilagstabel 12.

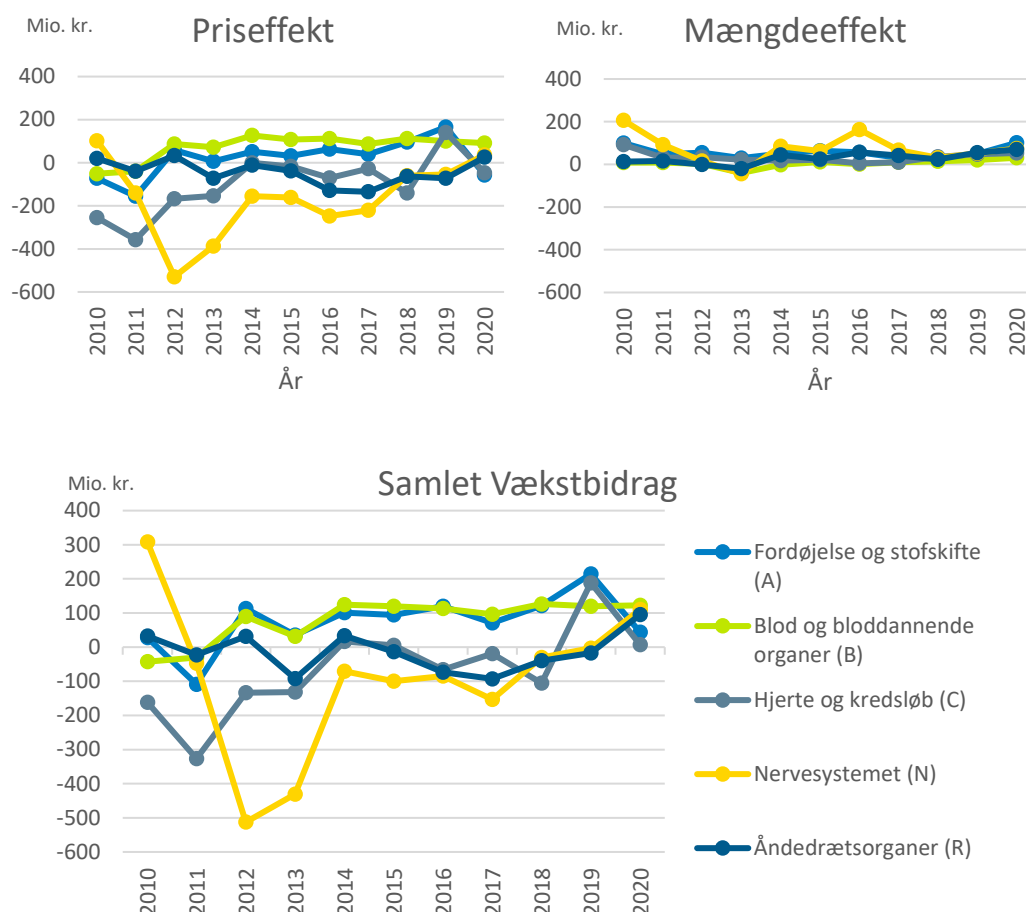
Det samlede vækstbidrag fra lægemidler til blod og bloddannende organer (B) var 869 mio. kr. fra 2010 til 2020 svarende til 79 mio. kr. årligt. Vækstbidraget fra lægemidler til blod og bloddannende organer (B) er derfor på niveau med vækstbidraget fra lægemidler til fordøjelse og stofskifte (A). Preiseffekten for lægemidler til blod og bloddannende organer (B) har samlet set været 804 mio. kr. svarende til 73 mio. kr. årligt, mens mængdeeffekten kun har været 66 mio. kr. eller 6 mio. kr. årligt.

Vækstbidraget fra lægemidler til hjerte og kredsløb (C) og lægemidler til nervesystemet (N) har været henholdsvis -728 og -1.015 mio. kr. svarende til gennemsnitligt -66 og -92 mio. kr. pr. år. Det negative vækstbidrag fra begge grupper af lægemidler, er centreret omkring negative priseffekter, som opvejer, at mængdeeffekten for begge grupper har været overvejende positiv siden 2010. Baggrunden for den negative priseffekt findes i de tidligere omtalte patentudløb og revurderinger, jf. Tabel 2 og Tabel 3. Den negative priseffekt fra lægemidler til hjerte og kredsløb (C) blev drevet af patentudløb på lægemidlet Cozaar i 2010, Zarator i 2012, Crestor i 2017 og Ezetrol i 2018. Hertil skal lægges effekten af revurderingerne af calciumantagonister (C08) og hjerte-kar lægemidler (C09) i juli 2009.

---

¹⁴ Vederlagsfri medicin til færdigbehandlede patienter med prostatakræft, Region Syddanmark, <https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/information-til-praksis/syddanmark/almen-praksis/lægemedler/vederlagsfri-medicin-prostatakræft/>

Figur 16 Priseffekt, mængdeeffekt og vækstbidrag (mio. kr.) på DDD-målbare omsætning i forhold til året forinden, fordelt på udvalgte ATC-hovedgrupper, 2010-2020

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

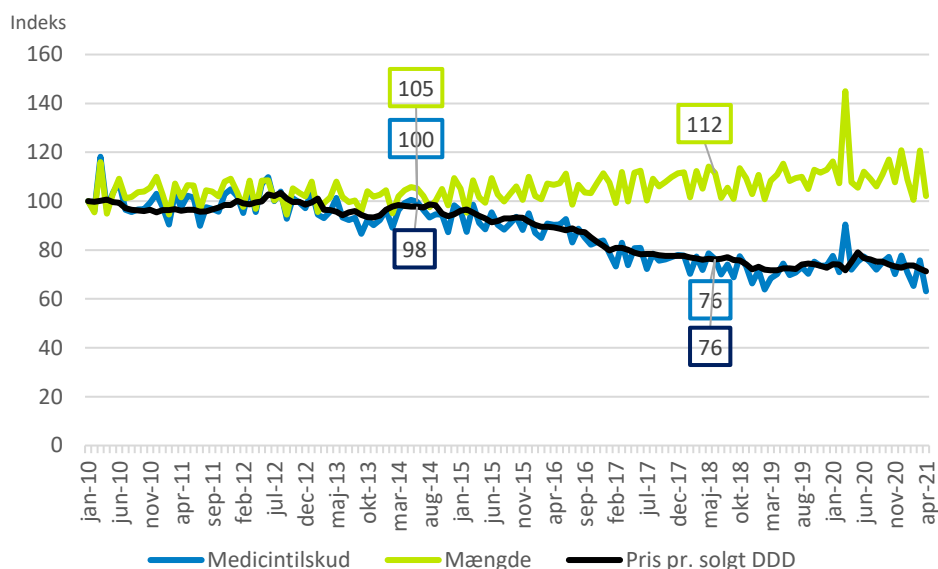
Vækstbidraget fra lægemidler til åndedrætsorganer (R), herunder lægemidler til behandling af astma og KOL var -159 mio. kr. i perioden 2010 til 2020. Det negative vækstbidrag skyldes en negativ priseffekt på -483 mio. kr.

Revurdering af tilskudsstatus har formentlig medført lavere priser

I 2010 toppede medicintilskuddet til lægemidler til åndedrætsorganer (R) med 1.060 mio. kr. Med undtagelse af 2012 er medicintilskuddet faldet til og med år 2019, hvor niveauet var 764 mio. kr., jf. Bilagstabel 13. Den 10. juni 2014 forvarslede Lægemiddelstyrelsen revurdering af tilskudsstatus i ATC-gruppe R03 - Midler til obstruktive lungesygdomme. Revurderingen blev færdigbehandlet 4 år senere den 15. juni 2018.

Mængdesalget steg i løbet af revurderingsperioden, men prisen pr. solgt DDD og medicintilskudet faldt, jf. Bilagstabel 14. Indekstal for juni måned år 2014 og 2018 er fremhævet i Figur 17.

Figur 17 Indekseret udvikling i medicintilskud, mængdesalg og pris pr. DDD for Midler til obstruktive lungesygdomme (R03), januar 2010 = indeks 100

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret d. 11 maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen.

Note: Mængde og pris pr. solgt DDD er opgjort på for den del af det personhenførbare salg, som kan opgøres i DDD.

Det kan ikke udelukkes, at den lange revurderingsproces, hvor det bl.a. vurderes om prisen står i rimelig forhold til lægemidlets behandlingsmæssige værdi, var en medvirkende årsag til de faldende priser. Priiseffekten af revurderingsprocessen må antages at være stoppet den 15. juni 2018, da virksomhedernes incitament til at sænke prisen forsvandt samtidig med afslutningen på revurderingsprocessen. Effekten af selve revurderingen ses i tiden efter. I tillæg til revurderingen var der patentudløb på lægemidlet Seretide (R03AK06) i september 2013, Symbicort Turbuhaler (R03AK08) i august 2015, Spiriva (R03BB04) i marts 2016, Xolair (R03DX05) i august 2017, Alvesco (R03BA08) i april 2019 og Daxas (R03DX07) i juli 2019. Udviklingen i medicintilskud, mængdesalg og pris pr. solgt DDD til lægemidler til obstruktive lungesygdomme (R03) er derfor afledt af både revurdering(sprocessen) og effekten af generisk konkurrence efter en række patentudløb.

10. Tillægsanalyser

10.1 Analyse af de mest tilskudstunge personer efter aldersgruppe

Som videre analyse af medicintilskuddet fordelt efter alder, undersøges den øvre decil for hver aldersgruppe. Den øvre decil giver oplysninger om de 10 pct. af personerne i hver aldersgruppe, som modtager højest medicintilskud.

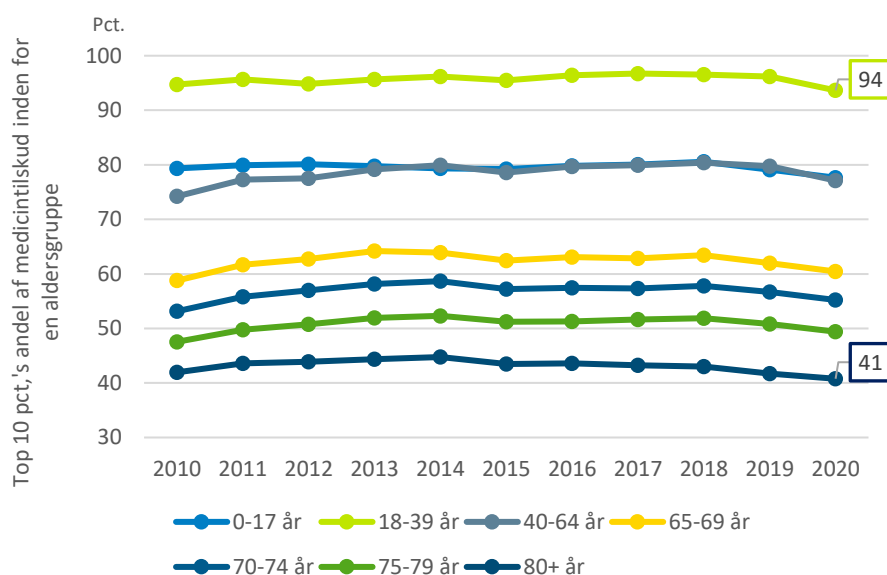
Blandt aldersgrupperne med personer over 18 år, har udviklingen fra år 2010 til 2020 primært vist et fald i den øvre decil. Faldet vidner om, at der generelt udbetales lavere medicintilskud pr. person, hvilket stemmer overens med observationerne i Tabel 6. Det største fald i den øvre decil findes hos gruppen 75-79 år. I 2010 fik personerne i denne gruppe, udbetalt mindst 10.669 kr. i medicintilskud. I 2020 var dette tal faldet til 8.904 kr., jf. Bilagstabel 15.

For gruppen 0-17 år ses en stigning i den øvre decil fra 2010 til 2020. Børnene i den øvre decil modtog mindst 892 kr. i årligt medicintilskud i 2010. I 2020 var dette tal steget til 1164 kr. jf. Bilagstabel 15. På trods af, at den gennemsnitlige tilskudsudgift pr. person er steget blandt alle børnene i gruppen 0-17 år, så er regionernes samlede udgift til de 10 pct. dyreste personer i denne aldersgruppe faldet de seneste 10 år. I 2010 kostede de dyreste 10 pct. blandt de 0-17-årige regionerne 299 mio. kr., siden er dette tal faldet, så regionernes udgift til samme gruppe i 2020 var reduceret til 248 mio. kr. jf. Bilagstabel 16. En forklaring på dette fald kan være det faldende antal børn i alderen 0-17 år, som modtager medicintilskud, jf. Figur 6.

For alle aldersgrupperne gælder det, at medicintilskuddet til de 10 pct. af personerne, hvortil medicintilskuddet er højest, udgør en stabil andel af gruppens samlede medicintilskud, jf. Figur 18. De syv aldersgrupper adskiller sig dog fra hinanden ved, at det samlede medicintilskud til de 10 pct. af personerne, hvortil medicintilskuddet er højest, udgør en meget forskellig andel af gruppens samlede medicintilskud.

I henhold til tallene i Tabel 6 er gruppen 80+ år, den gruppe med højest medicintilskud pr. person. Figur 18 viser, at gruppen 80+ år er den gruppe hvor udgiften, til de 10 pct. personer med højest medicintilskud, udgør den mindste andel af gruppens samlede medicintilskud. Blandt personer over 80 år, gik 41 pct. af det samlede medicintilskud til de 10 pct. dyreste personer i 2020.

Figur 18 Andelen af medicintilskud til den øvre decil ift. det samlede medicintilskud (pct.), fordelt efter alder, år 2010 -2020

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Tallene bag figuren kan findes i Bilagstabel 17.

Hvis man ser bort fra børnene, har personerne i alderen 18 til 39 år det laveste medicintilskud pr. person, jf. Tabel 6. I denne gruppe udgjorde medicintilskuddet til de 10 pct., hvortil medicintilskuddet er højest, 94 pct. af gruppens samlede medicintilskud i 2020 jf. Figur 18. Denne andel er den højeste blandt de syv aldersgrupper.

Hvis man fortsat ser bort fra børnene i gruppen 0-17 år, så er der altså en sammenhæng mellem det gennemsnitlige medicintilskud pr. person og andelen af medicintilskuddet til de 10 pct. af personerne med højest medicintilskud. Jo højere gennemsnitligt medicintilskud pr. person, jo mindre andel af det samlede medicintilskud går til de 10 pct. dyreste personer. Når det gennemsnitlige medicintilskud er højt, vil de 10 pct., hvortil medicintilskuddet er højest, sandsynligvis skille sig mindre ud fra gruppen. Dermed vil det samlede medicintilskud, til de 10 pct. personer med højest medicintilskud, udgøre en mindre andel af gruppens samlede medicintilskud.

Det betyder, at medicintilskuddet til aldersgrupperne med personer under 65 år, i høj grad drives af de 10 pct. dyreste personer i gruppen og deres tilskudsudgifter. For aldersgrupperne med personer over 65 år, har de 10 pct. personer, som modtager det højeste medicintilskud, mindre indflydelse på gruppens samlede medicintilskud.

10.2 Person- og mængdeeffekt på mængdesalg

Medicintilskuddet afhænger i høj grad af mængdesalget. Derfor undersøges udviklingen i mængdesalget nærmere. Mængdesalget afhænger både af det gennemsnitlige mængdesalg pr. person samt antallet af personer, som køber tilskudsberettigede lægemidler. For at undersøge, hvad der driver udviklingen i mængdesalget, undersøges person- og mængdeeffekten, som er defineret i *Faktaboks 9 – Person- og mængdeeffekt, eksempel 2020* nedenfor.

Faktaboks 9 - Person- og mængdeeffekt, eksempel 2020

$\text{Mængdeeffekt}_{2020} = (\text{DDD pr. person}_{2020} - \text{DDD pr. person}_{2019}) \times \text{Personer}_{2020}$

$\text{Personeffekt}_{2020} = (\text{Personer}_{2020} - \text{Personer}_{2019}) \times \text{DDD pr. person}_{2019}$

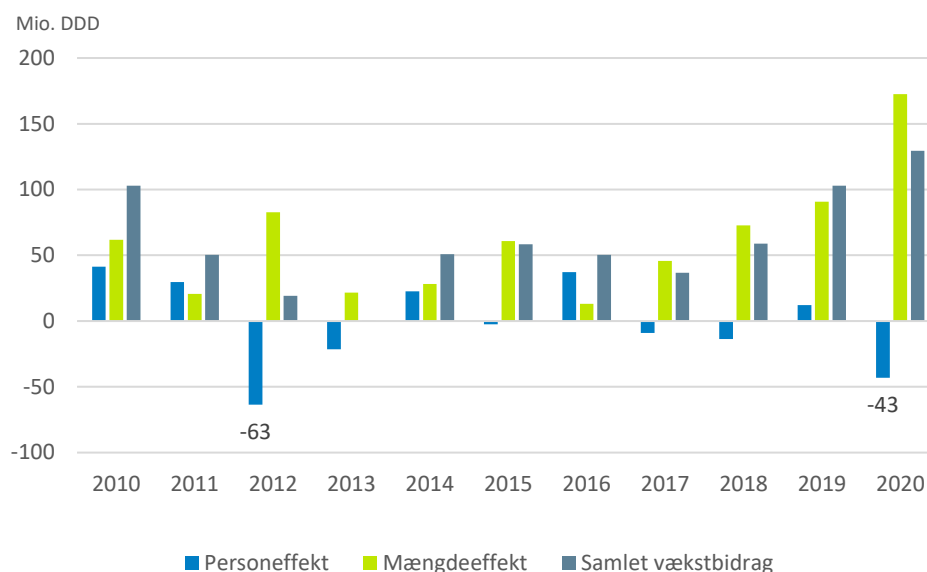
$\text{Samlet vækstbidrag}_{2020} = \text{Personeffekt}_{2020} + \text{Mængdeeffekt}_{2020}$

Person- og mængdeeffekt angives som effekt på det samlede mængdesalg (mio. DDD). Mængdesalget er begrænset til det DDD-målbare mængdesalg, ligeledes er antal personer begrænset til de personer, som foretager DDD-målbare lægemiddelkøb. Effekten på medicintilskuddet fremgår ikke og afhænger af forskellige andre faktorer, f.eks. prisen og medicintilskudsprocenten.

Mængdesalget stiger fordi hver person i gennemsnit køber en større mængde tilskudsberettigede lægemidler

Det samlede mængdesalg har været stigende fra år til år i hele perioden, jf. Tabel 7. Stigningen drives primært af mængdeeffekten, som alle årene har bidraget positivt til det samlede vækstbidrag. Personeffekten har derimod varieret mellem -63 mio. DDD og 41 mio. DDD i løbet af årene fra 2010 til 2020. Personeffekten var mest negativ i årene 2012 og 2020, hvor den bidrog med hhv. -63 mio. DDD og -43 mio. DDD til det samlede vækstbidrag, jf. Figur 19.

Figur 19 Total person- og mængdeeffekt (mio. DDD) på mængdesalg i forhold til året forinden, år 2010-2020

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Mængdesalg er opgjort som det samlede DDD-målbare mængdesalg. Tallene bag figuren kan findes i Bilagstabel 18.

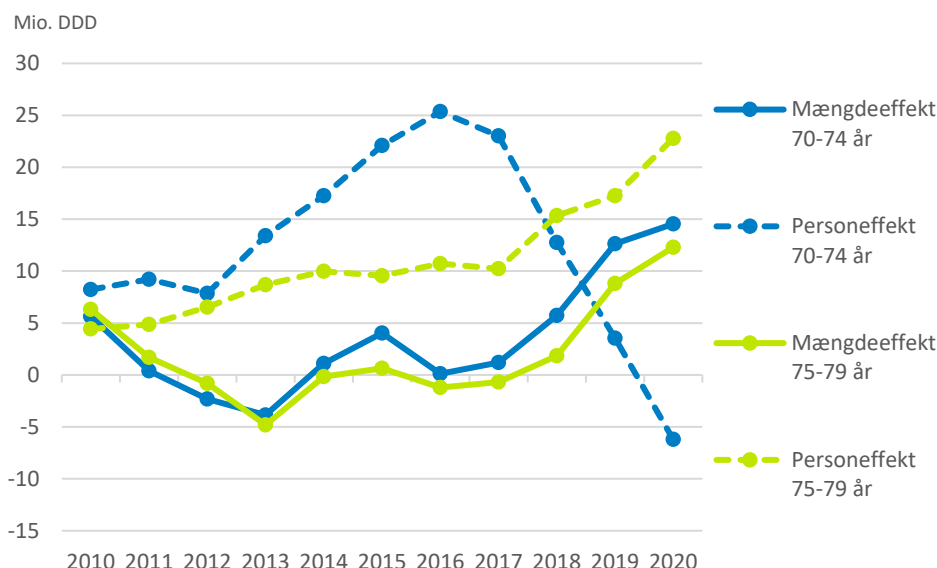
Af Figur 6 på side 25 fremgår det, at udviklingen i antal personer i grupperne 70-74 år og 75-79 år adskiller sig væsentligt fra udviklingen i det totale antal personer. Derfor undersøges person- og mængdeeffekt for disse grupper nærmere.

Mængdesalg blandt personer over 70 år stiger, fordi antallet af personer over 70 år er stigende

Modsat den generelle udvikling, hvor det stigende mængdesalg i perioden 2010 til 2020 drives af mængdeeffekten, så drives det stigende mængdesalg i grupperne 70-74 år og 75-79 år primært af personeffekten, jf. Figur 20. Fra 2011 til 2018 er personeffekten større end mængdeeffekten for begge aldersgrupper. Fra 2011 til 2017 har mængdeeffekt for disse to grupper været stabil mellem -5 og 4 mio. DDD. I samme periode har personeffekten overordnet været stigende for begge grupper og ligget mellem 5 mio. DDD og 25 mio. DDD. Stigningen i mængdesalg for grupperne 70-74 år og 75-79 år er i perioden fra 2011 til 2017 drevet af et stigende antal personer i disse aldersgrupper, som køber tilskudsberettigede lægemidler.

Fra 2017 til 2020 ses en ændring i udviklingen i person- og mængdeeffekterne. I denne periode begynder udviklingen for de to aldersgrupper at adskille sig fra hinanden. Blandt de 70-74-årige ses en stigning i mængdeeffekten, samtidig med et fald i personeffekten. Disse modsatrettede tendenser gør, at det fra 2019 til 2020 er mængdeeffekten, som bidrager med mest ift. det samlede vækstbidrag. I 2020 bidrog personeffekten med -6 mio. DDD, mens mængdeeffekten bidrog med 14 mio. DDD, jf. Figur 20.

Figur 20 Person- og mængdeeffekt (mio. DDD) på mængdesalget i forhold til året forinden for udvalgte aldersgrupper, år 2010-2020

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Mængdesalget er opgjort som det samlede DDD-målbare mængdesalg. Person- og mængdeeffekt er opgjort som effekt på den del af salget, som kan opgøres i DDD. Tallene bag figuren kan findes i Bilagstabel 19.

For gruppen 75-79 år ses derimod en stigning i både person- og mængdeeffekten fra 2017 til 2020. For denne gruppe er den primære årsag til det stigende mængdesalg altså fortsat et stigende antal personer i gruppen. I 2020 bidrog personeffekten med 23 mio. DDD, mens mængdeeffekten bidrog med 12 mio. DDD, jf. Figur 20.

Summen af personeffekterne på tværs af de syv aldersgrupper beskriver, hvordan udviklingen i demografien har påvirket mængdesalget. Demografien er både påvirket af det totale antal personer, som køber tilskudsberettigede lægemidler, samt hvordan disse personer fordeler sig i de syv aldersgrupper. Det er tidligere belyst, at det totale antal personer er stabilt i den 10-årige periode, derfor kan summen af personeffekterne tolkes som effekten af ændringer i alderssammensætningen.

Ændringer i alderssammensætning bidrager i perioden fra 2010 til 2020 med 310 mio. DDD til det samlede mængdesalg, jf. Bilagstabel 19. Det svarer til, at 47 pct. af stigningen i mængdesalg fra 2010 til 2020 kan forklares af demografiske ændringer. Den resterende vækst på 351 mio. DDD skyldes det øgede mængdesalg pr. person.

10.3 Udvalgte aldersgruppers kendetegn

Dette afsnit tager udgangspunkt i resultaterne fra den aldersinddelte og geografiske analyse. Den aldersinddelte analyse viste, at regionernes udgifter til medicintilskud, til personer over 70 år, er stigende. Derfor ses nærmere på aldersgrupperne 70-74 år, 75-79 år og 80+ år. Samtidig ses nærmere på Københavns Kommune og Odsherred Kommune. De to kommuner er udvalgt, da de ligger i hver sin ende ift. medicintilskud og mængdesalg pr. person samtidig med, at gennemsnitsalderen i de to kommuner er langt fra hinanden. Afsnittet belyser forskelle og ligheder mellem de to kommuner. Samtidig dykkes der lidt dybere ned i de tilskudsberettigede lægemiddelkøb blandt alle personer over 70 år.

Blandt alle personer over 70 år er medicintilskuddet pr. person i perioden fra 2010 til 2020 faldet mellem 610 og 746 kr., jf. Tabel 16. Faldet er sket på trods af, at udviklingen fra 2018 til 2020 har vist stigende medicintilskud pr. person for alle tre aldersgrupper.

Tabel 16 Medicintilskud pr. person (kr.) for udvalgte kommuner og aldersgrupper, år 2010-2020

		2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
København	70-74 år	3.002	2.951	2.806	2.800	2.908	2.861	2.777	2.805	3.106	3.358	3.778
	75-79 år	3.290	3.150	3.037	3.076	3.166	3.114	3.063	2.915	3.298	3.756	4.078
	80+ år	3.631	3.488	3.228	3.211	3.284	3.101	2.944	2.870	3.315	3.790	4.078
Odsherred	70-74 år	3.127	3.002	2.750	2.524	2.631	2.695	2.665	2.572	2.928	3.317	3.746
	75-79 år	3.193	3.181	2.819	2.743	2.826	3.123	3.097	3.099	3.431	3.629	3.930
	80+ år	3.371	3.299	3.053	3.099	3.442	3.312	3.140	3.064	3.509	3.857	4.051
Total	70-74 år	2.905	2.788	2.596	2.618	2.682	2.681	2.615	2.546	2.846	3.129	3.515
	75-79 år	3.251	3.130	2.921	2.917	2.982	2.990	2.919	2.871	3.230	3.557	3.997
	80+ år	3.530	3.348	3.120	3.097	3.175	3.121	2.993	2.952	3.395	3.763	4.142

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Antal personer er opgjort som det antal personer, der har foretaget køb af tilskudsberettigede lægemidler i det pågældende år. Medicintilskuddet pr. person er således det gennemsnitlige medicintilskud, blandt de personer, som har købt tilskudsberettigede lægemidler.

Analysen på kommuneniveau har vist, at medicintilskuddet pr. person er forskelligt for Københavns Kommune og Odsherred Kommune. I perioden fra 2010 til 2020 lå medicintilskuddet pr. person i Odsherred Kommune i intervallet 1.905 kr. til 2.538 kr., mens mængdesalget pr. person lå mellem 801 DDD og 1.007 DDD. I samme periode lå medicintilskuddet pr. person i Københavns Kommune mellem 1.159 kr. og 1.586 kr. og mængdesalget pr. person lå mellem 486 DDD og 565 DDD. Når alle aldersgrupper analyseres samlet, er der altså en væsentlig forskel mellem de to kommuner.

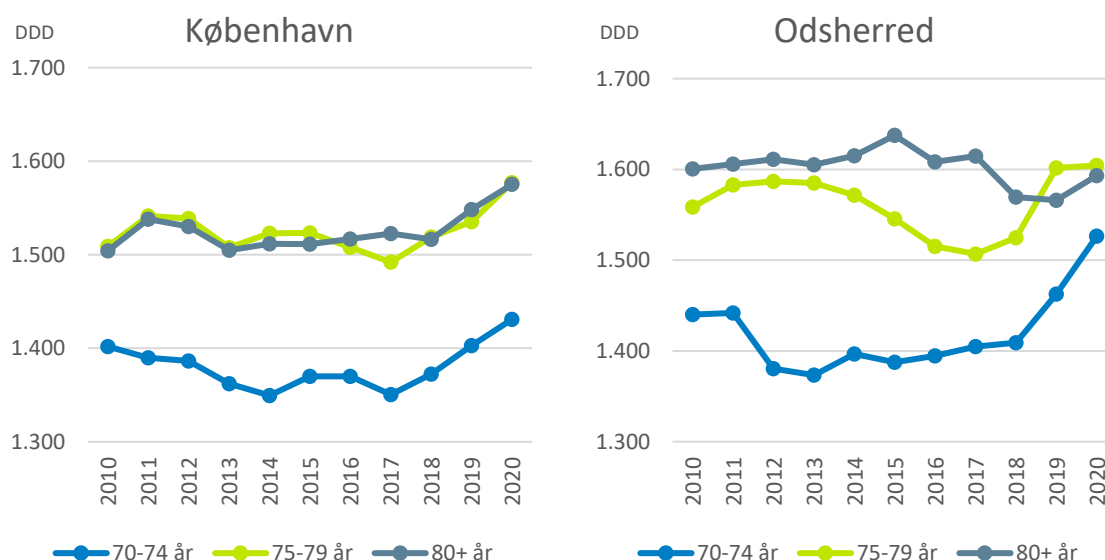
Den store forskel i både medicintilskud og mængdesalg mellem Københavns Kommune og Odsherred Kommune, gør sig dog ikke gældende, når man kigger på personer over 70 år. I 2010 var

medicintilskuddet pr. person til 75-79-årige i Københavns Kommune 148 kr. højere end i Odsherred Kommune, jf. Tabel 16. Generelt er der meget lidt forskel i medicintilskuddet pr. person for København og Odsherred i hele perioden fra 2010 til 2020, når der ses på personer over 70 år.

De begrænsede forskelle i medicintilskuddet pr. person for personer over 70 år i hhv. Københavns Kommune og Odsherred Kommune, kan ikke forklare den niveauforskel, som var tydelig i den geografiske analyse. Forskellen i medicintilskuddet pr. person mellem Odsherred og Københavns Kommune, må derfor primært være drevet af personer under 70 år.

Figur 21 viser udviklingen i mængdesalg pr. person for de udvalgte aldersgrupper i hhv. Odsherred og Københavns Kommune. Når man ser på de enkelte år, kan man finde forskelle i mængdesalg mellem de to kommuner. Men figuren viser, hvordan de to kommuner generelt ligger på samme niveau, og følger samme udvikling, når det kommer til mængdesalg blandt personer over 70 år.

Figur 21 Udviklingen i mængdesalg pr. person for udvalgte kommuner og aldersgrupper, år 2010 – 2020

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Mængdesalg pr. person er opgjort som det samlede DDD-målbare mængdesalg divideret med det antal personer, som har foretaget de DDD-målbare køb. Tallene bag figuren kan findes i Bilagstabel 20.

For at undersøge om der findes geografiske forskelle på andre målbare parametre, undersøges relevante ATC-hovedgrupper. De fem udvalgte ATC-hovedgrupper er lægemidler til fordøjelse og stofskifte (A), blod og bloddannende organer (B), hjerte og kredsløb (C), nervesystemet (N) og åndedrætsorganer (R). De udvalgte ATC-hovedgrupper er de mest omkostningstunge, målt

på regionernes samlede udgifter til medicintilskud. Dette gælder både, når man ser på alle personer, personer over 70 år og personer i alderen 70-74 år.

Næsten tre ud af fire personer i gruppen 70-74 år, som modtager medicintilskud til lægemidler, modtager medicintilskud til mindst ét lægemiddel til hjerte og kredsløb (C), jf. Tabel 17. Det gør lægemidler til hjerte og kredsløb til det mest udbredte lægemiddel i aldersgruppen 70-74 år, målt på antal personer. For lægemidler til nervesystemet (N) og åndedrætsorganer (R) er tallet hhv. to ud af fire og én ud af fire.

I Københavns Kommune har mellem 41 og 42 pct. af de personer i alderen 70-74 år, som køber tilskudsberettigede lægemidler, modtaget medicintilskud til lægemidler til fordøjelse eller stofskifte (A) i perioden fra år 2010 til 2020, jf. Tabel 17. For Odsherred Kommune svinger denne andel i samme periode mellem 39 pct. og 46 pct. og har været stigende siden 2013.

Andelen af personer, som modtager medicintilskud til lægemidler til blod og bloddannende organer (B) ligger mellem 36 og 41 pct. i Københavns Kommune. I Odsherred Kommune ligger andelen en smule højere i hele perioden og svinger mellem 40 pct. og 45 pct., jf. Tabel 17.

Tabel 17 Andel af personer i alderen 70-74 år (pct.), som modtager medicintilskud til lægemidler i udvalgte ATC-hovedgrupper, fordelt efter kommune, år 2010 til 2020

Kommune	ATC-hoved-gruppe	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
København	A	42	41	41	41	42	41	41	41	42	42	42
Odsherred		46	45	43	42	42	42	40	39	40	40	39
Total		43	42	41	41	41	40	40	40	40	39	39
København	B	36	36	37	37	38	38	38	39	41	41	41
Odsherred		40	40	40	40	41	41	41	42	44	45	42
Total		38	38	38	38	38	38	38	39	41	41	41
København	C	72	71	71	70	70	70	71	71	72	72	72
Odsherred		76	75	74	74	73	74	74	74	75	75	75
Total		74	74	73	73	73	73	74	74	74	74	74
København	N	51	51	50	50	49	45	46	43	43	44	44
Odsherred		54	53	51	51	51	45	44	42	40	42	42
Total		52	51	50	50	48	42	42	39	39	40	40
København	R	27	28	27	27	27	27	27	27	28	28	27
Odsherred		25	26	25	24	24	25	24	24	26	27	27
Total		25	26	25	25	24	24	24	24	25	25	25

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Andelen er beregnet på baggrund af de personer, som har købt tilskudsberettigede lægemidler.

Når man sammenligner kommunerne i Tabel 17, er der kun meget små forskelle. For ATC-hovedgrupperne A, B, C og N er andelen i Odsherred Kommune en smule højere end i Københavns Kommune. For ATC-hovedgruppe R gælder det modsatte, at andelen i Københavns Kommune, som modtager medicintilskud til et lægemiddel i denne hovedgruppe, er en smule højere end i Odsherred Kommune.

Denne analyse tegner altså et billede af, at der er meget lille eller næsten ingen geografisk forskel i de tilskudsberettigede lægemiddelkøb, når analysen indsnævres til personer over 70 år.

10.4 Fordeling af medicintilskud for udvalgte ATC-hovedgrupper

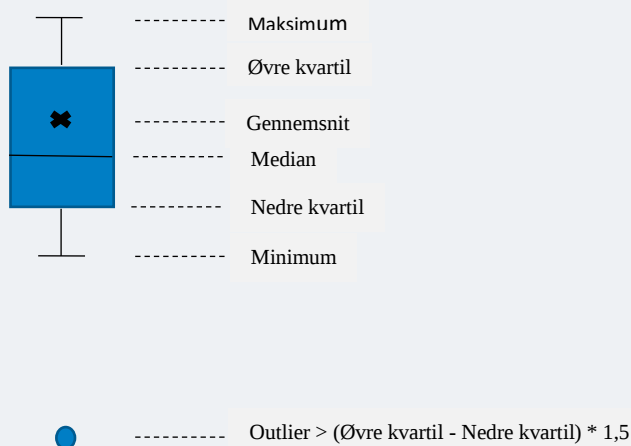
I denne analyse beskrives fordelingen af det samlede medicintilskud for fem udvalgte ATC-hovedgrupper. Inden for hver af de udvalgte ATC-hovedgrupper ses en relativt høj spredning i medicintilskuddet fra 2010 til 2020. Medicintilskuddet til lægemidler til hjerte og kredsløb (C) har en relativ lav spredning ift. de andre udvalgte ATC-hovedgrupper. Derimod er spredningen i medicintilskuddet til lægemidler til behandling af nervesystemet (N) er relativt høj.

Faktaboks 10 - Boksplot (kassediagram)

Et boksplot viser spredningen opdelt efter minimumsværdi, nedre kvartil, median, øvre kvartil, maksimum og gennemsnit.

Boksplottet vises som en kasse med haler, hvor kassens top angiver øvre kvartil og kassens bund nedre kvartil. Tilsammen ligger 50 pct. af værdierne mellem øvre- og nedre kvartil og afstanden mellem de to kvartiler kaldes kvartilbredden. Medianen er værdien af den midterste observation i populationen og ses som den vandrette streg inde i boksen. Krydset angiver gennemsnittet. Halernes (de lodrette stregers) endepunkter angiver maksimum- og minimumværdierne. Prikkerne i boksplottet angiver outliers og forekommer når afstanden til øvre/nedre kvartil er mere end halvanden gange kvartilbredden (afstanden mellem øvre og nedre kvartil).

Des større afstanden er mellem minimum og maksimum samt øvre og nedre kvartil, des større er spredningen blandt værdierne i populationen.

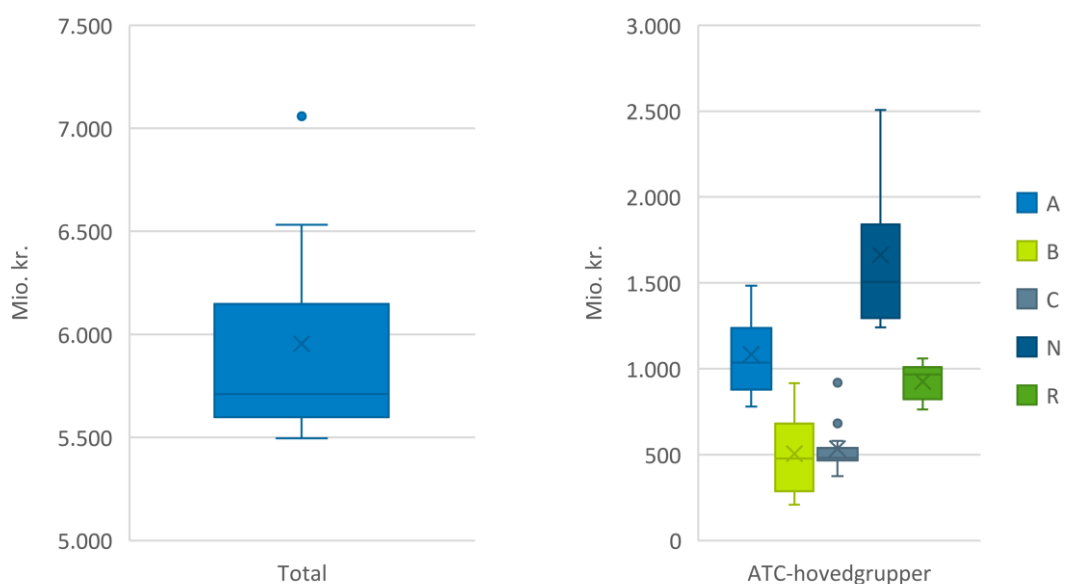
Medicintilskuddet har i gennemsnit pr. år været 5.954 mio. kr., kvartilbredden mellem nedre og øvre kvartil 540 mio. kr., spredningen 463 mio. kr. og afstanden mellem maksimum og minimum

1.563 mio. kr. siden 2010, jf. Bilagstabel 21 og figur 15. Medicintilskuddet år 2010 kan i forhold til medicintilskuddet de andre år, betragtes som en ekstrem observation (outlier) jf. *Faktaboks 10 - Boksplot (kassedigram)*.

Lægemidler til behandling af hjerte og kredsløb (C) er den eneste af de udvalgte ATC-hovedgrupper, som har et par outliers. De to outliers er medicintilskuddene i 2010 og 2011, hvor medicintilskuddet var henholdsvis 919 og 682 mio. kr. Kvartilbredden var på 73 mio. kr. i perioden 2010 til 2020, heri indgår de to outliers ikke, da de ligger over 3. kvartil. Spredningen (standardafvigelsen) var til sammenligning 142 mio. kr., jf. Bilagstabel 21.

Lægemidler til behandling af nervesystemet (N) er den ATC-hovedgruppe, hvor medicintilskuddets spredning (448 mio. kr.) har været absolut størst, jf. Bilagstabel 21. Forskellen mellem maksimum og minimum har da også været over 1 mia. kr. Den store forskel er hjulpet godt på vej af udviklingen i medicintilskuddet efter patentudløb og revurderinger, jf. Tabel 2 og Tabel 3.

Figur 22 Medicintilskuddets spredning fordelt på total (venstre) og udvalgte ATC-hovedgrupper (højre), mio. kr., år 2010-2020

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Tallene bag figuren kan findes i Bilagstabel 21.

Bilag

Bilagstabel 1	Indekseret udvikling i omsætning, medicintilskud, tilskudsprocent, mængdesalg, pris pr. DDD og antal personer, år 2010=indeks 100.....	65
Bilagstabel 2	Total pris- og mængdeeffekt (mio. kr.) på omsætningen i forhold til omsætningen året forinden, år 2010-2020.....	66
Bilagstabel 3	Aldersgruppernes medicintilskud som andel af det samlede medicintilskud (pct.), år 2010 - 2020.....	67
Bilagstabel 4	Antal personer i hver aldersgruppe og den indekserede udvikling i antal personer, år 2010 - 2020.....	68
Bilagstabel 5	Indekseret udvikling i medicintilskuddet pr. person og mængdesalget pr. person opdelt efter køn og alder, år 2010 = indeks 100, år 2010 – 2020.....	69
Bilagstabel 6	De fem kommuner med højest og lavest medicintilskud pr. person, år 2010 - 2020.....	70
Bilagstabel 7	Kommunegruppe, mængdesalg pr. person, medicintilskud pr. person og gennemsnitsalder fordelt efter kommune, år 2020.....	72
Bilagstabel 8	Medicintilskud pr. person (kr.) og Mængdesalg pr. person (DDD), opdelt efter kommunegruppe, år 2010 - 2020.....	76
Bilagstabel 9	Faktiske tal og indekseret udvikling for kronikere og personer ved svære psykiske lidelser opgjort for antal personer, omsætning, medicintilskud, medicintilskud pr. person, medicintilskudsprocent, mængdesalg og pris pr. solgt DDD, år 2010 = indeks 100, år 2010-2019.....	77
Bilagstabel 10	Procentvis andel af det samlede medicintilskud fordelt på ATC-hovedgrupper, pct., år 2010-2020.....	78
Bilagstabel 11	Omsætning, medicintilskud, tilskudsprocent, medicintilskud pr. person, mængdesalg, pris pr. solgt DDD og antal personer, år 2010-2020.....	79
Bilagstabel 12	Pris- og mængdeeffekt (mio. kr.) på omsætning i forhold til året forinden, fordelt på udvalgte ATC-hovedgrupper, 2010-2020.....	83
Bilagstabel 13	ATC hovedgruppe R - Omsætning, medicintilskud, tilskudsprocent, mængdesalg og pris pr. DDD, 2010-2020.....	85
Bilagstabel 14	Midler til obstruktive lungesygdomme (R03): Indekseret udvikling i medicintilskud, mængdesalg og pris pr. DDD, januar 2010 = indeks 100.....	86
Bilagstabel 15	Øvre decil fordelt efter alder (kr.), år 2010 - 2020.....	88
Bilagstabel 16	Samlet medicintilskud til personerne i den øvre decil fordelt efter alder (mio. kr.), år 2010 - 2020.....	89

Bilagstabel 17	Andelen af medicintilskud til den øvre decil ift. det samlede medicintilskud (pct.), fordelt efter alder, år 2010 -2020.....	90
Bilagstabel 18	Samlet vækstbidrag samt person- og mængdeeffekt (mio. DDD) på mængdesalget i forhold til året forinden, år 2010-2020	91
Bilagstabel 19	Samlet vækstbidrag samt person- og mængdeeffekt (mio. DDD) på mængdesalget i forhold til året forinden fordelt efter alder, år 2010-2020.....	92
Bilagstabel 20	Mængdesalget pr. person for udvalgte kommuner og aldersgrupper, år 2010 - 2020	94
Bilagstabel 21	Medicintilskuddets spredning og tilknyttede værdier fordelt på total og udvalgte ATC-hovedgrupper, mio. kr., år 2010-2020.....	95

Bilag 1.

Bilagstabel 1   Indekseret udvikling i omsætning, medicintilskud, tilskudsprocent, mængdesalg, pris pr. DDD og antal personer, år 2010=indeks 100

År	Omsætning	Medicintilskud	Tilskudsprocent	Medicintilskud pr. person	Mængdesalg	Pris pr. DDD	Personer
2020	94	89	93	88	125	75	99
2019	91	83	93	84	119	75	101
2018	85	79	93	79	114	73	100
2017	84	79	94	79	112	74	100
2016	85	81	95	81	110	76	100
2015	86	82	94	81	108	79	99
2014	84	80	94	79	105	79	99
2013	82	79	95	78	103	79	98
2012	89	87	97	86	103	86	99
2011	94	91	98	93	102	92	101
2010	100	100	100	100	100	100	100

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret d. 11 maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen.

Note: År 2010 er lig med indeks 100.

Bilag 2.

Bilagstabel 2 Total pris- og mængdeeffekt (mio. kr.) på omsætningen i forhold til omsætningen året forinden, år 2010-2020

	Priseffekt	Mængdeeffekt	Samlet vækstbidrag
2020	-40	428	389
2019	249	331	580
2018	-137	193	56
2017	-246	124	-122
2016	-231	175	-56
2015	-39	203	164
2014	34	176	210
2013	-734	0	-733
2012	-657	78	-580
2011	-812	222	-590
2010	-195	463	267
TOTAL	-2.807	2.392	-415

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret d. 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen.

Note: Pris- og mængdeeffekt er opgjort for den del af omsætningen, hvor mængdesalget kan opgøres i DDD.

Bilag 3.

Bilagstabel 3 Aldersgruppernes medicintilskud som andel af det samlede medicintilskud (pct.), år 2010 - 2020

	0-17 år	18-39 år	40-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80+ år
2020	5	11	32	11	14	12	15
2019	5	11	32	11	14	11	15
2018	6	12	33	11	14	11	14
2017	6	12	34	12	13	10	14
2016	6	12	35	12	13	10	13
2015	6	12	35	13	12	9	13
2014	6	13	36	13	11	9	12
2013	6	14	37	13	10	9	12
2012	6	14	37	12	10	8	12
2011	6	13	39	11	10	8	13
2010	5	13	39	11	10	9	13

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret d. 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen.

Bilag 4.

Bilagstabel 4 Antal personer i hver aldersgruppe og den indekserede udvikling i antal personer, år 2010 - 2020

Antal personer								
	0-17 år	18-39 år	40-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80+ år	Total
2020	398.808	828.771	1.340.898	276.005	293.714	227.320	266.285	3.631.801
2019	436.425	849.985	1.350.946	277.276	298.221	212.703	258.168	3.683.724
2018	438.266	839.641	1.352.166	279.721	295.692	201.141	251.057	3.657.684
2017	453.860	848.668	1.359.929	286.708	286.424	190.946	244.040	3.670.576
2016	463.005	856.968	1.366.500	297.540	269.290	184.178	238.147	3.675.628
2015	454.222	848.927	1.356.397	304.739	250.827	177.162	233.553	3.625.827
2014	480.305	853.165	1.349.823	308.616	234.447	170.736	228.900	3.625.993
2013	481.885	846.133	1.347.074	306.019	221.528	164.106	226.300	3.593.045
2012	511.454	861.377	1.356.677	297.592	211.528	158.547	223.884	3.621.063
2011	568.624	890.878	1.382.696	281.674	205.727	154.202	222.043	3.705.843
2010	560.073	886.279	1.383.230	262.876	199.116	151.074	220.436	3.663.083
Indeks								
	0-17 år	18-39 år	40-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80+ år	Total
2020	71	94	97	105	148	150	121	99
2019	78	96	98	105	150	141	117	101
2018	78	95	98	106	149	133	114	100
2017	81	96	98	109	144	126	111	100
2016	83	97	99	113	135	122	108	100
2015	81	96	98	116	126	117	106	99
2014	86	96	98	117	118	113	104	99
2013	86	95	97	116	111	109	103	98
2012	91	97	98	113	106	105	102	99
2011	102	101	100	107	103	102	101	101
2010	100	100	100	100	100	100	100	100

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret d. 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen.

Note: Antal personer er opgjort som de personer, der har foretaget køb af tilskudsberettigede lægemidler. For enkelte personhenførbare salg er alder ikke oplyst, disse salg indgår ikke i den aldersopdelte opgørelse, men er medtaget i totalen. År 2010 er lig indeks 100.

Bilag 5.

Bilagstabel 5   Indekseret udvikling i medicintilskuddet pr. person og mængdesalg
pr. person opdelt efter køn og alder, år 2010 = indeks 100, år 2010 –
2020

Medicintilskud						
Børn			Voksne			
	Piger	Drenge	I alt	Kvinder	Mænd	i alt
2020	129	112	119	79	92	84
2019	117	106	110	75	87	80
2018	115	109	112	71	82	76
2017	110	106	108	71	81	76
2016	108	105	106	74	82	78
2015	109	109	109	76	82	79
2014	103	105	104	75	81	78
2013	103	101	102	75	80	77
2012	110	111	110	84	87	85
2011	100	100	100	89	93	91
2010	100	100	100	100	100	100
Mængdesalg						
Børn			Voksne			
	Piger	Drenge	I alt	Kvinder	Mænd	i alt
2020	167	159	162	114	128	121
2019	145	139	142	109	121	114
2018	139	134	136	106	116	111
2017	132	127	129	104	113	108
2016	125	121	123	103	111	107
2015	121	120	121	103	110	106
2014	113	112	113	102	107	104
2013	111	110	110	101	106	103
2012	109	110	109	102	105	103
2011	99	99	99	101	102	101
2010	100	100	100	100	100	100

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Medicintilskuddet pr. person er det gennemsnitlige medicintilskud, blandt de personer, som har købt tilskudsberettigede lægemidler. Mængdesalg pr. person er opgjort som det samlede DDD-målbare mængdesalg divideret med det antal personer, som har foretaget de DDD-målbare køb.

Bilag 6.

Bilagstabel 6 De fem kommuner med højest og lavest medicintilskud pr. person, år 2010 - 2020

	Højeste medicintilskud pr. person		Laveste medicintilskud pr. person	
	Kommune	Tilskud pr. person (kr.)	Kommune	Tilskud pr. person (kr.)
2020	Odsherred	2140	København	1285
	Vordingborg	2063	Allerød	1458
	Tønder	2034	Odense	1486
	Skive	2013	Frederiksberg	1488
	Vesthimmerlands	1975	Rebild	1499
2019	Odsherred	2057	København	1219
	Skive	1962	Allerød	1384
	Lolland	1909	Odense	1399
	Kalundborg	1907	Gentofte	1404
	Tønder	1905	Lyngby-Taarbæk	1416
2018	Odsherred	1951	København	1175
	Struer	1906	Allerød	1292
	Skive	1858	Odense	1308
	Morsø	1827	Gentofte	1334
	Fanø	1819	Egedal	1342
2017	Odsherred	1905	København	1159
	Skive	1852	Gentofte	1282
	Struer	1844	Allerød	1300
	Morsø	1811	Odense	1308
	Læsø	1809	Egedal	1313
2016	Odsherred	2015	København	1195
	Ærø	1916	Gentofte	1298
	Langeland	1901	Allerød	1330
	Morsø	1882	Odense	1343
	Skive	1867	Rebild	1369
2015	Odsherred	2086	København	1201
	Morsø	1923	Gentofte	1334
	Tønder	1918	Egedal	1359
	Skive	1911	Odense	1374
	Langeland	1842	Allerød	1376
2014	Odsherred	2119	København	1209
	Morsø	1925	Egedal	1287

Højeste medicintilskud pr. person			Laveste medicintilskud pr. person	
	Tønder	1916	Gentofte	1287
	Skive	1820	Allerød	1342
	Langeland	1810	Rebild	1344
2013	Odsherred	2077	København	1210
	Tønder	1902	Egedal	1234
	Morsø	1833	Gentofte	1304
	Viborg	1812	Rebild	1312
	Thisted	1809	Frederiksberg	1326
2012	Odsherred	2306	Egedal	1353
	Tønder	2075	København	1361
	Viborg	1998	Vallensbæk	1388
	Langeland	1984	Solrød	1454
	Thisted	1978	Frederiksberg	1464
2011	Odsherred	2427	Egedal	1351
	Tønder	2137	København	1423
	Langeland	2107	Vallensbæk	1494
	Thisted	2087	Solrød	1499
	Sorø	2058	Allerød	1514
2010	Odsherred	2538	Egedal	1437
	Langeland	2309	Allerød	1583
	Morsø	2240	København	1586
	Thisted	2224	Vallensbæk	1619
	Viborg	2214	Rebild	1645

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Medicintilskuddet pr. person er det gennemsnitlige medicintilskud, blandt de personer, som har købt tilskudsberettigede lægemidler. For enkelte personhenførbare salg er kommune ikke oplyst, disse salg indgår ikke i den kommuneopdelte opgørelse. Christiansø er ikke en del af kommuneopgørelsen.

Bilag 7.

Bilagstabel 7 Kommunegruppe, mængdesalg pr. person, medicintilskud pr. person og gennemsnitsalder fordelt efter kommune, år 2020

Kommune	Kommunegruppe	Mængdesalg pr. person	Medicintilskud pr. person	Gennemsnitsalder
Albertslund	Hovedstadskommuner	796	1.748	46,9
Allerød	Hovedstadskommuner	714	1.458	50,2
Ballerup	Hovedstadskommuner	819	1.852	48,9
Brøndby	Hovedstadskommuner	841	1.707	48,7
Dragør	Hovedstadskommuner	776	1.644	52,0
Egedal	Hovedstadskommuner	747	1.546	48,6
Frederiksberg	Hovedstadskommuner	661	1.488	46,5
Furesø	Hovedstadskommuner	756	1.811	50,7
Gentofte	Hovedstadskommuner	675	1.543	50,1
Gladsaxe	Hovedstadskommuner	727	1.677	47,0
Glostrup	Hovedstadskommuner	795	1.677	48,0
Greve	Hovedstadskommuner	787	1.685	48,9
Herlev	Hovedstadskommuner	789	1.726	48,2
Hvidovre	Hovedstadskommuner	774	1.583	47,4
Høje-Taastrup	Hovedstadskommuner	792	1.616	47,2
Hørsholm	Hovedstadskommuner	771	1.606	54,0
Ishøj	Hovedstadskommuner	820	1.646	46,0
København	Hovedstadskommuner	565	1.285	41,7
Lyngby-Taarbæk	Hovedstadskommuner	694	1.520	49,1
Rudersdal	Hovedstadskommuner	704	1.630	51,4
Rødovre	Hovedstadskommuner	779	1.700	48,0
Solrød	Hovedstadskommuner	705	1.620	47,6
Tårnby	Hovedstadskommuner	792	1.558	48,6
Vallensbæk	Hovedstadskommuner	726	1.630	47,1
Billund	Landkommuner	875	1.967	50,0
Bornholm	Landkommuner	968	1.875	54,9
Brønderslev	Landkommuner	942	1.779	50,3
Fanø	Landkommuner	910	1.945	57,7
Frederikshavn	Landkommuner	986	1.878	53,6
Guldborgsund	Landkommuner	919	1.724	52,8
Haderslev	Landkommuner	889	1.870	50,9
Hjørring	Landkommuner	953	1.826	51,2

Kommune	Kommunegruppe	Mængdesalg pr. person	Medicintilskud pr. person	Gennemsnitsalder
Jammerbugt	Landkommuner	962	1.849	51,5
Kalundborg	Landkommuner	943	1.973	51,7
Langeland	Landkommuner	1.009	1.971	57,0
Lemvig	Landkommuner	996	1.832	53,4
Lolland	Landkommuner	1.034	1.956	54,7
Læsø	Landkommuner	1.030	1.844	59,4
Mariagerfjord	Landkommuner	944	1.832	51,3
Morsø	Landkommuner	1.078	1.954	52,8
Norddjurs	Landkommuner	983	1.904	52,3
Odsherred	Landkommuner	1.007	2.140	55,0
Ringkøbing-Skjern	Landkommuner	937	1.811	51,1
Samsø	Landkommuner	966	1.759	58,8
Skive	Landkommuner	983	2.013	51,3
Struer	Landkommuner	990	1.806	52,4
Svendborg	Landkommuner	804	1.632	51,3
Sønderborg	Landkommuner	932	1.864	51,8
Thisted	Landkommuner	990	1.937	51,4
Tønder	Landkommuner	911	2.034	51,8
Varde	Landkommuner	849	1.707	51,0
Vesthimmerlands	Landkommuner	998	1.975	52,0
Vordingborg	Landkommuner	912	2.063	53,4
Ærø	Landkommuner	874	1.675	59,1
Aabenraa	Landkommuner	879	1.767	51,1
Assens	Oplandskommuner	883	1.746	51,2
Favrskov	Oplandskommuner	837	1.656	48,5
Faxe	Oplandskommuner	873	1.789	50,6
Fredensborg	Oplandskommuner	760	1.644	51,0
Frederikssund	Oplandskommuner	846	1.822	51,6
Faaborg-Midtfyn	Oplandskommuner	851	1.704	51,8
Gribskov	Oplandskommuner	853	1.706	53,5
Halsnæs	Oplandskommuner	932	1.917	53,2
Hedensted	Oplandskommuner	901	1.846	49,6
Holbæk	Oplandskommuner	830	1.831	49,7
Ikast-Brande	Oplandskommuner	923	1.730	49,2
Kerteminde	Oplandskommuner	881	1.728	52,3
Lejre	Oplandskommuner	800	1.671	50,7
Middelfart	Oplandskommuner	879	1.749	51,0

Kommune	Kommunegruppe	Mængdesalg pr. person	Medicintilskud pr. person	Gennemsnitsalder
Nordfyns	Oplandskommuner	889	1.667	51,2
Nyborg	Oplandskommuner	888	1.714	52,0
Odder	Oplandskommuner	889	1.967	51,4
Rebild	Oplandskommuner	839	1.499	48,9
Ringsted	Oplandskommuner	816	1.663	48,5
Skanderborg	Oplandskommuner	775	1.665	48,0
Sorø	Oplandskommuner	859	1.922	50,5
Stevns	Oplandskommuner	851	1.742	52,8
Syddjurs	Oplandskommuner	915	1.718	52,4
Vejen	Oplandskommuner	888	1.817	49,7
Esbjerg	Provinsbykommuner	849	1.721	49,1
Fredericia	Provinsbykommuner	921	1.807	49,5
Helsingør	Provinsbykommuner	802	1.758	51,5
Herning	Provinsbykommuner	890	1.750	48,6
Hillerød	Provinsbykommuner	699	1.571	48,5
Holstebro	Provinsbykommuner	858	1.643	48,9
Horsens	Provinsbykommuner	850	1.735	47,7
Kolding	Provinsbykommuner	846	1.643	48,4
Køge	Provinsbykommuner	800	1.716	48,8
Næstved	Provinsbykommuner	846	1.754	49,8
Randers	Provinsbykommuner	929	1.792	49,2
Roskilde	Provinsbykommuner	734	1.599	49,0
Silkeborg	Provinsbykommuner	816	1.704	48,9
Slagelse	Provinsbykommuner	895	1.855	49,8
Vejle	Provinsbykommuner	844	1.615	48,6
Viborg	Provinsbykommuner	864	1.808	48,8
Odense	Storbykommuner	769	1.486	46,3
Aalborg	Storbykommuner	822	1.581	47,0
Århus	Storbykommuner	704	1.517	44,0

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen og Danmarks Statistik (08.04.2021) - <https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/nomenklaturer/kommunegrupper>

Note: Mængdesalg pr. person er opgjort som det samlede DDD-målbare mængdesalg divideret med det antal personer, som har foretaget de DDD-målbare køb. Medicintilskuddet pr. person er det gennemsnitlige medicintilskud, blandt de personer, som har købt tilskudsberettigede lægemidler. Gennemsnitsalderen er beregnet blandt de personer, der har foretaget køb af tilskudsberettigede lægemidler i det pågældende år.

Bilag 8.

Bilagstabel 8 Medicintilskud pr. person (kr.) og Mængdesalg pr. person (DDD), opdelt efter kommune-gruppe, år 2010 - 2020

Medicintilskud pr. person						
	Hovedstads-kommuner	Storbykom-muner	Provinsby-kommuner	Oplandskom-muner	Landkommuner	Total
2020	1.527	1.529	1.725	1.753	1.882	1.707
2019	1.445	1.452	1.625	1.641	1.771	1.607
2018	1.382	1.395	1.549	1.552	1.671	1.528
2017	1.360	1.404	1.554	1.543	1.656	1.520
2016	1.388	1.439	1.599	1.571	1.687	1.554
2015	1.395	1.470	1.621	1.591	1.716	1.574
2014	1.380	1.446	1.595	1.556	1.681	1.546
2013	1.366	1.452	1.577	1.533	1.655	1.530
2012	1.516	1.598	1.725	1.699	1.809	1.684
2011	1.586	1.675	1.809	1.752	1.899	1.763
2010	1.755	1.855	1.964	1.900	2.066	1.927
Mængdesalg pr. person						
	Hovedstads-kommuner	Storbykom-muner	Provinsby-kommuner	Oplandskom-muner	Landkommuner	Total
2020	693	757	848	862	946	830
2019	648	717	796	809	892	779
2018	632	697	767	780	857	753
2017	612	682	746	757	834	732
2016	603	671	732	741	818	719
2015	600	674	727	737	812	715
2014	587	658	710	716	792	697
2013	584	658	700	706	777	689
2012	586	653	691	697	765	683
2011	569	632	664	666	736	659
2010	571	630	655	657	726	653

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Medicintilskuddet pr. person er det gennemsnitlige medicintilskud, blandt de personer, som har købt tilskudsberettigede lægemidler. Mængdesalg pr. person er opgjort som det samlede DDD-målbare mængdesalg divideret med det antal personer, som har foretaget de DDD-målbare køb.

Bilag 9.

Bilagstabel 9 Faktiske tal og indekseret udvikling for kronikere og personer ved svære psykiske lidelser opgjort for antal personer, omsætning, medicintilskud, medicintilskud pr. person, medicintilskudsprocent, mængdesalg og pris pr. solgt DDD, år 2010 = indeks 100, år 2010-2019

År	Omsætning	Medicintilskud	Tilskudsprocent	Medicintilskud pr. person	Mængdesalg	Pris pr. DDD	Personer	Mængdesalg pr. person
Faktiske tal								
	Mio. kr.		Pct.	Kr.	Mio. DDD	Kr.	Antal	DDD
2019	5.533	3.866	70	3.994	1.404	3,8	968.082	1.469
2018	4.915	3.420	70	3.682	1.289	3,6	928.887	1.405
2017	4.580	3.191	70	3.576	1.190	3,7	892.403	1.349
2016	4.355	3.057	70	3.584	1.101	3,8	852.829	1.307
2015	4.102	2.855	70	3.520	1.013	3,9	811.087	1.265
2014	3.819	2.659	70	3.430	929	4,0	775.181	1.214
2013	3.502	2.443	70	3.320	853	4,0	735.920	1.175
2012	3.523	2.499	71	3.573	788	4,3	699.479	1.141
2011	3.427	2.462	72	3.727	717	4,6	660.571	1.099
2010	3.310	2.400	73	3.891	648	5,0	616.964	1.062
Indeks								
2019	167	161	96	103	217	76	157	138
2018	148	142	96	95	199	74	151	132
2017	138	133	96	92	184	74	145	127
2016	132	127	97	92	170	77	138	123
2015	124	119	96	90	156	78	131	119
2014	115	111	96	88	144	80	126	114
2013	106	102	96	85	132	80	119	111
2012	106	104	98	92	122	87	113	107
2011	104	103	99	96	111	93	107	103
2010	100	100	100	100	100	100	100	100

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret d. 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen.
Registeret for udvalgte kroniske sygdomme og svære psykiske lidelser, RUKS, Sundhedsdatastyrelsen

Note: År 2010 er lig med indeks 100.

Forekomsten af en sygdom bestemmes af en algoritme, der identificerer en given sygdom/lidelse hos en person pr. 1. januar i et givent år. Senest anvendelige data fra RUKS er fra år 2019.

Opgørelsen afviger fra offentliggjorte data på eSundhed, fordi populationen i indeværende analyse er afgrænset til det personhenførbare tilskudsberettigede salg. Antallet af personer er undervurderet som følge heraf.

Bilag 10.

Bilagstabel 10 Procentvis andel af det samlede medicintilskud fordelt på ATC-hovedgrupper, pct., år 2010-2020

ATC-hovedgruppe/År	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Fordøjelse og stofskifte (A)	24	24	23	21	20	18	17	16	14	12	12
Blod og bloddannende organer (B)	15	14	13	11	10	8	7	5	4	3	3
Hjerte og kredsløb (C)	8	8	7	8	8	9	9	9	9	10	13
Hudmidler (D)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kønshormoner og midler til kønsorganer og urinveje (G)	5	5	6	6	6	6	6	6	6	5	6
Hormoner til systemisk brug, ekskl kønshormoner og insuliner (H)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Systemiske lægemidler mod infektionssygdomme (J)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Cancermidler og lægemidler til immunsystemet (L)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Muskler, led og knogler (M)	1	2	1	1	1	2	2	2	2	3	3
Nervesystemet (N)	21	21	22	23	25	26	29	30	33	38	36
Parasitmidler (P)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Åndedrætsorganer (R)	13	13	14	15	16	17	18	18	17	16	15
Sanseorganer (S)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Diverse (V)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
Dosisdispenseringsgebyr	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	1
N/A	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret d. 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen.

Note: Kolonnerne summer ikke til 100 grundet afrunding.

Bilag 11.

Bilagstabel 11 Omsætning, medicintilskud, tilskudsprocent, medicintilskud pr. person, mængdesalg, pris pr. solgt DDD og antal personer, år 2010-2020

År	Omsætning	Medicintilskud	Tilskudsprocent	Medicintilskud pr. person	Mængdesalg	Pris pr. solgt DDD	Personer		
Total									
	Mio. kr.	Mio. kr.	Andel af total (pct.)	Pct.	Kr.	Mio. DDD	Andel af total (pct.)	Kr.	Antal
2020	9.888	6.198	100	62,7%	1.707	2.827	100	3,3	3.631.801
2019	9.497	5.919	100	62,3%	1.607	2.698	100	3,3	3.683.724
2018	8.904	5.590	100	62,8%	1.528	2.595	100	3,2	3.657.684
2017	8.830	5.580	100	63,2%	1.520	2.536	100	3,3	3.670.576
2016	8.932	5.711	100	63,9%	1.554	2.499	100	3,4	3.675.628
2015	9.000	5.708	100	63,4%	1.574	2.449	100	3,5	3.625.827
2014	8.837	5.607	100	63,5%	1.546	2.390	100	3,5	3.625.993
2013	8.610	5.496	100	63,8%	1.530	2.340	100	3,5	3.593.045
2012	9.337	6.098	100	65,3%	1.684	2.339	100	3,8	3.621.063
2011	9.905	6.532	100	66,0%	1.763	2.320	100	4,1	3.705.843
2010	10.487	7.059	100	67,3%	1.927	2.270	100	4,4	3.663.083
Fordøjelse og stofskifte (A)									
	Mio. kr.	Mio. kr.	Andel af total (pct.)	Pct.	Kr.	Mio. DDD	Andel af total (pct.)	Kr.	Antal
2020	2.038	1.484	24	73%	1.503	326	12	6,2	986.963
2019	1.990	1.440	24	72%	1.499	310	11	6,4	960.295
2018	1.770	1.287	23	73%	1.367	302	12	5,8	941.703
2017	1.638	1.188	21	72%	1.275	297	12	5,5	931.948

År	Omsætning	Medicintilskud	Tilskudsprocent	Medicintilskud pr. person	Mængdesalg	Pris pr. solgt DDD	Personer		
2016	1.566	1.137	20	73%	1.238	292	12	5,4	918.892
2015	1.447	1.036	18	72%	1.149	281	11	5,2	901.132
2014	1.352	960	17	71%	1.084	268	11	5,0	885.702
2013	1.251	888	16	71%	1.024	258	11	4,9	866.795
2012	1.215	869	14	72%	1.015	252	11	4,8	856.420
2011	1.102	780	12	71%	932	240	10	4,6	836.340
2010	1.211	852	12	70%	1.046	231	10	5,2	815.001
Blod og bloddannende organer (B)									
	Mio. kr.	Mio. kr.	Andel af total (pct.)	Pct.	Kr.	Mio. DDD	Andel af total (pct.)	Kr.	Antal
2020	1.309	917	15	70%	1.450	204	7	6,4	632.464
2019	1.187	826	14	70%	1.325	199	7	6,0	623.267
2018	1.067	727	13	68%	1.176	196	8	5,5	617.732
2017	942	633	11	67%	1.039	192	8	4,9	609.705
2016	845	563	10	67%	935	190	8	4,4	602.707
2015	733	477	8	65%	804	190	8	3,8	593.381
2014	613	388	7	63%	662	186	8	3,3	585.806
2013	488	301	5	62%	517	187	8	2,6	582.482
2012	456	271	4	60%	453	205	9	2,2	599.551
2011	367	208	3	57%	350	204	9	1,8	593.880
2010	397	237	3	60%	407	199	9	2,0	581.891
Hjerte og kredsløb (C)									
	Mio. kr.	Mio. kr.	Andel af total (pct.)	Pct.	Kr.	Mio. DDD	Andel af total (pct.)	Kr.	Antal
2020	1.017	482	8	47%	356	1.316	47	0,8	1.351.943

År	Omsætning	Medicintilskud	Tilskudsprocent	Medicintilskud pr. person	Mængdesalg	Pris pr. solgt DDD	Personer		
2019	1.010	457	8	45%	344	1.250	46	0,8	1.327.175
2018	821	374	7	46%	286	1.181	46	0,7	1.308.447
2017	927	462	8	50%	358	1.139	45	0,8	1.288.475
2016	946	471	8	50%	368	1.128	45	0,8	1.279.240
2015	1.012	499	9	49%	393	1.122	46	0,9	1.269.985
2014	1.007	487	9	48%	387	1.099	46	0,9	1.260.598
2013	991	477	9	48%	381	1.080	46	0,9	1.252.188
2012	1.123	579	9	52%	464	1.060	45	1,1	1.248.881
2011	1.256	682	10	54%	553	1.032	44	1,2	1.232.845
2010	1.583	919	13	58%	758	1.012	45	1,6	1.211.608
Nervesystemet (N)									
	Mio. kr.	Mio. kr.	Andel af total (pct.)	Pct.	Kr.	Mio. DDD	Andel af total (pct.)	Kr.	Antal
2020	2.027	1.303	21	64%	812	454	16	4,4	1.605.721
2019	1.917	1.241	21	65%	793	437	16	4,4	1.565.154
2018	1.914	1.249	22	65%	813	426	16	4,5	1.535.969
2017	1.942	1.285	23	66%	847	419	17	4,6	1.517.363
2016	2.095	1.430	25	68%	979	406	16	5,2	1.460.942
2015	2.179	1.507	26	69%	1.236	378	15	5,8	1.219.115
2014	2.279	1.598	29	70%	1.348	368	15	6,2	1.185.799
2013	2.349	1.665	30	71%	1.527	355	15	6,6	1.090.286
2012	2.781	2.017	33	73%	1.886	361	15	7,7	1.069.607
2011	3.293	2.477	38	75%	2.328	359	15	9,2	1.064.074
2010	3.339	2.507	36	75%	2.385	349	15	9,6	1.051.149

År	Omsætning	Medicintilskud	Tilskudsprocent	Medicintilskud pr. person	Mængdesalg	Pris pr. solgt DDD	Personer		
Åndedrætsorganer (R)									
	Mio. kr.	Mio. kr.	Andel af total	Pct.	Kr.	Mio. DDD	Andel af total	Kr.	Antal
2020	1.334	821	13	62%	897	221	8	6,0	915.983
2019	1.238	764	13	62%	828	209	8	5,9	922.393
2018	1.255	785	14	63%	879	200	8	6,3	893.617
2017	1.295	823	15	64%	937	196	8	6,6	878.336
2016	1.388	910	16	66%	1.057	191	8	7,3	860.849
2015	1.461	966	17	66%	1.168	184	7	8,0	827.192
2014	1.474	988	18	67%	1.199	181	8	8,2	824.314
2013	1.441	974	18	68%	1.214	175	7	8,2	801.803
2012	1.534	1.050	17	68%	1.275	178	8	8,6	823.497
2011	1.502	1.031	16	69%	1.206	178	8	8,5	855.046
2010	1.525	1.060	15	70%	1.268	176	8	8,7	836.239

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret d. 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen.

Bilag 12.

Bilagstabel 12 Pris- og mængdeeffekt (mio. kr.) på omsætning i forhold til året forinden, fordelt på udvalgte ATC-hovedgrupper, 2010-2020

ATC-hovedgruppe	År	Priseffekt	Mængdeeffekt	Samlet vækstbidrag
Fordøjelse og stofskifte (A)	2020	-57	101	44
	2019	166	49	214
	2018	96	25	121
	2017	40	31	71
	2016	63	57	119
	2015	31	64	95
	2014	51	51	101
	2013	7	29	36
	2012	59	54	113
	2011	-155	47	-109
	2010	-72	100	28
	Total	228	606	834
Blod og bloddannende organer (B)	2020	92	31	123
	2019	100	20	120
	2018	112	15	127
	2017	86	10	96
	2016	112	1	113
	2015	107	12	119
	2014	127	-2	125
	2013	72	-40	31
	2012	87	3	90
	2011	-40	9	-31
	2010	-51	8	-43
	Total	804	66	869
Hjerte og kredsløb (C)	2020	-47	54	7
	2019	141	48	188
	2018	-140	35	-106
	2017	-28	9	-19
	2016	-71	5	-66
	2015	-17	22	5
	2014	-1	17	16
	2013	-153	21	-132

	2012	-168	34	-133
	2011	-358	31	-327
	2010	-254	92	-162
	Total	-1095	367	-728
Nervesystemet (N)	2020	36	74	110
	2019	-55	51	-3
	2018	-61	31	-30
	2017	-220	67	-153
	2016	-247	162	-85
	2015	-162	62	-100
	2014	-155	84	-70
	2013	-388	-44	-431
	2012	-529	17	-513
	2011	-140	93	-47
	2010	102	206	308
	Total	-1819	804	-1015
Åndedrætsorganer (R)	2020	26	69	95
	2019	-72	55	-17
	2018	-64	24	-40
	2017	-135	42	-93
	2016	-129	56	-73
	2015	-38	25	-13
	2014	-11	44	33
	2013	-72	-20	-93
	2012	33	-1	32
	2011	-39	16	-23
	2010	19	13	33
	Total	-483	324	-159

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret d. 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen.

Note: Pris- og mængdeeffekten er beregnet på baggrund af den DDD-målbare omsætning.

Bilag 13.

Bilagstabel 13 ATC hovedgruppe R - Omsætning, medicintilskud, tilskudsprocent, mængdesalg og pris pr. DDD, 2010-2020

År	Omsætning, mio. kr.	Medicintilskud, mio. kr.	Tilskudsprocent, pct.	Mængdesalg, mio. DDD	Pris pr. solgt DDD, kr.
2020	1.334	821	61,6	221	6,0
2019	1.238	764	61,7	209	5,9
2018	1.255	785	62,6	200	6,3
2017	1.295	823	63,5	196	6,6
2016	1.388	910	65,6	191	7,3
2015	1.461	966	66,1	184	8,0
2014	1.474	988	67,0	181	8,2
2013	1.441	974	67,6	175	8,2
2012	1.534	1.050	68,5	178	8,6
2011	1.502	1.031	68,7	178	8,5
2010	1.525	1.060	69,5	176	8,7

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret d. 11 maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen.

Bilag 14.

Bilagstabel 14 Midler til obstruktive lungesygdomme (R03): Indekseret udvikling i medicintilskud, mængdesalg og pris pr. DDD, januar 2010 = indeks 100

År		Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2021	Medicintilskud	71	65	76	63	-	-	-	-	-	-	-	-
	Mængde	109	101	121	102	-	-	-	-	-	-	-	-
	Pris pr. solgt DDD	74	74	72	71	-	-	-	-	-	-	-	-
2020	Medicintilskud	78	71	90	72	75	77	75	72	75	77	70	78
	Mængde	116	107	145	108	106	112	109	106	111	117	108	121
	Pris pr. solgt DDD	74	74	72	75	79	77	76	75	75	74	73	73
2019	Medicintilskud	72	64	68	70	74	70	71	73	70	75	74	74
	Mængde	111	101	108	111	115	108	109	110	105	113	112	113
	Pris pr. solgt DDD	73	72	72	72	73	73	72	74	74	74	74	73
2018	Medicintilskud	78	70	77	72	79	76	70	74	69	78	73	66
	Mængde	112	102	112	105	114	112	101	106	101	114	109	103
	Pris pr. solgt DDD	78	77	77	76	76	76	76	77	76	76	74	72
2017	Medicintilskud	79	73	83	74	81	81	72	79	76	76	77	78
	Mængde	108	99	112	100	112	113	100	109	106	108	110	111
	Pris pr. solgt DDD	80	81	81	80	79	78	78	78	78	78	78	78
2016	Medicintilskud	87	85	91	90	90	93	83	89	85	82	83	84
	Mængde	102	101	107	107	107	111	99	107	103	103	107	111
	Pris pr. solgt DDD	90	90	90	89	89	88	89	88	87	85	83	82
2015	Medicintilskud	96	87	99	91	88	95	90	88	91	94	88	95
	Mængde	105	95	108	102	99	109	103	100	103	106	101	110
	Pris pr. solgt DDD	96	97	95	94	93	91	92	93	93	93	93	92
2014	Medicintilskud	96	89	96	99	100	100	96	93	95	94	87	98
	Mængde	104	95	102	104	106	105	102	97	100	105	98	109
	Pris pr. solgt DDD	96	98	98	98	98	98	97	99	98	95	94	95
2013	Medicintilskud	104	94	93	96	101	93	92	93	87	92	90	92
	Mængde	108	96	99	102	108	102	100	100	96	104	102	103
	Pris pr. solgt DDD	100	101	96	96	96	94	95	96	94	93	93	94
2012	Medicintilskud	102	95	106	96	107	110	100	104	93	101	100	97
	Mængde	104	98	108	97	108	109	100	103	95	105	103	102
	Pris pr. solgt DDD	100	99	99	99	100	103	102	103	101	100	100	99
2011	Medicintilskud	98	90	104	97	102	101	90	97	97	96	103	105
	Mængde	103	95	107	102	107	106	96	104	104	102	108	109
	Pris pr. solgt DDD	96	96	97	96	96	96	96	96	97	97	98	98
2010	Medicintilskud	100	96	118	97	103	108	97	96	97	97	99	103
	Mængde	100	95	116	95	103	109	101	102	104	104	106	110
	Pris pr. solgt DDD	100	100	100	101	100	99	97	96	96	96	96	95

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret d. 11 maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen.

Note: Mængde og pris pr. solgt DDD er opgjort for den del af det personhenførbare salg, som kan opgøres i DDD.

Bilag 15.

Bilagstabel 15 Øvre decil fordelt efter alder (kr.), år 2010 - 2020

	0-17 år	18-39 år	40-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80+ år
2020	1.164	1.251	4.097	7.317	8.193	8.904	9.285
2019	946	926	3.756	7.029	7.897	8.550	8.970
2018	899	874	3.585	6.655	7.436	8.084	8.462
2017	873	818	3.687	6.727	7.466	8.070	8.429
2016	855	864	3.868	6.957	7.738	8.443	8.680
2015	962	1.075	4.070	6.969	7.786	8.481	8.543
2014	859	992	4.011	6.830	7.652	8.390	8.257
2013	861	1.110	4.019	6.562	7.397	8.188	7.913
2012	989	1.300	4.449	7.003	7.980	9.040	9.021
2011	848	1.106	4.700	7.310	8.633	9.770	10.016
2010	892	1.405	5.150	8.041	9.459	10.669	10.827

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11 maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Bilag 16.

Bilagstabel 16 Samlet medicintilskud til personerne i den øvre decil fordelt efter alder (mio. kr.), år 2010 - 2020

	0-17 år	18-39 år	40-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80+ år
2020	248	633	1529	416	471	365	383
2019	255	638	1524	409	471	338	360
2018	265	628	1476	403	444	305	337
2017	263	628	1503	415	430	287	327
2016	264	646	1574	446	415	282	330
2015	263	678	1586	447	385	272	317
2014	267	717	1617	452	360	261	307
2013	264	720	1599	443	328	245	296
2012	303	793	1764	460	343	260	333
2011	305	811	1952	462	359	273	364
2010	299	900	2025	462	372	287	383

Kilde: Lægemedelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Bilag 17.

Bilagstabel 17 Andelen af medicintilskud til den øvre decil ift. det samlede medicintilskud (pct.), fordelt efter alder, år 2010 -2020

	0-17 år	18-39 år	40-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80+ år
2020	78	94	77	60	55	49	41
2019	79	96	80	62	57	51	42
2018	81	97	80	63	58	52	43
2017	80	97	80	63	57	52	43
2016	80	96	80	63	57	51	44
2015	79	95	79	62	57	51	43
2014	79	96	80	64	59	52	45
2013	80	96	79	64	58	52	44
2012	80	95	78	63	57	51	44
2011	80	96	77	62	56	50	44
2010	79	95	74	59	53	48	42

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Bilag 18.

Bilagstabel 18 Samlet vækstbidrag samt person- og mængdeeffekt (mio. DDD) på mængdesalg i forhold til året forinden, år 2010-2020

	Personeffekt	Mængdeeffekt	Samlet vækstbidrag
2020	-43	172	129
2019	12	91	103
2018	-14	73	59
2017	-9	46	37
2016	37	13	50
2015	-2	61	58
2014	23	28	51
2013	-21	22	0
2012	-63	83	19
2011	30	21	50
2010	41	62	103
Sum over perioden 2010 til 2020	-10	671	661

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Person- og mængdeeffekten er beregnet på baggrund af det DDD-målbare mængdesalg.

Bilag 19.

Bilagstabel 19 Samlet vækstbidrag samt person- og mængdeeffekt (mio. DDD) på mængdesalget i forhold til året forinden fordelt efter alder, år 2010-2020

Personeffekt								
	0-17 år	18-39 år	40-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80+ år	Samlet effekt på tværs af aldersgrupper
2020	-4	-5	-7	-1	-6	23	13	11
2019	-1	1	-2	-3	4	17	11	28
2018	-2	-2	-6	-9	13	15	11	20
2017	-1	-2	-6	-13	23	10	9	20
2016	1	2	8	-8	25	11	7	45
2015	-2	-1	4	-5	22	10	7	35
2014	0	2	2	3	17	10	4	38
2013	-2	-3	-7	10	13	9	4	24
2012	-4	-7	-20	18	8	7	3	5
2011	1	1	0	22	9	5	3	40
2010	1	2	4	20	8	4	2	42
Sum over perioden 2010 til 2020	-13	-13	-31	35	137	120	75	310
Mængdeeffekt								
	0-17 år	18-39 år	40-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80+ år	Samlet effekt på tværs af aldersgrupper
2020	5	16	45	13	15	12	13	118
2019	1	5	30	10	13	9	7	75
2018	2	5	19	5	6	2	-1	38
2017	2	4	11	1	1	-1	-1	17
2016	1	2	3	1	0	-1	-1	5
2015	2	3	9	4	4	1	1	23
2014	1	0	6	3	1	0	2	12
2013	0	0	-5	-2	-4	-5	-8	-23
2012	3	5	8	0	-2	-1	1	14
2011	0	3	0	1	0	2	4	10
2010	1	6	22	9	6	6	10	61
Sum over perioden 2010 til 2020	17	50	148	45	39	24	29	351
Samlet vækstbidrag								

	0-17 år	18-39 år	40-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80+ år	Samlet effekt på tværs af aldersgrupper
2020	1	11	38	11	8	35	26	129
2019	1	7	28	7	16	26	18	103
2018	0	3	13	-3	18	17	11	59
2017	1	2	5	-13	24	10	8	37
2016	1	4	11	-8	25	10	7	50
2015	0	1	13	-1	26	10	8	58
2014	0	2	8	6	18	10	7	51
2013	-2	-3	-12	8	10	4	-4	0
2012	-1	-1	-12	19	6	6	4	19
2011	0	4	0	24	10	7	7	50
2010	2	8	26	29	14	11	12	103
Sum over perioden 2010 til 2020	4	37	117	80	176	144	103	661

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Person- og mængdeeffekten er beregnet på baggrund af det DDD-målbare mængdesalg.

Bilag 20.

Bilagstabel 20 Mængdesalg pr. person for udvalgte kommuner og aldersgrupper, år
2010 - 2020

	København			Odsherred		
	70-74 år	75-79 år	80+ år	70-74 år	75-79 år	80+ år
2020	1.431	1.577	1.575	1.526	1.604	1.593
2019	1.403	1.535	1.548	1.463	1.602	1.566
2018	1.372	1.519	1.517	1.409	1.525	1.569
2017	1.350	1.492	1.523	1.405	1.507	1.615
2016	1.370	1.508	1.517	1.395	1.515	1.608
2015	1.370	1.523	1.511	1.388	1.546	1.638
2014	1.349	1.523	1.512	1.397	1.572	1.615
2013	1.362	1.508	1.505	1.373	1.585	1.605
2012	1.387	1.539	1.530	1.380	1.587	1.611
2011	1.390	1.541	1.538	1.442	1.583	1.606
2010	1.402	1.509	1.504	1.440	1.559	1.601

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret den 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen

Note: Mængdesalg pr. person er opgjort som det samlede DDD-målbare mængdesalg divideret med det antal personer, som har foretaget de DDD-målbare køb.

Bilag 21.

Bilagstabel 21 Medicintilskuddets spredning og tilknyttede værdier fordelt på total og udvalgte ATC-hovedgrupper, mio. kr., år 2010-2020

	Total	Fordøjelse og stof- skifte (A)	Blod- og bloddan- nende orga- ner (B)	Hjerte og kredsløb (C)	Nervesy- stemet (N)	Ånde- drætsorga- ner (R)
Gennemsnit	5.954	1.084	504	535	1.662	925
Maksimum	7.059	1.484	917	919	2.507	1.060
Minimum	5.496	780	208	374	1.241	764
Forskel ml. maksimum og minimum	1.563	704	709	544	1.266	296
Nedre kvartil	5.598	879	286	466	1.294	822
Median	5.711	1.036	477	482	1.507	966
Øvre kvartil	6.148	1.238	680	539	1.841	1.010
Kvartilbredde	549	359	394	73	547	188
Nedre grænse for outlier	4.672	241	-382	265	421	482
Øvre grænse for outlier	6.972	1.776	1.270	648	2.661	1.291
Outlier(s)	7.059			919/682		
Varians	214.416	53.640	55.666	20.190	200.441	10.927
Spredning	463	232	236	142	448	105

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret d. 11. maj 2021), Sundhedsdatastyrelsen.